АНАЛИЗ
Кадровите издънки на Фандъкова, издание 2013
11

СТАТИСТИКА
Издръжката на живота расте, обедняваме
5

ПРОГРАМА
Рестартират проекта за АЕЦ „Белене”
2

ТУРИЗЪМ
Очакват се над 30% ръст на руските туристи
6

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
1 лв.
www.duma.bg
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 27-28 ЮЛИ | 2013 ГОДИНА/23 | БРОЙ 172 (6576)

ПЕГАС
80 години от рождението на писателя Дончо Цончев
21

Неделник
Малко известно за Илинденско-Преображенското въстание
14

НС прие мерки за борба с младежката безработица

Предвижда се осигуряване на първо работно място на безработни млади хора до 29-годишна възраст, завършващи средно или висше образование

Парламентът прие на второ четене мерки за борба с младежката безработица. Това стана с промени в Закона за насърчаване на заетостта вчера. В промените се предвижда осигуряване на първо работно място на безработните млади хора до 29-годишна възраст, завършващи средно или висше образование. Урежда се и въвеждането на единно разрешение за пребиваване и работа на чужденци и неговото издаване. Предлаганите мерки могат да обхванат 71 хиляди младежи до 29 години, регистрирани в бюрата по труда.

Парите за тези насърчителни мерки са осигурени в настоящия бюджет, без той да бъде актуализиран, отбеляза председателят на социалната комисия Корнелия Нинова. В момент на конфронтация намерихме една тема, която може да ни обедини и с която заедно всички можем да направим нещо добро за младите хора на България, отбеляза Нинова от парламентарната трибуна.

3

Драгомир Стойнев: Диалог и бързина за решаване на икономическите проблеми
10

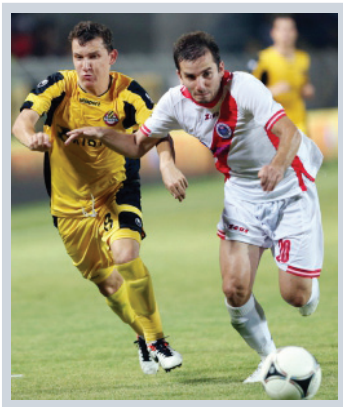
Снимка Пресфото/БТА

Концерт на фолклорни състави от Италия, Турция, Аржентина и Русия и улични дефилета на артисти се състояха в рамките на провеждащия се в Разград Панаир на киселото мляко и Фестивал на народните традиции и художествени занаяти

Някои правила за поведение на маса, или етикетът на храненето
34

„Ботев” Пд стигна до мач с „Щутгарт” в Лига Европа
38

НЯКОЛКО ДУМИ

Братя РУЖЕВИ

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК НА ЛЕВИЦАТА!

Преди няколко дни няколко интелигентни и красиви заплашиха, че ще блокират достъпа до Бузлуджа. Дали днес се случва това няма как да знаем, но сме длъжни да дадем съвети, ако хората си държат на обещанието.

1. Не се ядосвайте и не влизайте в идеологически спорове. При всички случаи те не знаят за какво става дума нито в исторически, нито в съвременен контекст. Така както тийнейджърите по жълтите плочки на София изобщо не им ясно какво означава “Долу актуализацията на бюджета!”. Или както млади футболни запалянковци, които лепят некролози на магистрата Камен Ситнилски - да е жив и здрав, независимо какво е свършил.

2. Ако действително блокират някой път, запазете спокойствие. Тук има два варианта. Ако са легнали на асфалта, слезте от автобуса и внимателно ги подхванете, без да им убива, и ги пренесете на някоя трева до пътя. Не е лошо, ако носите малки възглавнички, които ще положите на земята, за да не ги притесняват пръст и камъни. Ако са се хванали за ръце и са препречили пътя, най-добре е да слезете и вие да се хванете за ръце, пуснете народна музика, първият от вас да хване най-крайния от тях и да им обясните, че това е хоро. Тъй като те така или иначе не разбират какво правят, може да се хванат на хорото и така да ги изведете встрани.

3. Интелигентните и красивите се изживяват като говорители на битката с олигархията. Подарете им тениски с Че Гевара и ги попитайте - като са срещу олигархията, ще щурмуват ли нейните палати из луксозните квартали? И ако са срещу олигархията, защо спират обикновените хора?

Няма да ви отговорят, разбира се. Те рядко имат отговори.

Честит празник!

30
6

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538
USD: 1.47498
GBR: 2.27145
CHF: 1.58572

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

Станишев категорично против съвместно управление с ГЕРБ

Лидерът на БСП смята, че е грешно да се задават модел и срок на кабинета

Александър СИМОВ

Лансираните в публичното пространство предложения за съвместно управление на БСП с ГЕРБ, което да изведе страната от кризисното положение, бяха категорично отхвърлени от лидера на левицата Сергей Станишев вчера. В анализ на политическата обстановка пред Националния съвет на БСП той обяви, че подобен ход би унищожил партията.

"Коалиция с ГЕРБ по същество означава БСП да бъде унищожена в своята същност и в очите на огромна част българи. Едно управление с ГЕРБ означава да зачертаем всички усилия на БСП за промяна. Вярно е, че в Европа има примери за подобни коалиции, но в български условия това е пример за задкулисие", коментира Станишев.

Той уточни, че няма нищо против политически диалог с ГЕРБ, но в никакъв случай разговорите не могат да бъдат конструктивни, ако се основават на ултиматуми. "Диалог с ГЕРБ трябва да има. България се нуждае отчаяно от създаване на култура на диалога - да разговаряме, да се чуваме и да се разбираме. Но и да приемем, че другият има право на позиция, различна от твоята", подчерта лидерът на БСП .

Според Станишев България е изправена пред огромни рискове. "Сега имаме политическа криза, която съзнателно се напомпва, и има риск тази криза да се превърне в икономическа криза. Задълбочаване на политическата криза може да доведе до тежки последствия за хората, включително за протестиращите. Признахме политическата си грешка и тя беше поправена. Към всяко едно министерство се създадоха форуми за диалог с гражданското представителство. Демокрацията и насилието са взаимоизключващи се. Трябва да се търси изход от ситуацията, в която няма диалог", обобщи лидерът на левицата.

Националният съвет на БСП обсъди управленската програма на кабинета, парламентарната дейност на левицата, както и обстановката в страната.

"През последните седмици видяхме много активни граждански протести и няма как да се подмине фактът, че тези протести са многолики. Има много сериозен граждански елемент, има и силен политически елемент и все повече има и организирани елементи, в това число и провокатори. В много отношения в организацията на протестите ясно си проличават центрове за бизнес интереси. Не може да се премълчи тенденцията в обществото, че политическите процеси в страната и равенето на политика са загубили морална основа и прозрачност. Това не е проблем на последните 40 дни. Това е един от фундаменталните проблеми на българския преход", коментира лидерът на БСП. Самият той е убеден, че БСП трябва да участва в намирането на решение за връщането на доверието към политиката.

Станишев смята още, че незабавните избори не са решение. "Преди време търсехме човека - месия, сега като че ли минаваме към месия - процедура като универсално решение на проблемите. Проучванията показват, че радикална промяна в политиката при едни избори сега няма да се постигне", мотивира се той.

Огромна част от съпротивата срещу това правителство се дължи на перспективата то да работи по-дългосрочно и да реализира социалните мерки и промените в енергетиката, да промени ситуацията и статуквото в приходните агенции, коментира още Станишев. Всичко зависи от самото правителство и от работата на парламента и групите, които го подкрепят, подчерта соцлидерът. Според него заради това е грешка да се задава модел и срок на кабинета.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Пламен Орешарски и Сергей Станишев декларираха, че ще чуят обществото и неговите искания

РЕСТАРТИРАТ ПРОЕКТА „БЕЛЕНЕ"

В проекта за управленска програма на правителството е залегнало и рестартиране на проекта "Белене". Пламеш Орешарски представи пред социалистите своите програмни виждания, които най-вероятно ще бъдат в глава "Спасяване на българската енергетика", където е записано: "При потвърждаване на технико-икономическите характеристики на проекта "Белене" и прогнозите за електропотреблението в региона и България - рестартиране на проекта с ясна финансова структура. Предвиждат се преговори с Росатом с оглед решаване на проблемите, възникнали по проекта "Белене".

Премиерът подчерта, че в програмата има приемственост по следните теми - валутен борд, стабилност на банковата система, продължаване на европейската интеграция, развитие на инфраструктурата. Различното е - съсредоточаване върху заетостта, засилване на регулациите на финансовия сектор, спасяване на българската енергетика, реална защита на потребителите, месечни отчети пред парламента и обществото, каза Орешарски.

В програмата са заложени мерки срещу монополите; ефективна защита на потребителите; подкрепа за малкия и среден бизнес. Предвиждат се мерки за гарантирано усвояване на европейските фондове. Заложено е намаляване на различията между регионите.

Бедността винаги е съпътствала нашето развитие в последните години. Развитието на бизнеса не е самоцел, а има за цел да подобрява доходите на гражданите. Приоритет в управленската програма на правителството е стимулиране на раждаемостта. Вече имаме частично реализиране на мерки за социалното подпомагане по групи, каза Орешарски и припомни енергийните помощи за някои групи.

ДЪРЖАВАТА МОЖЕ ДА ПОЕМЕ ЧЕТВЪРТОКЛАСНАТА ПЪТНА МРЕЖА

Дана РУСЕВА

Плажове занапред ще се дават само на концесия, а не под наем, както досега, затова се подготвя нова методика - заяви в Добрич министърът на регионалното развитие Десислава Терзиева. "Ще има нова наредба за водното спасяване, концесионерът ще определя броя на постовете по схема след съгласуване с регионалното министерство, а не, както досега, каквото прецени сам. И концесионните възнаграждения ще подлежат на преглед, както и съотношението свободна-платена площ на плажа" - добави министърът. В понеделник тя ще разпише всички "разрешителни" за лот 2 на магистрала "Струма".

Терзиева участва в заседанието на управителния съвет на Сдружението на общините в България. Новият формат на заседанията след договорка с премиера Пламен Орешарски предвижда участието на представители на кабинета. Вчерашното беше първото.

"Обмисляме връщането на четвъртокласните пътища в републиканската пътна мрежа, поради лошото им състояние" - каза още Терзиева. "За следващия програмен период магистрала "Хемус" е включена като индикативен проект. През него ще има пари основно за пътища у нас от първи до трети клас, които са свързани с големите европейски транспортни коридори" - добави тя.

Да се възстанови като консултативен орган към Министерския съвет Съветът за децентрализация, реши вчера в Добрич управителният съвет на Националното сдружение на общините в България. Изпълнителният директор Гинка Чавдарова каза, че ще очакват отговор от правителството още следващата седмица. "Идеята е този орган да стане работещ, правителството на ГЕРБ го закри, а преди работеше формално. Искаме в реален диалог да се решават проблеми на общините, а не само да се слушат анализи" - добави тя. Ако от правителството няма подобна нагласа, ще предложа на нашите членове в него "да станат и да си тръгнат" - заяви председателят на управителния съвет на сдружението Тодор Попов, кмет на Пазарджик.

"Общините имат около 150 млн. лева дефицит, очаквахме помощ с актуализацията на бюджета, но явно няма да се случи. Ще настояваме в следващия бюджет пред правителството за повече средства по държавно делегираните дейности, защото сега на практика ние дофинансираме държавата" - заявиха кметове.

Възобновиха делото срещу Любомир Павлов

Софийският апелативен съд отмени прекратяването на разследването срещу съсобственика на "Труд" и "24 часа" Любомир Павлов и адвоката му Стоян Николов в частта, в която те са обвинени за документна измама. Магистратите върнаха и запора върху 3 от дяловете на Павлов в "Медийна група България холдинг" и на 47 дружествени дяла от капитала на "БГ Принтмедия". С това решение се замразява финализирането на сделката за вестниците и сградата, за чиято продажба има сключен предварителен договор. ДУМА припомня, че около собствеността на медийната група има много въпросителни, а бившият съдружник на Любомир Павлов и Огнян Донев - Христо Грозев, дори заведе дело срещу тях заради мажоритарния дял от компанията.

САС е определил и старите парични гаранции на двамата - 50 000 лв. на Павлов и 10 000 лв. на Николов, като им е наложил и забрана да напускат страната. Решението на съда е по жалба на съдружниците на Павлов в "БГ Принтмедия" Христо Грозев и Карл Хабсбург. Делото за пране на пари срещу другия съсобственик - Огнян Донев, остава прекратено, тъй като актът на прокуратурата не може да бъде обжалван.

Българите в Македония писаха на Орешарски

Веселка ВЕНКОВА

Председателят на Българския културен клуб в Скопие Лазар Младенов изпрати специално писмо до министър-председателя на България Пламен Орешарски. Обръщението е по повод предстоящата му среща с премиера на Република Македония Никола Груевски, която ще се състои в неделя.

В писмото се настоява българското държавно ръководство да разграничава "обикновените македонски граждани от македонските власти". "България трябва да намери начин за директна комуникация с македонските граждани - мнозина вече и български граждани, без посредничеството на представители на войнстващия македонизъм, които превърнаха населението на страната в заложник на безумна антибългарска и антиевропейска политика. Нека да не забравяме, че през последните години близо 120 000 граждани на Македония пожелаха и получиха българско гражданство на основание на деклариран български етнически произход".

От БККС искат договорът за добросъседство между двете държави да включва признаване на общия исторически корен на славянското население в двете държави, включително в учебниците, от които трябва да се премахне всичко, насаждащо омраза спрямо българския народ. Настояват за ясен и категоричен ангажимент за съхраняване на българското културно-историческо наследство, включително за запазване и възстановяване на военните паметници и гробища на територията на Македония. "Да се преустанови практиката на фалшификации на българския характер на това културно-историческо наследство!"

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

Това лицемерие и този фалш уронват престижа на институцията. ГЕРБ стоят в залата. Доколкото им кажете - дотолкова ще стоят. Къде са другите?

И БОРИСОВ СЕ Е ЗАГРИЖИЛ НА АВТОРИТЕТА НА НС

НС прие мерки за борба с младежката безработица

71 000 млади хора ще могат да се възползват от промените в Закона за насърчаване на заетостта

Веселка ВЕНКОВА

Народните представители окончателно приеха промени в Закона за насърчаване на заетостта. “В момент на конфронтация намерихме тема, която може да ни обедини и с която заедно всички можем да направим нещо добро за младите хора на България”, заяви председателката на комисията по труда и социалната политика Корнелия Нинова. Измененията бяха гласувани с подкрепата на всички парламентарни групи.

71 000 млади хора ще могат да се възползват от мерките за насърчаване на заетостта, каза Нинова. С промените работодателите се насърчават да наемат на работа младежи до 29-годишна възраст. За младежите със средно и висше образование условието е да са регистрирани в бюрата по труда в последните 12 месеца. За онези, които имат начално или основно образование, не се изисква 12-месечна регистрация. За тях ще се плаща за чиракуване, а държавата ще поема заплащането на наставника, който ще учи младежа, както и осигуровките на обучавания.

Приетите мерки са насочени към три групи младежи - току-що завършили, които са за първи път на трудовия пазар, трайно безработни със средно или висше образование и млади хора, които нямат квалификация и образование. Парите за тези насърчителни мерки са осигурени в настоящия бюджет, без той да бъде актуализиран, обясни Нинова.

Тя разясни, че средствата за заплащането на разходите по въведените мерки се определят всяка година в Националния план по заетостта към МТСП. Не може да се каже точен брой, защото не всички от тези 71 000 младежи ще се възползват. До края на тази година ще бъдат отделени около 500 000-600 000 лв. По прогнози за 2014 г. ще са необходими между 2 и 3 млн. лв., посочи Корнелия Нинова.

Промените целят да стимулират работодателите да наемат на работа младежи, които излизат за първи път на трудовия пазар. Държавата ще стимулира чрез заплащане за определен период от време - от 6 до 18 месеца, на част от осигурителните вноски за сметка на работодателя срещу задължението за продължаване на трудовия договор на работника за още 1 г. Средствата, които следва да бъдат предоставени на работодателите, ще бъдат 30% от дължимите осигуровки за първите шест месеца, 50 на сто за следващите 6 месеца и 75 на сто за последните шест месеца. С промените се осигурява и по-широк достъп на работодателите до участие в мерки за насърчаване на заетостта.

Снимки Мариета ТОМОВА

Депутатската отпуска остана за другата седмица

Веселка СПИРИДОНОВА

Депутатите не стигнаха вчера до точката, която трябваше да определи лятната им ваканция. Разрешаването на проблема трябва да почака до следващата седмица, защото

“Ние искаме да се гледа Избирателният кодекс, за да имаме готовност, когато хората пожелаят избори, да има нов Избирателен кодекс. Добре, съгласен съм, но август месец да направим нов”, не спря да театралничи Борисов

народните представители не приеха предложението на Красимир Велчев от ГЕРБ да си удължат работното време до изчерпване на дневния ред. Зам.-председателят на парламента Христо Бисеров пресметна, че до края на деня им остават още цели 9 точки по 9 законопроекта. От 111 гласували, “за” бяха 49, 22-ма гласуваха “против”, а 40 депутати се въздържаха. Няколко варианта имаше за парламентарната ваканция, а Атанас Мерджанов и Камен Костадинов бяха внесли предложение на решение от 7 август до 4 септември. Предвидени били и няколко заседания на комисии в края на почивката, но това не беше разписано черно на бяло. Промените в Изборния кодекс може да се гледат от Народното събрание през август, вместо депутатите да излизат в отпуска, заяви загрижено лидерът на ГЕРБ. Според Борисов депутатите от другите парламентарни групи искали да почиват и са се нагласили да отиват в отпуска.

ОРЕШАРСКИ ГОВОРИ НА БУЗЛУДЖА

Министър-председателят ще говори на Бузлуджа. Официалното откриване на събора е в 11,30 ч., когато на сцената ще се качат лидерите на БСП и на леви партии от формата Коалиция за България, председатели на младежката структура и обединения на жените социалистки и ветераните в БСП от цялата страна. Сред основните оратори ще бъде и министър-председателят Пламен Орешарски. Лидерът на българските и европейските социалисти Сергей Станишев ще приветства от трибуната новоприети млади членове на партията.

На връх Бузлуджа ще бъде връчена и наградата за политическа журналистика и публицистика “Георги Кирков - Майстора”. В програмата са включени изпълнения на Петя Буюклиева, Стефка Берова, Панайот Панайотов, Владимир Димов, Донка Бангьозова, Деляна Николова и Ваня Димитрова, фолклорни състави и самодейни танцови групи.

Тази година се отбелязва 122-ата годишнина на организираното социалистическо движение в България и провеждането на Бузлуджанския учредителен конгрес на БСДП, както и на празника на Българската социалистическа партия - 2 август. Организатор е НС на БСП, съорганизатори -ръководства на партии и организации във и извън КБ. Домакини са ОблС и ОбС на БСП в Стара Загора и Габрово.

70 автобуса и 60 леки автомобила от Пловдив и региона потеглят днес за традиционния събор на левицата Бузлуджа 2013. Честванията започнаха в петък вечерта с поднасяне на венци и цветя на Паметника на свободата на връх Шипка.

Фидосова вече не е в парламента

Веселка СПИРИДОНОВА

Искра Фидосова и Лидия Маринова от ГЕРБ и Георги Борисов от Коалиция за България вече не са депутати. Парламентът прекрати в петък мандатите им. Шест депутати от БСП гласуваха “против” Фидосова да бъде освободена. “Иконата” на ГЕРБ не присъства в пленарна зала. Татяна Буруджиева иронично обясни от парламентарната трибуна, че не може да гласува “освобождаването на лицето на българския парламентаризъм”. Доводите й останаха неразбрани и от повечето журналисти.

Гласуването на оставката на Фидосова предизвика вълнения в НС. Обичайната в други случаи процедура предизвика Кирил Добрев да “разкрие” тайни от тефтерчето на бившия шеф на Комисията за конфликт на интереси Филип Златанов. Според социалиста скандалното тефтерче поставяло повече въпроси, отколкото да дава отговори.

Нека вложим разум, Искра Фидосова си е заминала, има едно копче да се натисне по тоя случай, да не губим време, разбрах, че искате да излизате ваканция, опита дебелашка шега Борисов. Той благодари на Станишев и Местан, че “спрели да пращат анаболовите мутанти пред дома му”. След реплика от залата, че има тен, Борисов обяви: “Не съм стъпвал на морето, баща ми ми е дал тоя тен, гледам, има колеги с такъв тен от Самоков”. Репликата сложи край на изказванията и шефът на парламента Михаил Миков обяви гласуване.

Кирил Добрев вчера заяви, че инициалите в тефтерчето Ц.Ц. означавали Цецка Цачева и попита председателката на 41-ото НС дали ще подаде оставка

„СИНЬО ЕДИНСТВО”: ПАРТИИТЕ ДА НЕ СЕ ПРОТИВОПОСТАВЯТ НА ГРАЖДАНИТЕ

Партиите и гражданите, макар да са различни по дефиниция, не трябва да бъдат противопоставяни. Голямата грешка през последните години на българската политическа система е, че раздели насилствено гражданите от партиите. За съжаление партиите в България търсеха подкрепа, а не търсеха доверие. Нашата задача в момента е да променим това - да върнем доверието обратно. Това заяви председателят на “Синьо единство” Христо Панчугов по време на срещата на лидерите от т.нар. реформаторски блок с интелектуалците, които подписаха общо писмо-призив към петте десни формации “да преодолеят естествения си партиен егоизъм и партийна надменност, да тушират досегашното си самочувствие на доказани лидери на демократичната общност и да влязат в равноправни взаимоотношения с нововъзникналото голямо движение”.

Всеки един гражданин на тази държава, без значение колко политизиран или деполитизиран е, има право да участва в разговора какво да бъде нашето общо бъдеще. Моментът е такъв, че ние трябва да събираме общности. Историята на българската десница показва колко е печален резултатът от разделението на дясната общност, която насилствено беше делена през годините, посочи Панчугов. Трябва да се поучим от тази грешка и да спрем да я повтаряме, заяви председателят на “Синьо единство”.

На срещата бе постигнато съгласие за създаване на граждански съвет към т.нар. реформаторски блок.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

Патриарсите Кирил и Неофит призоваха за единство

Снимка САЙТ НА РУСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА

И в новите условия трябва да продължим да съхраняваме единството на нашите две църкви и народи, тъй като то е важен фактор за изпълнението на мисията на светото православие в света. Около този призив се обединиха руският патриарх Кирил и българският Неофит на среща в патриаршеската резиденция в Даниловския манастир. Българска църковна делегация е в Москва от няколко дни.

Двамата обсъдиха още възможността за увеличаване обмена на поклоннически групи от двете страни, на броя на студентите и специализантите, които се обучават на разменни начала, усилията на БПЦ за въвеждане на религиозното образование в българските училища, както и развитието на социалното и мисионерското служение. Двамата патриарси разговаряха и за съвременното нравствено състояние на обществото, за проблемите в Близкия изток и гоненията срещу християните там. Разговорът засегна и организацията на предстоящия Всеправославен събор, на който всички проблемни теми, които носят напрежение между църквите, да бъдат предварително изчистени.

В края на официалната среща патриарх Неофит подписа документ в подкрепа на християните от Близкия изток, който ще бъде предаден от името на главите на поместните православни църкви на президента Владимир Путин и изпратен до управляващите САЩ и ЕС. В края на срещата руският патриарх Кирил връчи на Неофит орден "Св. княз Владимир" I степен за неговите трудове за благото на светата Църква и във връзка с 1025-годишнината от Кръщението на Русия. На Ловчанския митрополит Гавриил и на Стобийския епископ Наум - ордени "Св. княз Владимир" II степен.

Спешно викат Фандъкова за протестите

Социалистите настояват за доклад с предприетите мерки за сигурността в София

Веселка ВЕНКОВА

Общински съветници от БСП настояват кметицата на София Йорданка Фандъкова да присъства днес на извънредно заседание на Столичния общински съвет. Това заяви на брифинг в парламента депутатът от Коалиция за България Борис Цветков, доскоро съветник в СОС от левицата.

Тази година сесия по сигурността не беше направена. Когато има динамично развиващи се ситуации, свързани с нарушаване на обществения ред, с опасност от насилие, най-малкото, което правят кметовете на големите градове, е да не излизат в отпуск, посочи Цветков. Кметицата на София излиза в отпуска, а председателят на ОбС също поиска и получава разрешение за отдих. Призоваваме Фандъкова да прекрати отпуската си, да участва в заседанието на СОС и да представи доклад за предприетите от нея действия, заяви Цветков.

Поискахме извънредна сесия по сигурността, защото считаме, че г-жа Фандъкова не предприема адекватни мерки за овладяване на кризисната ситуация в София, посочи зам.-председателят на комисията по обществен ред и сигурност на СОС Иван Мечков. Фандъкова не призова гражданите да не нарушават закона и да не организират публични прояви след 22 ч., добави о. р. генералът. Той се надява, че въпреки липсата в дневния ред на заседанието съветниците ще чуят доклад за предприетите мерки за сигурността в София. Мечков каза, че в значителен брой случаи не се спазва законът за събранията и митингите. Малка група хора нарушава 40 дни обществения ред. В закона се казва, че след 22 ч. митингите са забранени. "Спазването на законите е в полза на демокрацията".

Съветникът от БСП Николай Белалов, вносител на питането за действията и бездействието на кмета на Столична община, посочи, че не се предприема превантивна дейност за преодоляване на проблеми, възникнали с големите струпвания в центъра на столицата.

Протестите в София са спонтанни и няма как да бъдат забранени по Закона за митингите, контрира минути по-късно депутатката от ГЕРБ Милена Дамянова. Тя посочи, че спонтанните протести няма как да се регулират, за разлика от организираните митинги в подкрепа на кабинета на Пламен Орешарски, в които участвали и общински съветници от БСП.

Не е вярно, че кметицата на София Йорданка Фандъкова не е на работа. В момента е на заседание в Столична община, обясни друг депутатът от ГЕРБ - Александър Ненков. "Как общинските съветници от БСП си представят, че Йорданка Фандъкова може да забрани протестите в столицата? При една забрана трябва да се намеси полицията, жандармерията. Какво искат да видят - окървавени площади, използване на сълзотворен газ? Не очаквайте Столична община да забрани протестите, за да може да се окървавят площадите", обрисува апокалиптична картина депутатът.

Междувременно Фандъкова определи като откровена лъжа и манипулация твърдението, че е в отпуск. Тук съм, в Столичната община заедно с моите колеги и не съм спирала да работя, заяви Фандъкова.

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

Проф. НИКОЛА КОСТАДИНОВ УЗУНОВ, д.м.н.

навършва 90 години

Никола Узунов започва трудовия си път като участъков лекар, а впоследствие работи в Катедрата по невропсихиатрия на ВМИ - Пловдив. Продължава своята клинична, преподавателска и научна дейност в Катедрата по неврология на ВМИ - София. Основните му научни публикации са в областта на клиничната неврология, вегетологията и електрофизиологията. Задълбочено проучва проблемите на главоболието, мигрената и епилепсията. Неговият висок професионализъм получава широко национално и международно признание.

Честита годишнина!
С пожелание за здраве
и родопско дълголетие!

От приятелския кръг „Четвъртък"

ПОДПАЛИХА ЯХТАТА НА ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Яхтата на бившият депутат от ГЕРБ Емил Димитров бе унищожена напълно при умишлен палеж в Несебър. При инцидента пострадаха 4 яхти, три от които са вече напълно негодни за употреба.

При огледа на местопроизшествието полицаите откриха обгорял вестник и 10-литрова пластмасова туба от минерална вода, съдържаща течност с мирис на петролен продукт.

ДУМА припомня, че един от най-приближените до Борисов депутати се превърна в най-голям критик на Цветан Цветанов и Искра Фидосова. Димитров съобщи, че по времето на Цветанов в МВР е имало и група за мокри поръчки. Той разказа как бившият вътрешен министър е рекетирал частни фирми и дори е придобивал чрез натиск част от тяхната собственост. Името на Димитров изскочи и от скандалното тефтерче на шефа на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси. От бележника стана ясно, че лицето И.Ф. е диктувало кога да бъдат съобщени резултатите от проверките на КПУКИ срещу Димитров.

УПРАВИТЕЛЯТ НА „ОРАНОВО" ПРИЗНА:

Трудно може да се говори за спасителна акция

След толкова време трудно може да се говори за спасителна акция, призна вчера управителят на мина "Ораново" Валери Манов. 11-и ден продължи търсенето на двамата миньори. Просто искаме да открием затрупаните си колеги и да установим след анализ на място какво е станало, допълни той. Манов отрече да има нарушение на концесионния договор.

Досега спасителната акция беше на трисменен режим, а от вчера екпите работят в нормален режим, който по нищо не се отличава от производствения.

Новата галерия, която се прокопава, стои Т-образно на затрупаната. След първите 6 метра миньорите са направили в четвъртък вечерта така наречения кръст или завой и са напреднали по дългата 20 м отсечка от схемата с още 2,5 метра. 8 метра са изкопали общо за две денонощия миньорите. Тунелът се пробива чрез взривяване, след което се проветрява, едва след което въглищата се изтеглят назад чрез верижен транспортьор. "Напредваме много бързо, ако нещо не ни попречи, много скоро ще достигнем до "А", където би трябвало да са двамата ни колеги", добави Манов.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

КНСБ:

Животът в България поскъпва

За да живее нормално, четиричленно семейство се нуждае от 2254 лева на месец

НАД ПОЛОВИНАТА, СМЕНИЛИ РАБОТАТА СИ, ГО СТОРИЛИ ЗА ПО-ВИСОКА ЗАПЛАТА

През 2012 г. 59,3% от сменилите работата си, са го направили за по-високо възнаграждение. Близо 23% обаче го сторили, защото новата работа е по-интересна, докато през 2010 г. това е било причина само за 16,4%. Данните са от изследване на трудовия климат, проведено от КНСБ сред 3300 наети и самонаети. Изследването показва още нарастване на риска от безработица. Очертава се и тенденция на повече работещи учащи и по-малко работещи пенсионери. Работодателите от средния и дребния бизнес почти не инвестират в обучение на кадрите си. В същото време голяма част от работниците у нас не се интересуват от повишаване на квалификацията си. Едва 10% от запитаните твърдят, че през м.г. са посещавали квалификационен курс.

Аида ПАНИКЯН

През второто тримесечие на т.г. цените на стоките и услугите са се задържали, дори има 0,5% намаление спрямо предходното тримесечие. Но за година разходите за храна, здраве, образование и почивка се увеличават с 3%. Това сочат данни на Института за социални и синдикални изследвания (ИССИ) към КНСБ.

За последните 4 години издръжката на живота е нараснала със 17,3%. Този ръст е изразен по-силно при храните - с над 20%, а при нехранителните стоки - с 14,5%. Продължава тенденцията в България минималната заплата да е най-ниска в сравнение с всички страни от ЕС, но в същото време се повишават цените на основните храни и услуги и почти се изравняват с европейските, коментира лидерът на КНСБ Пламен Димитров. По думите му "данните показват приближаваща се рецесия. В следващите месеци държавата може да стигне до отрицателен растеж, затова минималната заплата трябва да се движи нагоре". Според него причината за това е задържането на заплатите и увеличаването на дела на укриване на доходи. Димитров съобщи, че в петък представители на синдиката са имали среща с парламентарната група на ДПС, а в понеделник предстоят срещи с Коалиция за България и ГЕРБ. Предложенията на синдиката са увеличаване на минималната заплата от октомври на 340 лв. (плюс още 40 лв. за 2014 г.), коледни добавки по около 50 лв. за пенсионерите, вдигане на минималното дневно обезщетение за безработица на 9 лв., увеличение на максималния осигурителен доход на 2400 лв., въвеждане на необлагаем минимум. За пакета мерки ще са необходими около 120-150 млн. лв., които може да се вземат от увеличение на приходите от акцизи, както и от увеличаване на събираемостта на осигуровките.

През второто тримесечие на т.г. издръжката на живот на средностатистическия българин е достигнала 563,63 лв., а за издръжката на 4-членно домакинство (двама възрастни и две деца) в края на юни са необходими 2254 лв.

Единицата на бедност, която КНСБ изчислява на базата на потреблението на 77 жизненоважни стоки и услуги, е достигнала близо 213.90 лв. за човек. С общ доход на член от домакинство до 310 лв. са близо 52% от домакинствата в страната. Това са близо 3,7 млн. души, посочи Димитров. Под границата на бедност живеят около 1,6 млн. души (22,4%). Те имат доход до 214 лв. С доход до 560 лв. на член от домакинство са около 2,5 млн. души (35%), а с над 560 лева - 965 хил. души. От КНСБ припомниха, че работната заплата през второто тримесечие се е увеличила едва с 0,7%, а броят на наетите е намалял с 1,4%, или с 32 хил. души.

Снимка от срещата между случайно протестиращи и Мая Манолова в четвъртък следобед. Жената в крайно ляво, която усилено пише на телефона си обаче, не е случайна. Това е Зорница Миткова, служителка от фирмата на говорителката на служебния кабинет на Марин Райков, Ивет Добромирова "PRoPR". От видеото на цялото събитие се вижда, че именно Миткова е тази, която с крясъците си прави всичко възможно да провали започналия между Манолова и протестиращите диалог. Той, макар и оспорван, протичаше съвсем нормално, преди професионалната пиарка да доведе агитка от викащи и кряскащи, която да заглуши здравия разум. Миткова е чест гост по телевизиите. При първото си участие по бТВ тя бе човекът, който обяви, че това е протест на "симпатичните и красивите"

17 МЛН. ЛВ. НЕ СТИГАТ НА БАН ЗА МИНИМАЛНИТЕ Й НУЖДИ

Велиана ХРИСТОВА

Тази година на БАН не й достигат 17 млн. лв. за минималните й нужди - за заплати, за научен обмен, за метеорологичните съоръжения, за задължителното съфинансиране на спечелени проекти, за втората по големина и първата дигитализирана библиотека в страната, за членския внос в международни организации, в които е натоварена да представлява България. Това стана ясно при обсъждането на отчета на академията за 2012 г. в ресорната комисия на НС. За обсъждането бяха поканени тримата бивши председатели на БАН - академиците Сендов, Съботинов и Юхновски, сегашният - акад. Стефан Воденичаров, председателят на Общото събрание проф. Никола Малиновски, водещи учени, представители на младите учени и синдикатите в академията, както и на настоятелството на БАН.

Трета година поред БАН получава от държавата бюджет 59 млн. лв., който бе драстично орязан от Дянков и кабинета на ГЕРБ и не покрива заплатите, които преди орязването бяха 620 лв. средно през 2008 г. БАН е единствената институция в страната, на която държавата не дава средствата за заплатите и за тока и парното. Академията се издържа с над 40% собствени приходи, което не се случва с научните центрове в нито една държава в Европа. Сегашната субсидия на БАН е най-ниската като процент от БВП от 1990 г. насам. Трябва средната заплата да се върне поне на нивото от 2008 г., а за 2014-а БАН следва да има поне 84 млн. лв. субсидия, съгласиха се всички в комисията.

Собствените приходи на академията са от научните проекти, те не са сводобни пари като таксите при ВУЗ-овете, а са целеви и с тях не може да се плаща ток и парно на лабораториите и заплати. Проектите, спечелени в чужбина, преобладават спрямо българските, БАН продължава да дава над 60% от признатата научна продукция на България. В момента средната заплата в нея е 565 лв., което е абсурдно при най-висшата квалификация и резултатите на работещите там. 500 учени са напуснали академията в последните години и сега там работят около 3000 изследователи. Средната им възраст е 49,3 години.

Рекорден брой бебета за едно денонощие в „Майчин дом"

Рекорден брой бебета са се родили за едно денонощие в "Майчин дом". 23 деца са проплакали за 24 часа, което не се е случвало за тази година, заяви изпълнителният директор на болницата проф. Виктор Златков.

Щастливите майки са 22, защото една от тях е родила близнаци. Момичетата са 12, а момчетата 11.

Проф. Златков припомни, че от началото на годината в "Майчин дом" са се родили 1921 бебета, или 27,81 на сто от всички новородени в София, от тях 964 са момчета и 957 - момичета. Многоплодните бременности са 80, от тях 77 двойки и три - тройки.

Хиляди плевенчани искат отстраняването на кмета си

Десетки плевенчани и вчера излязоха на протест срещу кмета на града. Те недоволстват от управлението на Димитър Стойков и искат той незабавно да подаде оставка. Според тях Стойков управлява авторитарно, нарушава Конституцията, Закона за развитие на културата и Закона за държавните служители. Стойков се смята за лично протеже на Цецка Цачева.

Плевенчани твърдят, че кметът всеки ден е в нарушение, като най-голямото било, че след като встъпил в длъжност, уволнил стотици служители. Само за десетина дни над 3000 плевенчани са се подписали срещу градоначалника си. Протестиращите подчертават, че Димитър Стойков освен кмет е и хирург в болницата, също така и преподавател в Медицинския университет.

Ръст на обирите през прозорци отчитат в София

Ръст на обирите на домове през прозорец в София отчитат през лятото от столичната полиция. Кражби по домовете чрез проникване през PVC дограма е една от най-разпространените кражби напоследък, съобщават от СДВР. Обирджиите се възползват от празните жилища, докато стопаните им са на почивка през отпускарските месеци. Възрастовият диапазон на крадците става все по-малък.

Най-често се краде злато, пари и бяла техника. 200 домакинства са обрани само за юни. Бандите, които действат на територията на София, предпочитат райони с по-нови жилища. Най-желани от тях квартали са "Изток", "Слатина", "Малинова долина" и "Манастирски ливади".

Докато столичните апаши са командировани в морските ни курорти, в София идват гастрольори от провинцията.

Крадците най-често влизат в предварително набелязано жилище, а ако собственикът кара скъпа кола, то това е знак за тях, че е добре обезпечен.

В 80% от случаите бандите проникват в домовете, докато стопаните им спят. Една от най-ефективните защити напоследък на дома е монтирането на специална защитна дограма.

Началник на сектор "Кражби" към СДВР Николай Петков посъветва, когато заминаваме за по-дълго, да предупредим за отсъствието си наши близки, които по възможност живеят в същия блок. Той препоръча и сигнално охранителна техника в жилището. По думите му има ефект и оставянето на включено осветление, работещи музикални уредби и телевизори.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

Над 30% ръст на руските туристи до края на годината

Обсъжда се в училищните програми в Русия да бъдат включени исторически маршрути от България

Очаква се до края на 2013 г. страната ни да бъде посетена от над 600 хил. руски граждани, което е повече от 30% ръст спрямо миналата година. Това стана известно вчера на среща между новия заместник-министър на икономиката и енергетиката Бранимир Ботев, който отговаря за туризма, и българския посланик в Руската федерация Бойко Коцев. В Москва вече е издадена 300-хилядната българска виза за руски граждани от началото на годината, което е ръст от 14% в сравнение със същия период на 2012 г., съобщиха от Министерството на икономиката и енергетиката (МИЕ). Следващата седмица предстои Бранимир Ботев да има среща с ръководството на Търговската мисия на Руската федерация в България. Предвижда се реализацията на мащабна туристическа програма "По пътя на православието в България". Тя включва организиране на групи поклонници, които да посещават наши църкви, манастири и свети места. Съорганизатори на програмата са МИЕ и православните църкви на двете страни. В рамките й се планира информационно пътуване на представители на Руската патриаршия по български духовни светини и издаване на специален пътеводител за България.

С федералното Министерство на културата, към което е туризмът в Русия, вече са водени разговори за включване в училищните програми на исторически маршрути в България по пътя на руската бойна слава. Ще бъдат набелязани конкретни обекти, паметници и маршрути, които да се предлагат на руския пазар. Делегации от руски региони, включващи техни ръководители и водещи туроператори, ще предприемат опознавателни турове из страната ни този септември. Целта е тя да стане приоритетно туристическо направление за тези руски области през следващите години. През април 2014 г. в България ще се организира със съдействието на МИЕ българо-руски форум, посветен на културния туризъм.

С 4,3% повече чужденци са посетили България през юни

Пътуванията на българи в чужбина през юни са 383 хил., или с 6 на сто над регистрираните през юни 2012 г., съобщи НСИ. През юни посещенията на чужденци в България са 1164.7 хил., което е с 4.3 на сто над нивото от юни 2012 г. Регистрирано е увеличение при посещенията с цел почивка и екскурзия - със 7.1 на сто, както и при посещенията с други цели - с 0.8 на сто, докато служебните пътувания намаляват с 2.4 на сто.
Най-голям относителен дял от общия брой пътувания на българи в чужбина формират пътуванията с други цели (гостуване, обучение, посещение на културни и спортни мероприятия) - 42.9 на сто, следвани от пътуванията с цел почивка и екскурзия - 34.6 на сто, и със служебна цел - 22.5 на сто. Пътуванията с цел почивка или екскурзия към Гърция са 52.1 на сто и към Турция - 38.2 на сто от всички реализирани пътувания на български граждани към тези страни.
От общия брой чужденци, посетили България, най-голям е относителният дял на гражданите на Европейския съюз - 55.1 на сто, като в сравнение със същия месец на предходната година се увеличава с 0.9 на сто. Нарастват и посещенията от групата "Други европейски страни" - с 8.1 на сто, като най-голямо е увеличението на посещенията от Украйна и Русия - съответно с 16.4 и 13.6 на сто.

ЗЪРНОПРОИЗВОДИТЕЛИ ОТ ВРАЧАНСКО ОЧАКВАТ ЗАГУБИ

Жътвата във Врачанско приключва, но местните зърнопроизводители правят мрачни прогнози за състоянието на тазгодишната реколта и за възможните загуби, които бизнесът им може да понесе заради нарасналите разходи в производството и ниските добиви, причинени от климатичните промени, и в пъти по-ниските цени за тон пшеница, наложени в момента на пазара, предаде fermer.bg. Според Румяна Ангелова, председател на Врачанския съюз на зърнопроизводителите, тази година е много тежка за стопаните. Поради по-ниските добиви и ниските изкупни цени на пшеница и жито не знаем как ще оцелеем, казва Румяна Ангелова.

Нарастващата ежегодно себестойност на зърнената продукция, поради увеличение в цените на торове, препарати, семена, рента, земеделска техника и горива, за които не се ползва облекчен земеделски акциз, и понижените изкупни цени ще са причините много български зърнопроизводители да не покрият направените производствени разходи и да са силно затруднени при залагането на продукцията за следващата стопанска година, разказват зърнопроизводителите от региона.

Обстоятелствата допълнително се влошават и от едномесечното забавяне на издаването на удостоверенията за декларирани площи, които улесняват достъпа на зърнопроизводителите до банкови кредити. Тази ситуация предоставя благоприятно поле за изява на търговците на зърно, които натискат изкупните цени още по-надолу, злоупотребявайки с нуждата на земеделските производители от оборотни средства, разказват още те.

Средният добив от декар в областта е около 450 килограма, съобщиха от областната дирекция по земеделие. В Борован и Бяла Слатина хлебното зърно е прибрано напълно. Най-високите добиви са в Бяла Слатина - 500 кг/дка. Най-малко ожънато жито е в Роман, където добивът към момента е 300 кг/дка.

БНБ ПУСКА СРЕБЪРНА МОНЕТА „110 ГОДИНИ ОТ ИЛИНДЕНСКОТО ВЪСТАНИЕ"

Българската народна банка пуска в обращение сребърна възпоменателна монета "110 години от Илинденско-Преображенското въстание". Това съобщиха вчера от пресцентъра на БНБ. Монетата ще се продава на касите на БНБ за 66 лв. с включен ДДС. Тя ще бъде пусната в обращение от 29 юли.

На лицевата страна на монетата е изобразен стилизиран детайл от знамето на Костурската чета, представляващ вписани във венец две женски фигури, развяващи общо знаме, а в краката им лъв. Околовръст са изписани "Българска народна банка", номиналната стойност "10 лева", годината на емисия "2013" и е изобразена емблемата на Българската народна банка с годината "1879", изписана върху лентата.

На обратната страна е изобразена камбана, символизираща пробуждането и новината, с изписана върху нея година "1903". Околовръст е изписано "110 години от Илинденско-Преображенското въстание". Автори на художествения проект са Иван Тодоров, Тодор Тодоров и Георги Тодоров.

Снимка БГНЕС

ЕС създава единна информационна система за цените на млякото

Договорите между фермерите и изкупвачите на мляко да станат задължителни, предвижда изменение на Закона за прилагане на общите организации на пазарите на земеделски продукти на ЕС, като проектът е публикуван за публично обсъждане.

Отношенията между производителите и търговците трябва да се уредят по нов начин, тъй като вторите са винаги по-силни. В резултат изкупните цени остават ниски, а крайните - доста по-високи, коментира пред БНР Слави Кралев от агроминистерството.

"Има несправедливо разпределение на добавената стойност по веригата. Малка част от нея отива при фермерите, а повечето остава при търговците", пояснява той. Фермерите и потребителите са ощетени, а прекупвачите печелят и това е така в целия Евросъюз. Затова първо се въвеждат писмените договори, като в държавите членки ще се наблюдава какви са цените, на които се изкупува млякото. Следващата стъпка е млекопроизводителите да се обединяват в сдружения, за да бъдат равнопоставени отношенията им с търговците. Няма да има финансови стимули за сдружаването, единственият стимул е икономически - фермерите ще бъдат по-силни, ако се обединят.

Държавите членки в бъдеще може да направят договорите задължителни не само за млякото, а и във всички сектори на земеделието, така че се очертава разширяване на този режим, пояснява Кралев. Контрактите за изкупуването на сурово мляко ще бъдат регистрирани в Разплащателната агенция и ще се сключват поне за срок от 6 месеца. Предвидени са и глоби - за изкупуване на мляко без договор санкцията за търговците е от 5000 до 20 000 лв., а за производителите - от 500 до 2000 лв., коментира Георги Недялков от земеделското министерство.

Вашето
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
ТАКСИ
Ви чака!
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Открива се ловът на дребни птици от 10 август

Ловният сезон за пъдпъдъци, гургулици, гривяк, горски бекас и обикновена бекасина ще бъде открит следващата събота - 10 август, съобщиха вчера от Министерството на земеделието и храните. Отстрелът ще става само с писмени разрешения, в които се вписват датата, имената на ловците, името на ръководителя на лова, номерата на ловните билети и членските карти, начинът и мястото на ловуване, видът и броят на разрешения за отстрел дивеч.

Разрешен е ловът на пъдпъдъци до 15 бр., на гривяк и гургулица - до 10 бр., на горски бекас и обикновена бекасина - до 10 бр. Забранява се използването на електрически звуковъзпроизвеждащи устройства, живи птици за примамка, ловни соколи и други грабливи птици, както и ловни хрътки.

www.duma.bg

Обвиниха Морси в заговор, убийства и отвличания

Привърженици и противници на свалените президент Морси за пореден път влязоха в остър сблъсък на централния каирски площад "Тахрир" след съобщението, че египетският съд е повдигнал обвинение към лидера на "Мюсюлмански братя"

Напрежението в Египет нараства и е на път да експлодира в нови сблъсъци в петък, когато на свалените президент бяха предявени официални обвинения, а неговите привърженици и противници се събират за нови паралелни протести, призовани от движението "Мюсюлмански братя" и от военните.

Египетските власти оставиха в ареста задържания президент Мохамед Морси за още 15 дни, като му предявиха поредица обвинения, сред които заговор с палестинската групировка ХАМАС, предаде Ройтерс, като цитира държавната осведомителна агенция.

Морси беше задържан от военните от момента на свалянето му, но до вчерашното съдебно решение не му бяха повдигнати официални обвинения, отбелязва агенцията. Обвиненията са свързани с бягството му, заедно с други лидери на "Мюсюлманските братя", от затвор край Кайро, където е хвърлен от властите по време на въстанието през 2011 г., което свали Хосни Мубарак от власт.

В официалното съобщение се казва, че разследващият съдия Хасан Самир представил на Морси доказателствата по време на разпита, без да се уточнява кога и къде е станало това. Говорител на "Мюсюлманските братя", които твърдят, че армията е извършила държавен преврат срещу демократично избрания държавен глава, нарече обвиненията смехотворни. Според Гехад ел Хадад те бележат връщане към стария режим.

Обвиненията срещу Морси включват умишлен палеж, унищожаване на затворническа документация и сътрудничество с ХАМАС с цел осъществяване на актове на агресия в страната, нападения срещу полицейски обекти, офицери и войници. Обвинен е също в предумишлени убийства на няколко затворници, офицери и войници и в отвличане на офицери и войници. Позовавайки се на поверителността на разследването и на националната сигурност, прокурорът е издал забранителна заповед, което означава, че медиите могат само да публикуват официалните съобщения по случая.

Същевременно привърженици и противници на Морси се събират за паралелни демонстрации в Кайро.

Множество антиислямистки активисти започнаха да се събират на централния площад "Тахрир" в отговор на призива на вицепремиера и министър на отбраната генерал Абдел Фатах ас Сиси. Танкове и бронетранспортьори са разположени около знаковия площад, а доброволци организират пропускателни пунктове за проверка на самоличността на демонстрантите. Около площада са закачени плакати в подкрепа на военните.

В сряда Сиси призова египтяните да излязат в петък на масов протест, за да му "дадат мандат" да сложи край на "насилието и тероризма". Същевременно той допълни, че това не е призив към насилие и подкрепи усилията за постигане на национално помирение.

"Мюсюлманските братя" и подкрепящите ги ислямисти осъдиха призива на Сиси и го определиха като "обявяване на гражданска война". Те се заканиха да продължат протестите, докато Морси не бъде възстановен на президентския пост. Вчера лидерът им Мохамед Бадия призова за мирни протести срещу "кървавия военния държавен преврат". "Достойните египетски маси, които изтръгнаха своята свобода от стария режим, ще я запазят по същия мирен начин", каза Бадия. Армията пък даде на ислямистите 48 часа да отстъпят. "Мюсюлмански братя" настояват, че протестите им са мирни и обвиняват военните и полицията, че наемат бандити да нападат привържениците им. Техните демонстранти се събират в квартал Раба ал Адауия в североизточната част на Кайро, където от седмици лагеруват привърженици на Мохамед Морси.

Междувременно стана известно, че в четвъртък администрацията на Барак Обама информира Конгреса, че не планира да определя дали в Египет е бил извършен военен преврат. Така Белият дом избегна промяна в решение, което щеше да доведе до орязване на голяма част от годишната помощ за северноафриканската страна, възлизаща на 1,55 млрд. долара, посочва Ройтерс.

ИСПАНСКИЯТ МАШИНИСТ СЕ ХВАЛИЛ С ВИСОКАТА СКОРОСТ

Франциско Хосе Гарсон е един от машинистите на влака, който дерайлира и уби най-малко 80 души непосредствено преди Сантяго де Компостела. На своя профил той публикувал снимка, на която може да се види стрелката от скоростомера, сочеща 200 км/ч. В тази зона разрешената скорост е 80 км/ч. Снимката е публикувана през март миналата година, което доказва, че машинистът и друг път е застрашавал живота на хората, които вози. Неговият интернет профил изчезнал, но снимката се появила във всички испански медии.

Под снимката има дори коментар: "Колко би било добре да се срещнем с полицията и да минем, а ударите им да откажат! Ха-Ха!" Съдията наредил машинистът, който е поставен под арест в болницата, където е настанен с леки наранявания, да бъде разпитан.

кратки

Нови 2,5 млрд. евро за Гърция

Еврозоната е одобрила отпускането на 2,5 млрд. евро за Гърция, които ще бъдат преведени в следващите няколко седмици. Това стана, след като в четвъртък Гърция одобри последните 22 условия на международните кредитори. Атина очаква финансов превод от 1,8 млрд. евро от МВФ. В същото време страната ще удържи и 1,5 млрд. евро от печалбата на европейските централни банки, закупили гръцки ценни книжа.

Фронт за национално спасение в Тунис

Над 20 предимно светски партии и обществени организации обявиха създаването на Фронт за национално спасение на Тунис, който си поставя за цел съставянето на преходно правителство и приемането на нова конституция. Това стана само ден след убийството на видния опозиционен деец Мохамед ал-Брахми, който се бореше за демокрация в Тунис по "египетски сценарий", т.е. за отстраняването на ислямистите от власт.

ЦРУ пази реликва от Бен Ладен

Личният автомат Калашников АК-47 на Осама бен Ладен е изложен в музея на ЦРУ, който се намира в централата в Ленгли, щат Вирджиния. Автоматът е бил конфискуван по време на специалната операция на американските тюлени, при която беше ликвидиран терорист "номер едно" в пакистанския град Абботабад през май 2011. До музея на ЦРУ достъп имат само служителите на разузнавателното управление и специално поканени лица.

Санкциите срещу "Хизбула" в сила

Санкциите на Евросъюза срещу военното крило на "Хизбула" влязоха в сила вчера с публикуването им в официалния вестник на ЕС, с което тя стана 26-ата групировка, попаднала в черния списък. Вписването води до замразяване на авоарите в ЕС на ливанската групировка, но включва и имена на лица, а пътуването на членове на "Хизбула" до Европа би трябвало да стане по-трудно, коментира Франс прес.

ВМРО-ДПМНЕ с най-висок рейтинг

62% от гражданите на Македония биха гласували на парламентарни избори, сочи проучване на Института "Димитрия Чупоски". Според анкетата, ако утре има избори, 36% от гласоподавателите биха гласували за управляващата ВМРО-ДПМНЕ, а 18% за опозиционния Социалдемократически съюз на Македония (СДСМ).

Русия строи гигантски телескоп

На астрофизическия полигон в Тункинската долина в Бурятия започна строителството на най-големия телескоп на планетата Тунка-HiSCORE, съобщава в. "Московский комсомолец".
На нямащата равна на себе си в света установка, ще бъдат регистрирани частици на свръхвисоки енергии, идващи от Вселената. В момента се изграждат 10 оптични станции, а също и на други 20 станции, които ще улавят частици от високи енергии, възникващи в атмосферата при нейното взаимодействие с космическите лъчи. За целта ще се използва високотехнологично оборудване от Германия. Според учените в Тункинската долина ще се появи възможност да се изучават частици, чиято енергия е далеч по-висока отколкото тази в знаменития андронен колайдер. Припомняме, че през последните години гама-астрономията се превърна в най-динамично развиващото се направление на астрофизиката с изключително важни фундаментални резултати, твърдят експерти. Ръководител на мегапроекта е известният астрофизик от физическия институт "Макс Планк (Германия) Размик Мирозян.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

Спасяването на еврозоната остава спорно

Мерките, предложени от „Супер Марио", сработиха, но общността все още не е достигнала до корена на проблемите

Преди една година президентът на Европейската централна банка (ЕЦБ) Марио Драги произнесе вълшебните думи, припомня ДПА. "ЕЦБ е готова да направи всичко, което е необходимо, за да защити еврото. И вярвайте ми - то ще бъде достатъчно", каза Драги на инвестиционна конференция в Лондон.

През септември 2012 г. той конкретизира обещанието си, представяйки нова програма за изкупуване на държавни облигации. Основното в новата схема бе, че за разлика от програмата на предишния ръководител на ЕЦБ Жан-Клод Трише, тя предвиждаше възможности за неограничено изкупуване на ценни книжа. Условието все пак бе страните да поискат помощ от кризисния механизъм на ЕС и да предприемат строги реформи. Разпадането на еврозоната вече не е актуален проблем, но въпреки това курсът на Драги все още е спорен, като критични гласове срещу "Супер Марио" се чуват най-вече от Германия.

Една година след заклинанието на Драги равносметката е внушителна. Пазарите са спокойни, а Испания и Италия отново могат безпроблемно да си осигуряват пари от международния пазар на облигации. Дори правителствени кризи, като вихрещата се в момента в Португалия, вече не карат инвеститорите да се съмняват в оцеляването на еврото. Още по-впечатляващо е, че всичко това бе постигнато дори без да се наложи ЕЦБ да задейства спасителната си програма. "Пазарите са напълно уверени, че еврото е силна и стабилна валута", каза Драги със самочувствие през май тази година.

Експертите също дават висока оценка. "Благодарение на обещанието в случай на нужда да бъдат изкупувани неограничени количества държавни облигации бе предотвратено ново разгаряне на кризата", отбелязва Кристиан Шулц от банка Беренберг (Berenberg). Предпазната мрежа на ЕЦБ многократно доказа здравината си. Сега не само е намалено напрежението на финансовите пазари, но и се засилват сигналите за край на икономическите мъки на страните в криза. "Реформите започват да се изплащат", отбелязва Шулц.

Все още обаче е твърде рано речта на Драги да бъде чествана като повратния момент в европейската криза. Държавният дълг на почти всички европейски държави продължава да нараства. Страни като Гърция, Кипър и Португалия срещат затруднения с постигането на целите за реформи, а "ученикът за пример" Ирландия отново изпадна в рецесия. Перспективите за икономическото развитие на валутния съюз остават мрачни. Еврозоната е проблемното дете на световната икономика. ЕЦБ успя да откупи време на националните правителства, но не стигна до корена на проблемите, отбелязва ДПА.

ОБАМА РАЗКРИТИКУВА СОЦИАЛНОТО НЕРАВЕНСТВО

Американският президент Барак Обама осъди социалното неравенство в Съединените американски щати. Вината за мизерията била у републиканците, които чрез блокадната си политика предотвратявали правенето на значителни инвестиции.

"Нарастващото неравенство е не само неморално, това е лошо правене на икономика", заяви Обама в сряда в реч пред студенти в Гейлсбърг, щата Илинойс, по време на планираната си двудневна обиколка на американските градове, цитиран от Ройтерс. "Ако хората от средната класа имат по-малко пари, това означава по-малко потребление и по-малко приходи за предприемачите. Една здрава средна класа е от съществено значение за съвременната икономика", заяви още Обама.

Той отправи и остри критики към опозиционните републиканци, които предотвратяват чрез блокадната си политика важните инвестиции. "През последните шест месеца САЩ станаха по-лошо място за инвестиции", заяви американският президент. "Трите десетилетия на ерозия на средната класа издигнаха прегради пред нас, пред това да виждаме и чувстваме. Днес, пет години след началото на голямата рецесия, САЩ се борят да се върнат на изгубените позиции. Благодарение на усилията на американския народ ние положихме основите на по-устойчив икономически растеж", добави още Обама.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Президентите на САЩ Барак Обама и на Виетнам Чьонг Тан Шанг се ангажираха да финализират регионалното търговско споразумение, което ще създаде работни места и ще стимулира инвестициите в Азиатско-Тихоокеанския регион. Освен с Виетнам, Вашингтон преговаря по споразумение за транстихоокеанско партньорство и с още 10 страни от региона. Ако то бъде сключено, ще се превърне в най-широкообхватното споразумение за свободна търговия в света, защото включва страни, имащи 40-процентен принос към световната търговия

ПЕРСПЕКТИВИ

Петрол за 163 долара, Русия и САЩ газови конкуренти

През следващите десетилетия в света ще се консумира далеч повече енергия, отколкото се смята днес, прогнозира Министерството на енергетиката на САЩ. Основният локомотив на растежа на потреблението ще бъдат Китай и Индия, пише "Уолстрийт джърнъл".

Консумацията на енергия от 2010 до 2040 ще нарасне с 56%. Потреблението на енергия ще расте основно за сметка на два отрасъла - производството на електричество и развитието на транспорта. Китай и Индия ще осигурят половината от този растеж. Тези икономики ще стават все по-богати и ще използват все повече енергия - именно това ще определи и насоката на развитие на енергийния пазар.

Ако настоящата държавна политика и растежът на световната икономика продължат, в основата на бъдещия растеж на икономиката ще стоят традиционните видове горива - петрол, газ и въглища. През 2040 на тях ще се падат 80% от всички използвани енергийни ресурси.

Най-бързо ще расте потреблението на газ: новите технологии ще позволят разработването на значителни газови резерви. Постепенно заводите и енергийните компании ще преминат на "синьо гориво".

САЩ, които бързо увеличават добива на газ, ще се конкурират с Русия, която също ще започне да увеличава добива за сметка на находищата в Арктика. Добивът ще расте също така в Канада и Китай.

Към 2040 и САЩ, и Русия ще увеличат добива на "синьо гориво" с 12 трилиона куб. фута в сравнение с нивата от 2010. Добиваният газ ще има своя пазар: САЩ вече предлагат да го изнасят за Азия и Европа, а Русия увеличава сътрудничеството си с Китай.

През 2040 в света ще се произвеждат 116 милиона барела течни горива, това е преди всичко петрол. Към 2040 цените на петрола ще нараснат до 163 долара за барел. В тази ситуация на потребителите ще им се наложи да търсят алтернатива на петрола.

В САЩ сериозно ще намалее потреблението на бензин преди всичко заради новата политика на администрацията на президента Барак Обама.

Търсене ще има и за възобновяемите източници. Този сегмент ще се развива с бързи темпове. В света ще се появяват все повече вятърни и хидроелектроцентрали, отбелязва изданието.

2 млрд. души се прехранват с насекоми

Един от неотложните проблеми на човечеството е как ще се изхранва след 2050 г., когато хранителните запаси трябва да се удвоят, за да нахранят очакваните 9 милиарда души население.

Учените са започнали да търсят нови начини за прехрана. Според мнозина насекомите са добър източник на хранителни вещества, въпреки че в повечето страни предизвикват отвращение, камо ли ако са приготвени като гарнитура към обяда. Въпреки това не може да се отрече, че са издадени дори няколко книги с рецепти на ястия с насекоми. Средностатистическият европеец все още не приема идеята, че може да изяде това, което с ненавист убива с чехъла, но статистиката показва, че близо 2 млрд. души на планетата се хранят с пипалатите насекоми. Най-популярни са насекомните ястия в тропическите региони. В Южна Африка ядат червеи, в Япония дегустират ларви на оси, а Мексико се прочу с традиционното ястие от скакалци.

Насекомите имат висока хранителна стойност и са богати на мазнини, протеини, витамини, фибри и минерали.

СТУДЪТ ВЗЕМА ЖЕРТВИ ПОСРЕД ЛЯТО В БРАЗИЛИЯ

Необичайна картина се наблюдава тези дни в Бразилия - деца и възрастни правят... снежни човеци. Причината за това рядко забавление е студената вълна от Антарктида, която достигна не само Бразилия, но и Парагвай, Уругвай, Аржентина и Чили. В южната част на Бразилия, особено в градовете Куритиба и Флорианополис, термометърът падна до минус 7,4 градуса по Целзий. А сняг там не бяха виждали от няколко десетилетия.

В Сао Пауло в нощта срещу четвъртък беше измерена най-ниската от 2000 г. температура - 5,2 градуса. В социалните мрежи се появиха снимки на снежни човеци от 130 града в южната част на Бразилия.

Освен забавленията обаче, студът доведе и до трагедии. В Сао Пауло мъж замръзна до смърт, около 11 000 бездомници бяха спешно евакуирани във временни убежища. В южния щат Рио Гранде до Сул от замръзване загинаха двама души.

Медиите съобщават за смъртни случаи от студ в Парагвай и Уругвай, където през последните няколко дни загинаха общо шест души.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

Кой съсипа Детройт?

Bloomberg

Майкъл ТАНЪР*

Това е новото масово обяснение за окаяното състояние на Детройт. Бившият губернатор на Мичиган Дженифър Гранхолм обвинява свободната търговия за упадъка на автомобилната промишленост в Детройт, а оттам - и на самия град. Коментаторът на вестник "Ню Йорк таймс" Пол Кругман пише, че "До голяма степен градът просто е невинна жертва на пазарните сили". Мелиса Харис-Пери от телевизия MSNBC твърди, че "Нещата изглеждат по този начин, когато правителството е достатъчно малко, за да се удави във ваната". Друг журналист от MSNBC, Майкъл Ерик Дайсън, внушава, че истинският виновник са расовите предразсъдъци. Детройт действително имаше расови проблеми. Дълга история на дискриминация доведе до експлозия на бунтове през 1967 година, последвани от бягство на белите към предградията.

Като град с почти една-единствена промишленост, Детройт бе засегнат тежко от упадъка на General Motors, Ford Motors и Chrysler Group. Други градове, като Питсбърг и Кливланд, които се сблъскаха със същите предизвикателства, обаче съумяха да се възродят или поне да се задържат на повърхността. И автомобилостроенето продължава да процъфтява в щати като Алабама и Тенеси. А когато става дума да се хвърля вината върху "малкото правителство", трябва да се върнем цели 52 години назад, за да видим републиканците начело на местната власт в Детройт. Не, причините, поради които градът не успя да се справи с проблемите си, трябва да се търсят другаде.

Свободният пазар и ограничената местна власт са виновни за най-големия общински фалит в историята на САЩ

Един тъжен фрагмент от някогашната гордост на Америка - ерозията на ценностната система не прощава...

Най-очевидният кандидат са нефинансираните градски пенсионни програми от огромен мащаб, които са на минус от години. Цели 99,6% от задълженията на Детройт по общинската здравна програма за пенсионери не са обслужени, а тя по принцип покрива между 80 и 100% от медицинските разходи на пенсионерите. От 2007 до 2012 година двете най-големи градски пенсионни програми изплатиха 3,3 млрд. долара повече, отколкото получиха под формата на вноски и инвестиции. На необслужените облигации се падат 9,2 млрд. долара от дълговете на Детройт, които възлизат на общо 18 млрд. долара: 3,5 млрд. идват от пенсионните програми, а 5,7 млрд. - от здравната система. Индивидуалните пенсии на държавните служители в града са доста скромни, като се равняват средно на около 18 000 долара годишно. Те обаче са изплащани на огромен брой бивши и сегашни служители.

Политическият елит на Детройт отдавна се крепи на едрия бизнес. Въпреки че работната ръка в държавния сектор намаля през последните години, почти всеки 15-и местен жител все още е на държавна служба. Заплатите и допълнителните бонуси за сегашните държавни служители поглъщат 36% от общинските приходи. Още 39% отиват за наследени задължения като пенсиите и социалните помощи. Това оставя малко пари за инвестиране в западащата инфраструктура. Пенсиите съвсем не са единственият проблем на Детройт. Градът пръска много пари за своите училища, които са доволни от могъщия профсъюз Detroit Federation of Teachers - над 14 000 долара се харчат на ученик годишно. В замяна обаче получаваната полза е малка: през 2009 г. учениците от държавните гимназии в града дадоха едни от най-лошите резултати в историята на националния изпит по математика. Над една трета от учениците не завършват.

В много отношения Детройт е модел за данъчен и бюджетен либерализъм. Данъчната тежест в града е най-голямата в Мичиган. Детройт има най-високия данък върху жилищата в цялата страна, най-високия данък върху собствеността за търговски цели и втория най-висок данък върху индустриалната собственост. Градският данък върху доходите - 2,4% за местните жители, 1,2% за временно пребиваващите, и 2% за бизнеса - е най-високият в Мичиган. Бремето на данък общ доход върху жителите на града е значително по-голямо, отколкото за хората от околните райони, а това допринася за изселването на по-заможните и успешни хора от града. Освен това Детройт е единственият град в Мичиган, където клиентите на компаниите за комунални услуги плащат косвен данък. Освен вредящи на бизнеса данъци в Детройт има и вредящи на бизнеса регулации. Градът налага минимална работна заплата от 11,03 долара на час (13,78 долара на час, ако няма осигуровки) за държавните служители, както и за бизнеса, който работи по договори с общината.

Тази година Детройт започна кампания срещу компаниите, които не изпълняват обширните лицензионни изисквания, като се закани да затвори около 1500 "незаконни" фирми като магазини за гуми или за домакински уреди втора употреба, които функционират извън порочния кръг на големите вериги. На този сектор се пада почти една десета от бизнеса в града и той обслужва близо 70% от местните жители. Политиката на властите е да смачкват тези фирми. Преди няколко години непартийният институт Bay Area Center for Voting Research обяви Детройт за най-либералния град в САЩ. Решенията, взети от самия град, а не свободният пазар и ограничената местна власт, са виновни в действителност за фалита на Детройт.

** Майкъл Танър е старши изследовател в Cato Institute във Вашингтон - либертариански мозъчен тръст*

Куба чества 60-годишнината от революцията

Островът на свободата отбелязва 60 години от пламването на революционната искра в страната. На 26 юли 1953 година нападението срещу казармата Монкада сложи началото на процеса, довел до идването на Фидел Кастро на власт и създаването на държава на народа. Кубинската революция започна точно преди 60 години. Малобройният отряд на Фидел Кастро атакува казармите Монкада в Сантяго де Куба. Нападението се проваля, а младият лидер е пленен и хвърлен в затвора. Датата, обаче, е възприета като начало на движението на Кастро, което свали Фулхенсио Батиста 6 години покъсно. Сега "ел команданте" е болен и вероятно ще бъде единственият висш функционер на комунистическата партия, който отсъства от тържествата в Сантяго. Но там е заменилият го на поста му Раул Кастро, с когото на острова започна да настъпва и промяната. Днес кубинците вече могат да притежават мобилни телефони и компютри, да получават пари от роднини в чужбина, а на карибския остров се откриват все повече частни компании. Комунистическата партия, обаче, засега остава единствената законна политическа сила. 26 юли се празнува като национален празник в Куба. Решение на ЮНЕСКО наскоро припомни духа на бунта от онези години. Организацията включи в наследството си ръкописи и документи на най-яркия и харизматичен съратник на Кастро - Че Гевара.

Сноудън ще остане задълго сред нас

Российская Газета

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Фьодор ЛУКЯНОВ

Появяването на Едуард Сноудън пред публика развея две легенди. Първата - че той изобщо не съществува и не се намира в летище Шереметиево, и че всичко това е операция по неговото прикритие. Втората - че цялата история около беглеца от АНБ (Агенцията за национална безопасност на САЩ) е някаква интрига, в която той е или пешка, подчиняваща се на чужда воля, или е хладнокръвен агент, играещ сложна игра. Всичко е много по-просто.

30-годишният разобличител наистина е честолюбив идеалист-единак, който вероятно не до края разбира в каква авантюра се е набутал. Без да желае това, Сноудън направи на всички капан, от който с минимални загуби засега се измъкна само Китай. Спецслужбите на КНР, които са качили американеца на полета за Москва и са му обяснили, че така ще е по-добре за него, заслужават похвала от своето ръководство, защото избавиха Пекин от немалко главоболия. На другите им провървя по-малко.

Русия е в положение, когато въпреки волята ѝ и се налага да отиде на конфронтация със САЩ. Съвършено очевидно е, че Москва не може да екстрадира Сноудън. Дори да се отблъснем от политическия аспект (представете си огледална ситуация с руски беглец в САЩ, даже в главите им няма мине мисъл да го предадат), моралните загуби ще бъдат огромни. Сноудън е действал на основание на своето разбиране за общото благо и дори ако не споделяме неговите виждания, е безнравствено да го изпратим при този, чиито злоупотреби Сноудън е разкрил. Още по-цинично е да обменяме Сноудън за Виктор Бут, както предлага Владимир Жириновски - репутацията на Русия в очите на немалка част от света, критически настроена към САЩ, би била погребана в този случай. Но Москва няма нито намерение, нито желание да използва Сноудън като оръжие срещу Америка. Условието на Владимир Путин - убежище в замяна на обещание да не се вреди на САЩ - прозвуча неочаквано от неговите уста, защото във Вашингтон цари убеждението, че руският президент спи и сънува как да навреди на янките. Между другото именно сега, когато руско-американските отношения постоянно балансират по ръба и страните търсят за тях нова опора, подобни приходящи обстоятелства не са нужни на Кремъл.

Американската страна или е объркана, или върши грешки, свързани с неверни оценки. Обективно погледнато, на Белия дом му е по-изгодно, ако Сноудън колкото се може по-бързо и безопасно напусне Русия. Неговото присъствие във всяка една друга второстепенна или третостепенна държава, още повече антиамерикански настроена, щеше да превърне проблема с него в маргинален. Обаче на Съединените щати способства техният съотечественик да заседне в Русия. Първо анулираха паспорта му, а възмутителната акция със самолета на боливийския президент Моралес, който бе принуден да кацне по подозрение, че превозва Сноудън контрабандно, направи техническия въпрос по заминаването му за трета страна крайно сложен.

Разбираемо е, че американците не могат да отидат на открита сделка с Русия за осигуряване на заминаването му в друга посока, но при желание можеха да проявят гъвкавост, без да нарушават принципите си. Когато през 2010 г. след поредния преврат в Киргизстан трябваше елегантно да се реши въпросът със свалления президент Бакиев, Русия, САЩ и Казахстан работеха координирано и му дадоха възможност да отиде в Минск, а на себе си осигуриха спокойствие да не мислят повече по този проблем.

Едуард Сноудън е представител на това поколение и този тип мислене, за които е по- разбираемо да водят диалог с обществото, в идеалния случай с виртуалното общество, отколкото с държавата. Изглежда, руските власти, които ще имат работа със Сноудън, често ще съжаляват, че той не е успял да замине за Хавана или Каракас. Неговата способност да се договаря за каквото и да било и да спазва условия предизвиква съмнения просто защото той е идеалист, който не се съгласява с условностите, налагани от йерархията. Готовността на Сноудън за приеме предложението на Владимир Путин, че може да остане, ако не вреди на интересите на САЩ, може да бъде прието толкова лесно, колкото и да бъде преосмислено от него по своему. От гледна точка на Сноудън той не е нанесъл ни най-малко вреда на Америка, напротив, действал е като истински патриот, разобличил антинародната и антидемократична практика на властта. Руският президент, притеснен от международно-политическите последици, имаше предвид друго.

Москва и Вашингтон са заинтересовани тази история да бъде бързо забравена. Сноудън обективно се нуждае от обратното: неговата защита е неговата публичност, за да изключи възможността да се договарят за съдбата му без негово участие. Проблемите тепърва започват.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

МИНИСТЪР ДРАГОМИР СТОЙНЕВ:

Искам бързина и диалог в икономиката

Вместо глоби ще има съвети и предписания за фирмите, а когато те не се спазват, тогава - санкции, казва министърът на икономиката

Интервю на Светла ВАСИЛЕВА

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ е роден на 6 май 1976 г. в Триполи, Либия. По образование е икономист. Завършил е Сорбоната, специализирал е в Германия, Франция и САЩ. През 2005-2006 г. е експерт в администрацията на президента, от 2007 до 2009 г. е икономически съветник на премиера Сергей Станишев. Депутат от Коалиция за България в 41-то НС и председател на Комисията по труда и социалната политика. Народен представител в 42-то НС, а от 29 май т.г. - министър на икономиката и енергетиката. Владее френски, английски и руски език.

□ *Господин Стойнев, социолози и политолози признават, че правителството е свършило доста добри неща, които обаче са "потънали" и не получават необходимата гласност. Кое оценявате като свой успех в икономиката и енергетиката?*

- Нашето правителство, за разлика от предходното, работи повече и помалко говори. Ние не управляваме държавата през телевизора. Никога досега министър-председател не се е отчитал пред парламента. Премиерът Пламен Орешарски представи краткосрочна програма до края на годината и пое ангажимента да се отчита всеки месец пред народните представители. За мен това е разумното поведение. При предишното управление стигнахме дотам да се радваме, че министрите ходят на работа.

□ *Нека бъдем честни. Последните почти четири години не се говореше въобще за политики. Политическото беше убито.*

- Така е и затова смятам, че през последните 4 години се водеше непоследователна и волунтаристична политика, която доведе страната до институционална криза, икономическа депресия, задълбочаващо се разделение в обществото. И ние сме изправени пред тежка ситуация, която с много бързи стъпки трябва да оправим. Не е въпрос само за краткосрочни мерки. Такива трябва да има, но те да са в основата на една дългосрочна политика. Факт е, че в сферата на енергетиката нито едно правителство досега не е постигало намаляване на цената на електроенергията както за крайния потребител за бита, така и за индустрията. В крайна сметка, с колко ще бъде намалена цената на тока, зависи от ДКЕВР. Нашата задача бе да подготвим почвата за това намаление.

Старая се да наложа стил на управление чрез диалог. Първият вариант на концепцията за оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" за новия програмен период 2014-2020 г. бе изпратена в Брюксел, без въобще да е одобрена от българския бизнес, който бе категорично против нея в този й вид. Още първите седмици стартирах диалог с всички браншови организации и национални представителства на работодателски организации. Променихме изцяло концепцията. Вторият вариант беше представен преди две седмици на бизнеса и одобрен от него. Моята задача сега е той да бъде приет и от Брюксел. Това става с диалог и с бързина.

По същия начин гледам и на случая с ВМЗ "Сопот". Структуроопределящо предприятие, което дава препитание на цял регион. Затварянето му обрича хората на бедност и на мизерия. Ходих на място, разбрах какъв е проблемът, както и че има договори за поръчки, но няма оборотни средства. Целият кабинет пое отговорност държавна компания да влезе в това предприятие и сега то работи. Аз обаче не съм отишъл да се снимам с работниците, както това направи бившият премиер, който стоеше до банкоматите, когато незнайно откъде намери пари да изплати заплати, за да тушира недоволството на хората. Този завод има бъдеще.

□ *Вие се ангажирахте и с мина "Ораново".*

- Рудникът е пример как липсата на държава в частта на контролните й органи може да доведе до такава трагедия. Моята амбиция е и тук хората да усетят подкрепата на държавата. Държавните институции, които регулират дейността в един рудник, са над шест, в това число и няколко министерства. Оказа се, че има празноти в нормативната уредба, както и липсва взаимодействие между отделните контролни органи. Създал съм специализирана работна група, която да елиминира пропуските. В мина "Ораново" държавата липсва като отговорност, като контрол, като координация.

□ *Как да разбираме ролята на правителството за "връщане на държавата"?*

- Като говорим в икономиката, основната цел на държавата е да създаде правила и рамка, в която вътре да има свободна конкуренция. Когато обаче дадена фирма напусне тази рамка, тя трябва да знае, че ще понесе отговорност пред държавата. Приоритет за мен е да имаме истинска държава в условията на пазарна икономика, което ще рече държава в подкрепа на потребителите; държава, която се бори срещу монополите; държава в подкрепа на малките и средни предприятия (МСП) и на стартиращия бизнес; държава, която да бъде коректен партньор. В икономиката именно бизнесът е този, който създава работни места. И бизнесът трябва да разбере, че отсега нататък ще има правила. И те трябва да се спазват.

В продължение на 4 г. контролните органи изцяло бяха занемарени. Не е нормално това. Ние сега трябва да изградим отначало държавата и институциите, така че хората да разчитат на тях. Да, те ходят, борят се, но мудността, забавянето ги отчайват. И това трябва да се промени. Затова искам бързина и диалог. Такъв да бъде стилът на това управление. Веднага трябва да се намират решения на конкретните проблеми, а не да се оставят на заден план. Нямаме никакво време.

Ние имаме план, по който работим. Да, има натиск върху нас. И от улицата, и от някои посланици, които си позволиха да се намесват във вътрешни работи. Поехме ангажимент и скоро ще бъде оповестено намаляването на административната тежест и на режимите. Първият пакет предстои да се обсъди на Министерски съвет. Също промените в Закона за обществените поръчки. Смятаме да увеличим ресурса на Българската банка за възстановяване и развитие за достъп до евтин финансов ресурс за МСП. Погасяването на натрупаните задължения към бизнеса също е на дневен ред. И те са просрочени. Тези фирми не са работили за това правителство. Те са работили за предходното. Ние обаче не правим разлика, каквато правеше ГЕРБ. Щом държавата има ангажимент към бизнеса, тя трябва да се издължи. Отмяна и изцяло преразглеждане на този натиск към МСП, когато ходеха и ги глобяваха едва ли не защото трябва да се увеличат неданъчните приходи. Нашият подход е друг. Вместо глоби ще има съвети и предписания, а когато предписанията не се изпълняват, ще следва санкция.

□ *Вие се ангажирахте лично с ВМЗ Сопот и с "Ораново". Не навлизате ли прекалено в територията на социалния министър?*

- Икономиката не е само пари. Аз мисля, че има преплитане между икономическата и социалната политика. Основната цел не са високите печалби на всяка цена за сметка например на условията на труд. Непримирим съм към тези работодатели, които експлоатират своите работници. Смятам, че оттук нататък ние трябва да имаме такава политика във всеки един сектор. Трябва да принудим работодателите, ако те самите не желаят да водят политика, която гарантира здравословно работно място на техните служители, да следват такава. Факт е, че условията на труд са нещо, което тормози българското общество. И ако ние сега като правителство не вземем конкретни мерки за подобряване условията на труд, надали ще има друг кабинет, който да му обърне такова внимание. Аз виждам в икономиката инструмент за повишаване на благосъстоянието на нацията, не толкова за гарантиране на конкретна печалба, и смятам, че вървим по правилния път. Защото тази криза, която се сгромоляса върху света, дойде именно от най-либералната държава, в която на първо място бе заложена печалбата. Само че и там държавата се намеси, за да предотврати разрастването на кризата. Когато има труден момент, ролята на държавата е първостепенна. Когато има икономическа криза, аз смятам, че ролята на държавата е с инициативи от страна на правителството да се стимулира икономиката. Ако оставим всичко на бизнеса, той не може да се справи сам. Давам за пример Съвета за насърчаване на МСП, който не беше събиран от 3.5 г. МСП са гръбнака на българската, а и на европейската икономика. Не може да си позволиш "лукса" във време, когато виждаш, че икономиката ти се срива, да не свикаш този съвет. Тази седмица аз се срещах с този съвет и заедно изготвихме стратегия за следващия програмен период. Тя ще стои 4 седмици на сайта на икономическото министерство. Нека бизнесът предложи мерките и после заедно да ги изпълним. И всичко това да се случва в диалог. Бизнесът подкрепя тази инициатива.

□ *Какъв е планът ви за предстоящите месеци?*

- Искам първо да заложа на регионалната политика. Важно е да се отиде на места по регионите, за да се видят конкретните проблеми на бизнеса. От опит знам, че за да се разберат, да се усетят конкретните проблеми, да се решат, трябва да се отиде при хората. Смятам да започна обиколка на страната. Смятам също по пътя на диалога да помогна на българските производители да влязат в големите търговски вериги. Тук имаме голям проблем. С техния представител се разбрахме да направим кръгла маса и да изчистим пречките пред българските производители. Аз съм избран от област Хасково. Там има много производители на земеделска продукция, които ми казват: ние не можем да стъпим в тези вериги. Трябва да стане ясно защо е така. Защото много е лесно да направиш една законодателна инициатива, без да знаеш каква е оценката на въздействието. Искам във всяка законодателна инициатива, освен диалог, да има и орган в парламента, който да анализира и да подготвя оценката на въздействието.

□ *Имали сте среща и с търговските ни представители?*

- Да, имах тази седмица. С тях и с бизнеса, защото тези търговски представители, ако навремето са били създадени да работят за държавните компании, в момента те работят за българския бизнес. Аз искам търговските ни представители да бъдат много по-агресивни в намирането на пазари, защото икономическият растеж в един момент може да бъде базиран на потреблението, но в България пазарът е много малък, още повече, че и народът е прекалено беден. Българският бизнес, за да просперира, трябва да изнася, а за да изнася, трябва да намери пазари.

Имах среща и с посланиците ни и им заявих, че разчитам изключително на икономизация на външната ни политика. България трябва да се отвори към нови пазари. За съжаление ние загубихме старите. Хубаво би било отново да ги намерим. Говоря за пазарите в Азия, Близкия изток, Северна Африка и, разбира се, ключови пазари в Русия. Там все още ни помнят с добро и ще бъде престъпление, ако не се възползваме от това. Това е ролята на държавата - да насочи политиката си за износа към конкретните пазари, да създаде условията да се случва бизнес, а той пък оттам нататък да се докаже, че може да присъства на тези пазари. Светът вече се върти около търговски взаимоотношения. Конкуренцията е ожесточена. Няма от какво да се срамуваме, че искаме да влезем на чужд пазар и че сме агресивни. Виждаме, че геополитиката ни заобикаля. Виждам, че големи и хубави проекти, които щяха да създадат работни места, по една или друга причина не се реализираха у нас. Аз искам тук да има инвестиции, които да създават работни места, хората да знаят, че могат да нахранят семействата си и да облекат детето си за училище.

Амбицията за работните места никога не ме е напускала. Всеки ден имам среща с чуждестранни инвеститори. В началото смятах, че протестите ги притесняват. Но те идват и казват: тези протести не са насочени срещу икономическата и социалната политика на правителството. Аз им гарантирам, че ние няма да променим данъчната и осигурителната политика, че те ще получат пълна подкрепа от страна на държавата, че смятам да развия държавната компания "Индустриални зони", която ние създадохме с огромен капитал от 100 млн. лв., който изведнъж стана 30 млн. лв.

□ *Протестът обаче вече не е граждански. Той е политически.*

- Тези протести, опасявам се, отново ще разделят нацията. Моята цел е да смекча това разделение. Напоследък се чуват гласове, които казват: "Намали се сметката за електроенергията с 5%, и какво от това, това е нищо". Но не е така. Когато ние започнахме да управляваме, исканията от страна на енергийните дружества бяха за увеличение да действащите цени с 40%. Благодарение на промените в Закона за енергетиката това увеличение не само не се състоя.

На стр.29

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

КАДРОВИ ИЗДЪНКИ на Столичната община'2013

Бившият кмет на район "Витоша" Стойко Дуков се прочу още в началото на годината, когато се оказа, че е разрешил отсичането на стар чинар, за да се построи хипермаркет

Само за половин година четирима началници в София изхвърчаха от администрацията след шумни скандали

Деси ВЕЛЕВА

Столичният кмет Йорданка Фандъкова винаги се е хвалела, че е отворена за всякакви сигнали за извършени нередности от нейни подчинени, че е готова да реагира и да не слага политически чадъри над никого. "Прокуратурата е залята с мои сигнали", заяви наскоро откровено тя. Само дето явно не осъзнава, че подобни изявления не са повод за хвалба, нито признак за добре свършена работа. Те са само знак, че в администрацията има твърде много черни дупки, твърде много подмолни групички, твърде много корупция и безхаберни назначения. Или с други думи - тотална липса на контрол. Последните месеци са налице редица безапелационни доказателства за наниза от проблеми, които създават на началничката си нейни подопечни, някои от тях попаднали на поста си след неин личен избор.

Това, че ги разобличава, признава вината им и ги праща на компетентните органи обаче, съвсем не смущава г-жа кметицата. Напротив, тя се гордее с разкритията и най-важното - обявява ги за личен принос, направени след къртовски проверки на общинския вътрешен контрол или одит. Така стана например и с миналогодишния конфузен "гаф" с милионите, които щяха да бъдат разплатени неправомерно на частния превозвач "Карат с". Разбира се, опозицията, в лицето на БСП, нито веднъж не бе допусната да има пръст в сигналите, които все бяха подавани по-късно, отколкото е започнала действителната проверка на общинските служители... Тъкмо два или пет дни преди някой червен общински съветник да алармира за

фрапантни нарушения на районен кмет

или шеф на общинско дружество и - хоп - се оказваше, че в администрацията това вече си го знаят и аха да започнат спешна проверка. Такъв бе сценарият с проучванията на районите кметове на "Изгрев" и "Витоша", както и с шефовете на "Чистота-Искър" и "Софийски имоти". Само кметът на район "Триадица" си отиде тихомълком, без скандал, наистина по инициатива на столичния кмет, и то по прозаичната причина "шофиране в нетрезво състояние".

Началото на годината бе белязано с най-срамния провал на гербаджийско назначение, свързан с нерегламентирани покупки от шефа на "Софийски имоти". Неособено популярният дотогова шеф на общинското дружестно Диян Цветков се прочу с купуването със служебни пари на тигани, парфюми и надуваеми дюшеци. Личната облага на кокошкарско ниво бе на стойност едва 5168 лева общо, но струва достойнството и главата на Цветков.

За неправомерните разходи сигнализира общинският съветник от БСП Георги Кадиев. В доклад до Фандъкова той представи фактури, издадени в периода от 9 юли 2012 г. до 23 януари 2013 г., докато Цветков е изпълняващ длъжността директор. Така например той отделил 700 лева за талони за паркиране в Синя и Зелена зона. 26,87 лв. служебни пари са отишли за лекарства, 148 лева - за уиски и ликьор, 164 лева за козметика "Есте Лаудер", 49 лева е излязъл на данъкоплатците дамски портфейла близо 200 лева са отишли за домакински потреби като тигани и закачалки. Позорният списък продължава с разходи за кафемашина "Филипс" и сокоизстисквачка "Тефал", два надуваеми дюшека, фотоапарат "Канон", дамска тенис-ка, два костюма, кожено яке, обувки и ризи. Най-сериозно е ощетен бюджетът на дружеството със закупуването на компютър.

Две седмици след сигнала Цветков скоропостижно бе уволнен и така продължи традицията дружеството "Софийски имоти" да се свързва със скандали и да е проводник за преследване на лични интереси.

Буквално дни бяха нужни, за да може от общината да излезе с нови неприятни съмнения за злоупотреби, този път увенчаващи районен кмет за делата му. Сигналът за подозрителни практики при определянето на финансовите възнаграждения в район "Изгрев" отново дойде отляво. Според справка, цитирана в питане към кмета от Георги Кадиев, служители на района, смятани за близки до кмета Димитър Димитров, са получавали възнаграждения, силно вариращи през отделните месеци на 2012 г. Те са достигали 8 пъти над определената им основна заплата. Началникът на отдел "Финансово-счетоводна дейност" Румен Райчев например е вземал заплата, която варира с до 850 на сто. През януари 2012 г. той е получил 442,91 лв., а през следващите месеци сумата достига до 2739,51 лв., 3194,25 лв., 3774,32 лева...

В същото време секретарката и шофьорът на Димитров са получавали

възнаграждения до няколко пъти над базовата си работна заплата

- съответно между 398,79 лв. и 1156,27 лв. и между 394,06 лв. и 2538,68 лева на месец. Райчев и секретарката Кацарска са получили и по пет плащания по граждански договори.

Доходите на самия кмет на "Изгрев" също гонят фрапантни вариации. Според решение на СОС заплатата му трябва да е в размер на 1252 лв. Въпреки това през цялата 2012 г. най-ниското възнаграждение, получено от Димитров, е 1307,95 лв., като в отделни месеци то достига 2977,95 лв., за да удари рекорда от 3039,73 лева за септември. Кметът е получавал и доходи по граждански договори, но вече към Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Скандалът отнесе главата на районния кмет едновременно с тази на колегата му от "Триадица". След като по този начин се доказаха, меко казано, неподходящите назначения на високо ниво в Столичната община, последва и още един провал - предложението на Фандъкова за нов кмет на "Триадица", което впоследствие се оказа "неубедително". Кандидатурата на Николай Желев бе поредното фиаско в кадровата общинска политика, след като стана ясно, че като някогашен член на Комисията за конфискация на имуществото Желев отказал да си намали заплатата от 5000 лв. месечно, която получавал по времето на управлението на Стоян Кушлев. Може би трябва да се припомни, че още по-предишният кмет на същия район Евтим Евтимов пък се разследва от прокуратурата заради неизгодни сделки, с които ощетил общината с над 2,2 млн. лв.

Само месец беше нужен, за да се появи новата издънка в кадровата политика на ГЕРБ в София в лицето на шефа на общинското дружество "Чистота-Искър". За конфликт на интереси на Павел Граматиков сигнализираха отново от БСП. Оказа се, че

шефът на дружеството е сключвал договори сам със себе си

тоест с частни фирми, в чието управление участва. Фандъкова обаче този път реши да не пада напълно по гръб и отрече откритото проверката на вътрешния общински контрол да има нещо общо със сигнала. Тя била започната по анонимен сигнал само няколко дни по-рано. След проверката на общинското звено в средата на юни бе изготвен междинен доклад, от който станаха ясни нарушения в изготвянето и провеждането на обществени поръчки, както и наличие е договор на "Чистота" с частната фирма на Граматиков. Също така се оказа, че той не е обявявал обществени поръчки за резервни части, гуми и ремонт на автомобилите, които извозват боклуците, има нарушения в наемането и ангажирането на фирми подизпълнители, което по закон "Чистота-Искър" няма право да провежда. В крайна сметка материалите от проверката бяха пратени на прокуратурата, а сключвалият договор със себе си Граматиков набързо излетя от поста си.

Тегавата поредица засега завършва скандалът с кмета на район "Витоша" Стойко Дуков. Той също бе уличен в редица нарушения от общински съветници от БСП, но според Фандъкова сигналът първо дошъл от заместника му Николай Станоев. Според левите общински съветници нарушенията са свързани с даването

под наем на изключително ниски цени на общински имоти

от което общината губи. След проверката на Столичната община на дейността на Дуков стана ясно, че той е заварил огромно количество изтекли договори за наем. При 63 обекта например договорите са изтекли още през 2008 г., а за 39 обекта са натрупани задължения в размер на близо 95 000 лева. Не са предприети действия и за събиране на 27 000 лева, които са задължения от наематели и ползватели на общински имоти. Според доклада на "Вътрешен одит" несвоевременното провеждане на търгове и конкурси е довело до ползването на имотите на цени, пониски от пазарните и неспазване на принципите на публичност и прозрачност. Докладът от ревизията бе внесен в Софийската градска прокуратура.

Така само в рамките на половин година няколко бивши подчинени на Фандъкова бяха изобличени и пратени в прокуратурата. Остава съмнението колко още скрити съмнителни кадри на ГЕРБ закопават с делата си столичани, самооблажват се и разчитат моментът на истината да не дойде скоро за тях.

Снимки БГНЕС

Шефът на "Чистота-Искър" изхвърча от поста си, след като се оказа, че е сключвал договори сам със себе си

www.duma.bg

ИНА МИХАЙЛОВА

Пътят към Върха

Две момичета като вещици рецитират иронични стихове за летящата чиния на Бузлуджа. Петдесетина "бунтари" съпровождат група социалисти, поели към историческия връх. Крещят, проклинат и "благославят". И още, и още... Правят се на щастливи. Създават илюзия за себе си и за околните, че са намерили пътя към своя храм. Че са одялкали душата си, все едно е извадено паве от площада. Така става, когато извървеният път е кратък, а скоковете по него - големи. Когато уроците не са научени, а познанието - нежелано. Когато някой друг е крачил вместо тях, а те са получавали наготово дарове с шепи. Може и да са щастливи. За кратко.

Едва ли някога ще научат, че хората са по-щастливи по пътя към върха, а не на самия връх. Оттам, от високото, виждаш извървяното. Прехвърляш трудностите, които си срещнал. Отбелязваш онези малки неща, които са те спъвали, наранявали и отчайвали. Които са ти причинявали болка. Но са те направили и по-силен. За да откриеш истината и да я запазиш. Не за себе си, а за всички, които искат да я познаят.

Не вярвайте на онези, които казват, че пътят към върха е самотен. Самотни ли сте тук, сред милите хора, които дори не познавате? Ще запомните усмивките им за цял живот. Ще запечатате в сърцето си частица от тяхната надежда. От добротата, която излъчват.

Вярвате ли в измамното щастие на изкривените от викове и омраза лица? Притежателите им сигурно са имали най-голямото щастие, но не са го забелязали. Били са на върха, толкова близо до звездите, но това не ги е удовлетворило. Затова са поискали небето. А щастието не е там. То е по пътя към върха. Малките камъчета те спъват и убиват, но ти вярваш, че ще стигнеш.

Хората, които имат всичко, не са щастливи. Щастливи са онези, които имат мечти, цели и добро сърце, изпълнено с надежда. Които не мразят и не се съизмерват с другия. Които се радват на успелия с честен труд и не злорадстват над чуждото нещастие. Които са спокойни за утрешния ден.

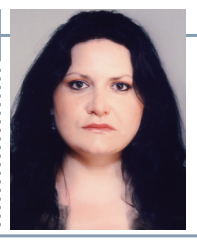
Лек път към Върха, приятели! Към онзи Връх, който всеки носи в сърцето си.

И бъдете щастливи...

Анатолий СТАНКУЛОВ

Изтрезнейте, бе!

МАЯ ЙОВАНОВСКА

Обикновено НСИ е този, дето има последната дума за статистическите данни в страната, но когато институтът и синдикатите си мерят цифрите, сметката никога не излиза същата. Когато чуем разчетите на НСИ, някак си все ни се струва, че средноаритметично нещата не са чак толкова зле, макар да става дума за обедняване, за безработица... Това е така, защото НСИ не мери сивото и черното. Но извадят ли от КНСБ тефтерите - става страшно. Ето няколко стряскащи изчисления на синдиката от вчера:

- Границата на бедност е 214 лв.;
- За да живее нормално, на четиричленно семейство са необходими 2254 лв. на месец;
- Над 20% от семействата или близо 1,6 млн. души живеят под границата на бедност с доход от 214 лв. на човек;
- Заплашени от бедност са и хората със средни доходи;
- С минималната работна заплата от 310 лв. на човек живеят 52% от домакинствата;
- Живеещите със средната заплата - 610 лв., са застрашени от бедност;
- Около 25 на сто от всички наети са ниско платени работници;
- За последните четири години издръжката на живота е нараснала със 17%.

Можем да продължим със стряскащите данни, но и от тези е ясно, че бедността е най-големият проблем у нас. По този показател сме първенци в ЕС. А и бедността в България не е като тази в развитите европейски държави. Диспропорциите са наистина ужасяващи.

Но освен нас, трябва и политиците в нашата държава най-после да се ужасят и да разберат, че при такъв колосален проблем с бедността, при който са заплашени и хората със средни доходи, това е най-голямото зло, с което трябва да се преборим.

А иначе всички псевдосоциали, определящите се като демократи и разните му там либерал-чета, дето се опитват да ни втълпят, че като нямаме достатъчно пари, не трябва да ядем, да се топлим, да си светим и да се лекуваме, че даже и да дишаме, е крайно време да замлъкнат и да изтрезнеят.

Оптимизъм

МАРИН МИЛАШКИ

"Лудогорец" и "Ботев" Пд се класираха за III квалификационен кръг на Шампионската лига и Лига Европа. Това е изключително на фона на миналогодишното представяне на отборите ни в евротурнирите, които се орезилиха още на старта. Тези два отбора доказаха, че в България може да се работи правилно. Защото само преди месец мечтаехме за големи мачове, а сега ще акостират грандове като Щутгарт и Партизан Белград.

"Лудогорец" и "Ботев" постепенно трябва да доказват мястото си на европейската сцена. Да го правят с добри игри и с победи, защото само така можеш да бъдеш в големия футбол. Тези дни беше направена първата крачка за връщане на позициите ни в Европа. Факт, който буди оптимизъм.

Срещу "Слован" "орлите" най-накрая показаха истинското си лице. Бяха оправдани голяма част от милионите, които собственикът Кирил Домусчиев инвестира. В Разград се видя резултатът от работата им. Шампионите си бяха взели поука от срамното отпадане миналата година, когато получиха гол в 8-ата минута на добавеното време. Сега остава само да успеят, ако го направят, значи са помъдрели. Защото голям отбор се гради в Европа, а не в "А" група, където не се намери рефер, който да свири дузпа срещу тях в над 60 мача. С "Ботев" Мъри Стоилов пак показва, че може да пише история. Доказателството са многобройните фенове. Само "канарчетата", а и "Берое", могат да се похвалят, че играят пред пълни трибуни. Този факт от една страна е срамен, но от друга е оправдан с оглед на качеството и нивото на играта по родните терени. На "Ботев" му трябва спокойствие и резултатите скоро ще дойдат. С играта си пловдивчани вече дадоха заявка за титлата. А защо не и да поразят и 5-кратния шампион на Германия.

Дори и да загубят следващите си мачове в Европа, "Лудогорец" и "Ботев" вече положиха основите на нещо хубаво. На футбол, който рано или късно ще носи успехи. А това ще радва не само феновете.

Датата 27

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

1147 - ОСНОВАНА Е МОСКВА. От XIII в. градът е столица на Московското княжество, а до 1712 г. - на Руската държава. След пренасянето на столицата в Петербург запазва значението си на втора столица. От 1918 г. Москва отново е столица на Русия, а от 1922 г. - на СССР. Днес столицата на Руската федерация е най-населеният град в Европа и най-големият политически, промишлен, научен и културен център в страната. В града се събират 11 железопътни, 13 шосейни линии, има 3 речни пристанища, 4 летища, 76 висши учебни заведения, 31 професионални театъра, над 70 музея и др.

1452 - РАЖДА СЕ ЛУДОВИКО СФОРЦА, ХЕРЦОГ НА МИЛАНО (УМИРА 1508 Г.). Известен преди всичко като покровител на Леонардо да Винчи и други творци от времето на най-продуктивния период на миланския Ренесанс. Сфорца е човекът, поръчал "Тайната вечеря" (на снимката). Изображението е с размери 460 на 880 см и се намира на стената в трапезарията на манастира "Санта Мария деле Грацие" в Милано. Творбата е една от най-ценните и най-познатите картини в света.

1841 - УМИРА МИХАИЛ ЛЕРМОНТОВ, РУСКИ ПИСАТЕЛ И ПОЕТ (Р. 1814 Г.). Един от основните представители на романтизма в руската литература наред с Александър Пушкин и Фьодор Тютчев. Сред най-известните му произведения са "Демон", "Маскарад", "Герой на нашето време" и др.

1844 - УМИРА ДЖОН ДАЛТОН, АНГЛИЙСКИ ФИЗИК И ХИМИК (Р. 1766 Г.). Изиграл голяма роля в развитието на атомистическите възгледи в химията. Откривател на няколко закона, които по-късно получават неговото име. На него е назован дефект на зрението - далтонизъм, от който той е страдал и сам е описал през 1794 г.

1903 - ОСВЕТЕНА Е ЦЪРКВАТА „СВЕТИ СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ" В СОФИЯ. Дотогава на това място се намира т.нар. Черна джамия. Официално се е казвала Коджа дервиш Мехмед пашовата джамия или Имарет джамси и е издигната върху основи на българска средновековна сграда по волята на великия везир Мехмед паша Тавил Ибн Абдул Муедин през 1528 г. По идея на Петко Каравелов Черната джамия е обновена и реконструирана в българска православна църква "Св. Седмочисленици".

1917 - РАЖДА СЕ БУРВИЛ, ФРЕНСКИ КОМЕДИЕН АКТЬОР (УМИРА 1970 Г.). Рожденото му име е Андре Рембур. Първата му забележителна екранна изява е във филма "Прекосяването на Париж", разкриваща потенциала му на комик. Големият му успех идва под режисурата на Жерар Ури, чийто пореден филм "Лудостта на големите мечки" е заснет без участието на Бурвил. Няколко месеца преди снимките актьорът напуска земния свят и неговата роля във филма е изпълнена от Ив Монтан. 36 години след смъртта му французите оценяват високо комедийния му талант и го класират в първата десетка от 100-те най-велики личности на Франция.

1921 - ОТКРИТ Е ИНСУЛИНЪТ. В университета в Торонто канадският физиохимик Фредерик Бантинг и неговият студент Чарлз Бест изолират хормона, който понижава нивото на кръвната захар. При недостиг на инсулин в организма настъпва болестно състояние - диабет. До 2004 г. именно на Бантинг се приписва заслугата за откриването на инсулина. През 1922 г. той пръв инжектира инсулин на болни деца. Според източници хормонът, но под името панкреатин, е открит от румънския д-р Николае Паулеску в Париж в началото на XX в.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013
ДУМА

Природа

Изумление и възторг пред чудото на цветята

Листа до 3 м в диаметър, цвят, висок до 2,30 м, бяло, което става розово за няколко часа, плод с тежест 30 кг - що е то?

Мария ПОПОВА,
ландшафт архитект

Най-голямото цвете в света

В ПРИЧУДЛИВИЯ СВЯТ НА ПРИРОДАТА СЪЩЕСТВУВА ТАКОВА РАЗНООБРАЗИЕ, ЧЕ ЧОВЕК ОСТАВА СМАЯН И НИКОГА НЕ БИ МОГЪЛ ДА ГО ОПОЗНАЕ НАПЪЛНО. ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ НЯКОЛКО ИНТЕРЕСНИ ШЕДЬОВЪРА ОТ РАСТИТЕЛНАТА ФЛОРА, КОИТО СЕ СРЕЩАТ В РАЗЛИЧНИ ЧАСТИ НА НАШАТА ПЛАНЕТА.

Оказва се, че най-малкото цвете може да се разположи върху... иглен връх. Нарича се волфия (Wolffia) и се състои от множество тънки сфери. Въпреки липсата на корени, размножаването става много бързо. При индийската разновидност това се случва само за 36 часа. Подходящо е за храна поради голямото си съдържание на протеин. В Тайланд се нарича "водни яйца", а в цяла Азия влиза в зеленчуковото меню. Може да го срещнете върху езера и ромонливи поточета.

Най-голямото водно растение в света се развива в плитките води на Амазонка. Листата на гигантската водна лилия (Victoria amazonica) достигат диаметър до 3 метра (1), а стеблото й - около 19-20 сантиметра. Освен впечатляващи по размер, листата й са и изключително здрави. Могат да издържат тежестта дори на малко дете. Истинско тайнство е как цветовете на лилията цъфват в бяло през нощта, а на следващия ден се променят в розово...

Най-голямото цвете в света разцъфна отново в ботаническата градина в Базел. Известно е като титаничен аморфофалус (Amorphophallus titanum). Преди това уникалното растение е разпукнало цвят през пролетта на 2011-а - за първи път през последните 75 години. На височина цвета му достига до 2,30 метра.

Хищното растение рафлезия арнолдий (Rafflesia arnoldii) се слави с гигантски цветове. Разпространено е на индонезийските острови Суматра и Борнео. Най-често е обагрено в яркочервен цвят, който на големина може да надмине 1 метър в диаметър. Рафлезия арнолдий разцъфтява за около седмица, а гледката е изключителна. На тежест цветът може да достигне до около 15 килограма!

Растението няма развита коренова система и стъбло, а малки коренови образувания. С тях то пробива лианите и се храни с техните сокове. Хищното растение излъчва специфична неприятна миризма, с която отблъсква бозайниците, но за насекомите е опасна примамка.

Морската кокосова палма (Lodoicea maldivica) дава най-големия плод в света. Известна е още като Сейшелска палма. Нейните орехи достигат огромни размери - до 50 сантиметра, като всеки тежи до 30 килограма! За да узрее напълно плодът, са необходими от 5 до 8 години, накрая той сам пада от дървото. Изумително е, че от едно дърво могат да се съберат до 70 ореха. Тази палма се среща само на два от Сейшелските острови, тя е обявена за защитен вид.

Кокио е изключително рядко дърво, открито през 1860 г., когато са намерени само три екземпляра от него. Расте в Хавай. Най-впечатляващи са стотиците му яркочервени цветове, които се появяват през годината върху по-зрелите дървета.

Последният опит за размножаване през 1950 г. е неуспешен. Единственото оцеляло растение е намерено през 1970 г., но то е унищожено от възникнал пожар. За щастие обаче, един от клоните на това последно останало дърво е спасен и присаден на 23 дървета, които съществуват и днес.

Хищното растение рафлезия арнолдий

Папагалска човка (Lotus berthelotii) е красиво цвете, през 1884 г. е класифицирано като изключително рядко. За съжаление, обаче, напълно изчезнало в дивата природа. Въпреки това природолюбителите смятят, че някъде има оцелели от вида. Цветето е характерно за Канарските острови и се смята, че първоначално е било опрашвано от птици, които също са изчезнали. Днес обаче папагалската човка е култивирана в градинарството.

Едно от най-рядко срещаните растения в цяла Европа е лилавата дамска пантофка. Това е дива орхидея с екзотична комбинация от тъмнолилави и жълти цветове. Уникалното цвете може да достигне цена до няколко хиляди евро!

Друг интересен представител от орхидеите е маймунският салеп. На височина може да достигне до около половин метър. Името му идва от формата на цвета, наподобяваща маймунка. Среща се най-вече в дивата природа. Видът е разпространен в Южна и Западна Европа, Средиземноморието и Северна Африка, както и в нашия Балкан. Това растение е защитено и записано в Червената книга.

Листата му започват да се появяват рано през пролетта, а необикновените му цветове разцъфват през май. За този красив процес обаче на една луковица са необходими поне 7 години.

Подобно на другите представители на този род всяко растение има две овални грудки, от които получава гръцкото наименование - салеп, което се превежда като тестис.

Цъфти в бяло или нежнорозово. Всяко цветче прилича на маймунка с шапка и бледочервени или лилави точици по тялото. По-тъмни са лапите и опашката на "маймунката".

Още едно рядко съкровище е орхидеята-призрак (Epipogium aphyllum). Смятана за изчезнала в продължение на почти 20 години, но за радост е открита отново. Растението няма листа, не зависи от фотосинтезата и не произвежда своя собствена храна. Подобно на дамската пантофка се нуждае от специфична плесен в близък контакт с кореновата система, която да го храни. Интересно е, че на орхидеята-призрак никога не й израстват листа, затова тя винаги зависи от плесента, която й осигурява необходимите хранителни вещества.

Загадъчно за вида е, че растението може да съществува под земята в продължение на години, без да показва никакви външни признаци. Ще цъфне едва тогава, когато всички условия за живот са изключително благоприятни. Някои любители търсят орхидеята в продължение на години само за да имат възможността да видят това неуловимо цвете.

Дърво на Франклин (Franklinia alatamaha) е единственият вид в рода си, кръстено е на Бенджамин Франклин. Изключително рядко цъфтящо растение, част от чаеното семейство. Родината му е Грузия. През XIX век е изчезнало в дивата природа. Можем да го видим сега само заради ентусиазираните градинари от семейство Бартрам. Те са размножили дървото, преди да изчезне съвсем. Цъфнало с нежните си бели ароматни цветове, дървото е необикновено красива гледка, а обагрените му в червено листа през есента добавят допълнителен колорит.

Не животно, а цвете - маймунски салеп

Гигантска водна лилия

Ботеви стихове, извезани върху знамето на въстаниците

Войводи, въстаници и техните синове, заснети на Петрова нива при честване на въстанието през 1928 г.

Преди 110 години хиляди достойни мъже и жени по Илинден и Преображение изгарят в пламъците на кървавата битка за свобода и човешки правдини

Кирил МОМЧИЛОВ

Илинденско-Преображенското въстание, чиято 110-годишнина отбелязваме, е продължение на българската национална демократическа революция, то е продължение на Априлското въстание през 1876 г. Както априлци отидоха с ясно съзнание на смърт, за да обърнат вниманието на човечеството върху поробена България, така илинденци и преображенци знаеха, че не ще успеят с няколко десетки хиляди въоръжени четници да победят няколкостотинхилядната добре въоръжена турска армия. Затова в тяхната жертвоготовност е величието на историческия им подвиг.

Знаем, че с подписването на Берлинския договор (1878) България бе разделена на две - васалното на султана Княжество България и автономната област Източна Румелия, останала под пряката политическа власт на султана. А Македония и Одринско (Южна Тракия) бяха върнати на Турция и останаха под султанския феодален деспотизъм.

Българският народ изрази всеобщото си недоволство и възмущение от тези зловещи решения, наложени от диктата на Англия и Австро-Унгария. В меморандума, връчен през есента на 1878 г. от специална делегация на посланиците на Великите сили в Цариград, между другото от името на българския народ се заявява: "Както са страдали заедно, българите искат и заедно да бъдат освободени."

Националното съзнание и самочувствието на българите расте. Младата и умна българска интелигенция оглавява революционната борба и не само чрез просвета, но и на дело, с личния си пример, увлича и селяни, и граждани. На 23 октомври 1893 г. в Солун е учреден първият революционен комитет - сложено е началото на известната ни Вътрешна македоно-одринска революционна организация (ВМОРО). Мрежата й обхваща поробените отново земи. Целта е: "пълна политическа автономия на Македония и Одринско" в границите на българската народност в европейска Турция.

След първите революционни комитети започва организирането и на първите нелегални чети. Чет нямат наказателните им акции, в които десетки герои със саможертвата си се обезсмъртиха.

Илинденско-Преображенското въстание бе потушено с огън и меч. В жестоката борба народът показа героизъм, достоен за удивление. Според Мемоара на ВМОРО, обнародван през 1904 г., в Битолския и Одринския, както и в другите окръзи, са станали общо 239 сражения с участието на 25 000 въстаници срещу 350-хилядна турска войска. Загинали са над 1000 въстаници и 5326 турски офицери и войници; опожарени са били 201 села, 14 600 души от българското население - мъже, жени и деца, са били убити, около 25 000 българи от Македония и Одринска Тракия са напуснали родните си села и градове и са намерили убежище в Княжество България.

НАЙ-СТРАШНИЯТ, НО И НАЙ-БЛАГИЯТ ВОЙВОДА В СТРАНДЖА ПЛАНИНА

Сред героите на Илинденско-Преображенското въстание в Странджанския край с най-голямо обаяние и слава е войводата Георги Кондолов. Едни го наричали дядо Георги, други Дядо Желю, Дядо Жечо, трети Кондолов войвода, капитан Жиси ен Воло, Караман бей войвода... В своите "Спомени от Странджа" писателят Христо Силянов ни го описва по следния начин: "Човек-планина. Куртка, панталони, цървули - всичко трябваше да се приготвя за него по специална мярка... Всякога важен и мълчалив, Георги Кондолов, Дядо Жечо, както го наричаше населението в Странджа, се чувстваше горд със своето минало: войвода на доброволческа дружина в Кърджали през Сръбско-българската война и революционен деец в Малкотърновско до въстанието".

Роден през 1858 г. в село Велика, Малкотърновско, той рано го напуска, за да търси препитание в Цариград при брат си Иван. С буен характер, немирникът си останал немирник и в големия град. Не едно и две гърчета и турчета изпитали силата му.

Двадесетгодишен се преселва в Хасково, където отваря занаятчийска работилница и създава семейство. Човек с пламенни патриотични чувства, през 1885 г. Кондолов участва във войната срещу сърбите като войвода на Козлуджанския отдел на Първа ениджекойска чета. За усърдна, точна и примерна служба бил награден с бронзов медал.

Огънят на борбата, запален в буйното сърце на Кондолов, бил неугасим. Съвсем естествено е прокуденият от родното си село да го обича като никой друг. А неговото родно село останало под гнета на османската държава. Чудно ли е тогава защо през пролетта на 1889 г. Георги Кондолов напуска със семейството си Хасково и се установява в Бургас. На жена си казал: "Ти, ако искаш, седи тук, аз ще взема децата и ще ида там, по-близо до братята и сестрите ми, за освобождението на които ще работя!"

И в черноморския град майсторът бързо се прочул. На Първото българско земеделско-промишлено изложение в Пловдив през есента на 1892 г. Кондолов показал една луксозна маса, която била с приспособление да служи и за игра на табла и шах. За нея го наградили с бронзовия медал "За труд и успех".

Някой може би ще попита: "Защо този изкусен майстор е захвърлил рендето и теслата и е обрекъл живота си на свободата?" Отговорът дава един позив от онова време, който се съхранява в Държавния архив в Бургас: "Досега светът гледаше на одринци като на хора некадърни за духовна и политическа борба. Но от всичко, което сме извършили до днес, ще се убеди, че и българите в Одринско стъпват на краката си, а нас не ни липсват средства и хора, искрено предани и на свещените идеали, които векове наред са крепили духа на поробените".

Своята първа патриотична чета той повежда към Малкотърновско на 30 май 1901 г., повежда я с пълномощно в джоба си, подписано от Гоце Делчев:

"Дава се настоящето на другаря ни Георги Кондолов за знание, че е началник на патриотическата чета. За това подканят се всички наши другари, хора на организацията, да му оказват нужните съдействия и улеснения..."

Година по-късно, на конгреса на революционната организация в Пловдив, Георги Кондолов е определен за войвода на Малкотърновския район. И още през май 1902 г. повежда втората си чета. При обиколките си из поробените села четниците разясняват целите на борбата, посвещават селяните в организацията, образуват смъртни дружини. Той заклевал масово селяните в черкви и училища, водел бойната подготовка. Райко Петров от Малко Търново свидетелства: "Кондолов, висок и плещест, с красиво открито чело, с пламенен проницателен поглед, който хипнотизираше, подчиняваше и увличаше човека с цялата си внушителна фигура, изразяваше непреклонна воля и несъкрушима енергия". А Стоян Сталев Московът, учител в с. Велика, разказва как една нощ довели при войводата стария бакалин дядо Илия, за да го сплаши, че се бил осмелил да критикува революционната организация: "Старецът влезе в стаята трепереща и безмълвен, вцепенен. Кондолов го посрещна прав, с гола сабя в ръка и прогърмя над главата му страшна закана: "Ще ти отрежа езика, ако още веднъж продумаш лоша дума за делото, на което цял народ се е посветил, като е зарязал дом и имот!"

"Кондолов считаше всички четници равни - признава Димитър Янев-Попето. - Често ни казваше: Аз съм ваш баща, а не войвода; ако ме пазите, и аз ще пазя вас, ако ли не, едни без други сме изгубени. При движение някои искаха да му носят раницата или пелерината, ала той никога не се съгласяваше и отговаряше: "Аз трябва да нося сам юка си, за да знам тегобата на четнишкия живот..." Никога не го чух да мъмри някого. В работата си беше строг, но справедлив..."

За трети последен път Георги Кондолов повежда чета на 18 май 1903 г. На раздяла с жена си в Бургас й казва: "Отиване има, връщане няма!"

Известен ни е пътят на четата му - от Гергебунар (Росеново) през Текенджа (Граничар) към Ахматово, Чеглаик, Кулата, Пирок, Дерекьово, отново през Чеглаик, м. Калето, връх Свети Илия, за да стигне Петрова нива между селата Сърмашик и Столово. На конгреса на 14 август войводата е определен за главен ръководител на въоръжените сили и му е поръчано с въстаническите сили да унищожи турския гарнизон в с. Паспалово.

Късно вечерта, при закриването на заседанията, той казал:

"От нас се иска бунт, зад нас стои цяла България, зад нас е велика Русия!..."

До обявяването на въстанието четата на Кондолов вършела подготвителни работи в района - въоръжавала и обучавала селяните, събирала хранителни и бойни припаси в специални складове. Общият брой на въстаниците достигнал 200. Под личното командване на войводата 27 души имали за задача да разгромят турския гарнизон в Паспалово, в същото време трябвало да се нападне и село Сазара.

Ала още на 18 срещу 19 август, в първия бой, Георги Кондолов бил тежко ранен. Другарите му го вземат на ръце, изтеглят го от полесражението, но раната в коремната област била смъртоносна. Секретарят на четата Паскал Иванов е описал сражението в Паспалово и трагичната смърт на войводата в едно официално донесение и в едно писмо до жената на Кондолов, които и след сто години са запазени в архивите.

"Целия ден - пише в донесението - аз прекарах там (на Паспаловата могила) с него и бях свидетел на неговите ужасни страдания, които се чувствувам безсилен да опиша... При всяко усилване на болките, войводата се обръщаше към мен с умоляващ глас и ми шепнеше: "Застреляй ме!" Аз се въздържах и го утешавах, че скоро ще дойде докторът... Войводата пожела да се види за сетен път обиколен от своите момчета. С разтреперан глас, прекъсван от страшни гърчения и болки, той каза на четата няколко прощални ободрителни думи и определи за свой заместник Иосиф Петров... След това той, спокоен вече, настоятелно ни замоли да турим край на мъките му..."

Никой не искал да изпълни последната заповед на войводата. Жребият определил Димитър Желязков Македончето, който с револвера на войводата прекъснал мъките му. Преди края си Георги Кондолов завещал: "Ако не продължите борбата!" Така изгаснал в зората на въстанието пламенният революционер и патриот, изгаснал, за да изгрее на небосклона на безсмъртните с ярка светлина. Било 7(20) август 1903 г.

"Вестта за смъртта на войводата ни скоро се прьсна във всички въстанали наоколо села - пише в спомените си Стоян Сталев Московът. - Върволици се проточиха да видят и оплачат най-страшния и най-благия войвода в Странджа планина."

От Паскал Иванов е останала една рисунка на Георги Кондолов, която публикуваме. Било е по време на почивка

Георги Кондолов. Рисунка от секретаря на четата Паскал Иванов

Руса Попгеоргиева

Попадията, заклела се пред камата и револвера

Руса Попгеоргиева живя близо сто години. Патила и препатила, тази странджанка е била 14-годишно дете на бедни родители от село Кулата, Лозенградско. Ще повярва ли някой, че е останала без баща, когато е била само на пет години, че е родила първата си рожба шестнадесетгодишна... Мъжът й Георги Саров бил година-две учител, после се опопил и служил от село на село, докато се установи в Паспалово. Навсякъде попът завързвал нови познанства, та къщата им никога не оставала без гости. И то какви гости е посрещала баба попадия?

„Около Света Богородица у нас дойде учителят ни Димо Петров и покани попа на года в Търново - щял да годява Евтим (по-късно поп Евтим) - четем в спомените на легендарната баба Руса, които се съхраняват в Държавен архив, Бургас. - Отидоха. Върнаха се на същия ден посред нощ... Сложих трапеза и като се нахранихме, казах: „Ами дайте дара си де, да го видим". Попът по едно време измъкна от пазвата си един револвер и една кама. Аз изтръпнах. „Можеш ли да го скриеш така, че никой да не го намери?" - запита ме той. Аз взех оръжието и докато шътах, без те да ме забележат, го окачих на един пирон зад пердето на баджата ни. След малко попът поиска да му покажа оръжието. „Няма го, скрих го". Започна да го търси. Всичко в стаята претърси, разпаса и моя пояс - не го откри. Тогава аз отмахнах пердето и показах оръжието. В този момент гостенинът - уж на булката татковото (всъщност войводата Георги Кондолов, б.р.), ми каза: „Дай си ръката, попадийо", а на попа каза: „Друг път, ако получиш пак такива дарове, не ти, а тя да ги укрива, на нея да ги даваш". На вратата се почука и влезе Васил Попов. След като разговаряха, Васил излезе и повика бакалина Вълчо Тамахкяров и Никола Кискинов. Закълнаха ги у нас. Кондолов ги кълнеше. На масата: евангелие, револвер и кама. Те, като целуваха евангелието, револвера и камата, казваха: „Душите ни да излязат, ама думата ни за оръжието на мегдан няма да излезе..." У нас останаха два револвера и два патрондаша, които аз укрих".

От лични по-лични комити и войводи били гостите: Михаил Герджиков, Георги Кондолов, Стамат Икономов...

Лазо Лазов - войводата на Дерекьойския участък по време на въстанието, лично я закълнал много порано пред кръстосани кама и револвер. След клетвата я изпратил на тайна мисия в България. До село Коджабук (Голямо Буково) Руса Попгеоргиева пренесла в една от подметките на обувките си важно писмо. А на връщане обратно - един револвер с патрони и няколко книжки. Пренесла ги препасани на кръста й с бинт...

Войводата Лазо Лазов...

...и благодарни потомци пред неговата паметна плоча в град Средец

На подобни рискове тя се излагала още много пъти. А къщата им в Паспалово била като хан. Там посрещала, хранила, крила, лекувала, прала, обличала и изпращала в неизвестното мъже и младежи, благославяйки ги за страшния им път. Колко пушки, патрони, барут, цървули, сапун, тютюн и други неща са укривали в поповата къща? В нея били закълнати и селяните, преди да влязат в смъртната дружина на Паспалово.

Баба Руса е преживяла като никоя друга жена и покръсата от погрома. Тя била от малцината свидетели на сражението, в което Кондолов бил смъртно ранен. Затрогващ е разказът й за края на войводата:

- Набрахме много горски цветя и ги поставихме върху му. Всички плачеха, но мен сърцето ми се късаше от мъка по човека, когото съм посрещала и гощавала в къщата си, който бе ме направил комитка и бе ме напътствал в комитската работа. Много войводи и четници бях виждала и посрещала, но като Георги Кондолов юначен, добър и справедлив не познавах друг. Той си бе нашенец, странджанец, говореше си като нас и най-доброе познаваше и радостта ни, и неволите ни.

След двадесетте дни свобода, в Странджа връхлита с 40-хилядна армия Шукри паша. За да изгори всичко по пътя си. Стари и млади хукват да се спасяват. Бяга и попадията с петте си деца, едно от които едва проходило. Можем ли да си представим как го е носила на ръце, как е запушвала устата му да не се чува плачът му. Било е заповядано: врекне ли дете - да му се стисне гръмуля и да се хвърли в храсталак или в пропаст...

Накрая се установяват в село Бата, Поморийско. Поп Георги умрял в 1910 г., а попадията останала вдовица до края на живота си.

ЗНАМЕНАТА - ШИТИ И ВЕЗАНИ ОТ УЧИТЕЛКИТЕ

На конгреса на Петрова нива в Странджа планина (28-30 юни 1903), на който делегатите вземат решение за обявяване на въстанието и в Одринския революционен окръг, било прието всички райони и участъци да си изработят бойни знамена. По време на въстанието знамето на Малкотърновския район било носено от четата на Георги Кондолов. Извезали го учителките Милка Атанасова от Малко Търново и Милка Тодорова от Лозенград. В краищата - черен атлаз, в средата - червен, върху който написали „Вътрешна македоно-одринска революционна организация - Странджа". На другата страна на черен атлаз с размери 1,5 на 1 м - девизът „Свобода и човешки правдини 1903 г."

Лазар Маджаров наредил на главния учител Тодор Петков знамето на Лозенградския революционен участък да бъде изработено от доверени хора. Учителят Георги Попкиров взел сюжета от една квитанционна разписка на организацията: мома със знаме в дясната ръка, на което пишело „Свобода или смърт", а в другата ръка - лъвче, под краката й разкъсана верига и повален турчин. Всичко това Попкиров увеличил на голям лист за рисуване, след което го прекопирал на червен копринен плат. Извезали го с учителки копринени конци учителките Рада Бояджиева (от Калофер), Невена Аргирова, Милка Николова, Русия Найденова и Мария Попстоянова. По спомени на лозенградски комити знамето изглеждало така: на лицевата страна била женската фигура в цял ръст, облечена в розова дреха, наметната със сив плащ. В едната си ръка държала развито знаме, а в другата - лъвче. Вдясно от лъвчето били изписани Ботевите стихове: „Този, който падне в бой за свобода, той не умира". На опакото във форма на кръг бил извезан надписът „Македоно-Одрински комитет" и „Свобода или смърт", а в средата на кръга - знакът на смъртта: череп с кръстосани кости. Знае се, че знамето на Кладарския революционен участък с войвода Димитър Ташев е било осветено едва след обявяване на въстанието. То първо било обвеяно от пламъците на сражението във Василико (Царево), за разлика от други знамена, пред които членове на смъртни дружини, четници и въстаници били заклевани предварително.

За съжаление, от многото странджански знамена за потомците е запазено едно-единствено. Съхранява се в Националния военно-исторически музей в София. Това знаме е било на Стоиловския революционен участък с войвода Дико Джелебов.

Петрова нива

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ

С кръвта ни, Петре, шега не бива -
искаш не искаш, тя ще ни бърза
все към оная Петрова нива,
дето отдавна забрави сърпа.

Но още помни - дума по дума -
как се повтори страшната клетва
и как над Странджа писна куршума
точно по жетва - за друга жетва.

Другата, Петре, тутакси дръзна
с по-други снопи да я настели
и ги натръшка гърбом и възнак,
възнак и гърбом - в кървища цели.

Това е, Петре, Петрова нива:
някъде в Странджа, почти в забрава.
Но пътят, който оттук минава,
все по-далече, Петре, отива...

Кой се опитва да ни разделя?

Писна ми политолози, социолози, актьори, певци, певачки, балерини, музиканти, сложени под общия знаменател „експерти”, да се изказват за протестите

Мария НИНОВА

Българите винаги сме били известни, че сме готови на всичко да прецакаме човека до нас. Известната приказка, че “не е важно аз да съм добре, важно е на Вуте да му е зле”, ни описва точно. Но най-лошото е, когато някой се опитва да ни промива мозъка и по този начин да ни настройва едни срещу други.

Та, бях на февруарските протести. От София съм. Квартал “Люлин”. Тук е мястото да припомня, че това е най-големият квартал в столицата ни. Коментирах събитията от февруари, поведението на бившите управляващи, защото съм гласуващ човек и участвах в протестите.

Към протестите, които продължават повече от месец, имам отношение, но не се изказвам, защото не присъствам там, не споделям мнението на хората, което не означава, че не го уважавам и не искам да настройвам никого срещу себе си. Тези хора не ги деля от себе си, не ги деля на млади, красиви, богати. Просто защото всички сме човеци, израснали в една държава.

Но когато те започнат да се делят от мен се чувствам предадена и малко наивна, че аз вярвам в тях, но те отричат моите разбирания и пристрастия.

Писна ми политолози, социолози, актьори, певци, певачки, балерини, музиканти, сложени под общия знаменател “експерти”, да делят протестите. Да, те са два протеста, исканията може да са различни, но съществата, ходещи по тях, са просто човеци. Еднакви са хората от февруари и сега. И в двата случая всички имат по два крака, две ръце, две очи, две уши и една уста.

Повече от месец каквото и да чета, винаги в него откривам сравнение и разделение. Направих си извода, че дори да съм млада, красива, завършваща висшето си образование и работеща, спадам към групата от февруари на бедните, незнаещите, неможещите и тези, които нямат право на глас.

Наистина бях решила да мълча, но изчетох един анализ на антрополога Васил Гарнизов, което преля чашата. Като цяло нещата, които видях, ми харесаха, всеки има право на мнение. Но да даваш оценка на хората според това от кой квартал са, никак не ми се нрави.

Ето следните изречения, които леко ме изкараха от кожата ми: “През февруари обаче се случи друго - в центъра на София се появи много силно софийският проблемен квартал. Всичко отвъд границите на голяма София - отвъд жп линията - “Христо Ботев”, “Сухата река”, “Хаджи Димитър”, “Люлин”. Това са квартали, които винаги по някакъв начин са били непредставени в градския политически живот и в градското политическо пространство. По-работнически, по-бедни, с по-малко шансове, с по-малко хора, с по-малко висшисти. Т.е. хора, за които реалната мобилност - промяната, израстването в границите на собствения им живот, като че ли не изглеждаше много вероятна”.

Споменах, че съм от “Люлин”?

Споменах, че това е най-големият квартал в София?

Това означава, че съм проблемна ли?

Айде сега си представете какво ми е, като прочета подобно нещо за себе си. Питам защо моите шансове за реализация в България да са по-малки? Да не би да съм половин човек заради това, че съм отраснала в краен квартал? Питам, защо “Люлин” да е с по-малко висшисти примерно от “Лозенец”, пребройхте ли ги? Искам доказателства! И отново питам как може да кажете, че ние сме по-малко хора?

Питам си, но отговори не искам, аз ги знам за себе си. Нищо лично, г-н Гарнизов.

Само да припомня, че ако тези квартали са били на протестите през зимата, никой не трябва да подценява силата им, защото те свалиха бившите управляващи от власт. Припомням, че многобройни протести имаше в цялата страна и може би това беше и причината правителството да подаде оставка, защото всички бяхме заедно. Промяната при нас “в границите на собствения ни живот” винаги е изглеждала много вероятна и мисля, че го доказахме.

Промяната в една система, идва тогава, когато ние се променим и осъзнаем, че трябва да бъдем заедно и да не допускаме да ни разделят на богат-беден, красив-грозен, образован-необразован, гражданин-селянин. Трябва да проумеем, че всички заслужаваме еднакви неща от държавата, но трябва и да помагаме на тези, които са по-зле от нас. Ние не можем да се разграничаваме от корените и местата, в които сме израснали, напротив, ние трябва да сме горди.

А всички заедно трябва да бъдем и горди българи!

Куба - далечна и близка

Мартин ВАСЕВ

Тази година бях определен за носител на специалната награда в конкурса “Куба - далечна и близка”, организиран от “Асоциацията за приятелство България-Куба”. Така получих възможността да пътувам с миналогодишния победител - Виктор Белалов, а наш ръководител беше Пламен Христов. Станахме част от 43-ия контингент на европейската бригада “Хосе Марти”, част от магията на Куба.

Самата бригада продължи от 1 до 19 юли, включвайки 124 представители от 16 държави. Нейна цел бе да покаже солидарността на Европа към Куба, да протегне ръка към кубинските приятели. Програмата на бригадата бе изключително балансирана и разнообразна - изобилстваше както от културни мероприятия, така и голям брой конференции, доброволчески дейности. Културните мероприятия включваха посещения на музеи, изложби, исторически паметници. Имахме честта представител от българската делегация да поднесе венец на най-свещеното място за кубинците - Мемориала Хосе Марти. Аз бях лично избран от директора на Европейската бригада.

На всички места се радвахме на изключително внимание, особено когато споменавахме факта, че сме от България. Кубинските граждани продължават да таят най-дълбоки и искрени чувства на обич към българите. Топлината и сърдечността, които струят от тях, е вдъхновяваща и наистина те кара да се чувстваш щастлив и горд от родината си.

За нашия комфорт се грижеха бригадирите от кубинската делегация. Като особено впечатление им направи фактът, че сме там благодарение на конкурс, посветен на кубинската история. За тях това беше жест на внимание, уважение и солидарност. По време на бригадата създадохме приятелства с хора от цяла Европа, показахме, че толерантността и съжителството в хармония не са невъзможни. Истински пример за добруване и съвместност.

Поклон пред паметта на кубинските герои

Групата от българи в Куба

Всеки ден за доброто настроение на участниците се грижеха младежки състави от различни краища на Куба, специално дошли да поздравят европейските си другари. Радвахме се на вниманието на всички представители на кубинската делегация, а също от страна на медиите. Дадохме голям брой интервюта за различни медии - националната телевизия, радио “Хавана”, националната преса. Присъствахме на конференции с разнообразна тематика и обхват, на които се дискутираха проблеми на съвременна Куба. Всеки един от нас беше свободен да изрази мнение по наболелите въпроси, както и да предложи решения, съвети. Срещнахме се с представители на различни организации и съюзи. Обменихме опит с младежи от цяла Европа и Куба, а вечерите бяха изпъстрени с ритмите на страстната салса, с мелодията на испанския език и кубинската култура. През по-голямата част от бригадата бяхме отседнали в базата на Международния лагер “Хулио Антонио Мейя”. Екскурзии имаше до столицата на острова - Хавана, до западните плажове, до китното градче Матансас, до курортното селище Варадеро.

Природата на Куба с екзотичните палми и райските плажове се запечата завинаги в моята памет и съзнание. А китните къщички, с две палми отпред, безгрижните кубински деца и темпераментните им родители са незабравима част от атмосферата на Куба, в която ние се потопихме изцяло. Отворихме всичките си сетива и се оставихме да ни обхване дъхавият аромат на колоритна Куба. Пъстра, неповторима, уникална, завладяваща. Това са само част от епитетите, с които бих описал тази далечна, но и толкова близка държава.

Моето първо (но надявам се не и последно) пътуване до Куба ще остане в живота ми като едно от най-важните събития. Пътуване, което ме отведе в един нов, пленителен и завладяващ свят. Пътуване, което ме промени и ме накара да порасна. Пътуване, за което речникът е беден, а само сетивата говорят. Те разказват, помнят и пазят.

Спомените от Куба - незабравими.

ДУМА Неделник
СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

Има дори и лятна депресия

Доскоро, като се говореше за САР (сезонно афективно разстройство), се смяташе, че става въпрос за зимната депресия, породена от липсата на слънце, малкото естествена светлина заради късия ден и дългата нощ, студа. Смята се, че от САР страдат около 5% от хората по света. Поголямата част от тях живеят в северните страни с по-студен климат.

Оказва се обаче, че всеки 10-и със САР всъщност страда от... лятна депресия. Тя вече се е превърнала в термин от лекарския справочник. Лятната депресия е характерна за хора, които живеят в страни с топъл климат. Признаците са липса на апетит, проблеми със съня, загуба на тегло и безпричинна тревожност, обяснява в блога си д-р Веселин Герев. Неговата препоръка за преодоляване на състоянието е постоянният дневен режим, тъй като честият хаос в плана за деня е доста стресиращ.

Психиатри съветват да не се започва летният сезон с ограничаващи диети и извънредни физически натоварвания. С тях организмът се претоварва и стресира. Умереното спортуване и здравословната храна са достатъчни според тях. В същото време заради високите температури носим по-малко дрехи, но хората, които не са доволни от своя външен вид, се чувстват потиснати от това. Към всичко това като се добавят и финансовите проблеми, нещата може за момент да изглеждат безнадеждни. Защото лятото е сезонът за харчене. Ето защо финансовите проблеми винаги излизат на преден план. Специалистите дори прогнозират, че този летен сезон ще е особено критичен - поради финансовата криза.

Все пак да не забравяме, че според учените недостигът на витамин Д може да предизвика депресия. Особено при възрастните хора. Затова медиците препоръчват разходки в парка сутрин до около 10 ч. и привечер. Не по-малко от 2 км на ден, което е не повече от 30 мин. спокойно ходене, а ако сте последователни, само след седмица ще усетите силен прилив на енергия, уверяват специалистите.

И още един повод за лятна депресия: завръщането от почивка. Тогава не бива да се поддаваме на чувството за неразположение, защото това не е патология, а измислица, твърди президентът на Европейското дружество на социалните психиатри Адолфо Петициол. "Мнозина са щастливи да се върнат у дома или на работа, други подхождат рационално и не позволяват да ги обхване тъга, защото сегашната икономическа обстановка не позволява да изпаднем в депресия", казва психиатърът. Той е особено строг спрямо онези, които от нищо правят трагедия. Според него появата на главоболие, отпадналост и раздразнителност са симптоми, които са преодолими чрез упражняването на спорт. Тайната да не се чувстваме тъжни и депресирани в края на лятото е в това да не се изолираме, съветва психиатърът.

Народна медицина

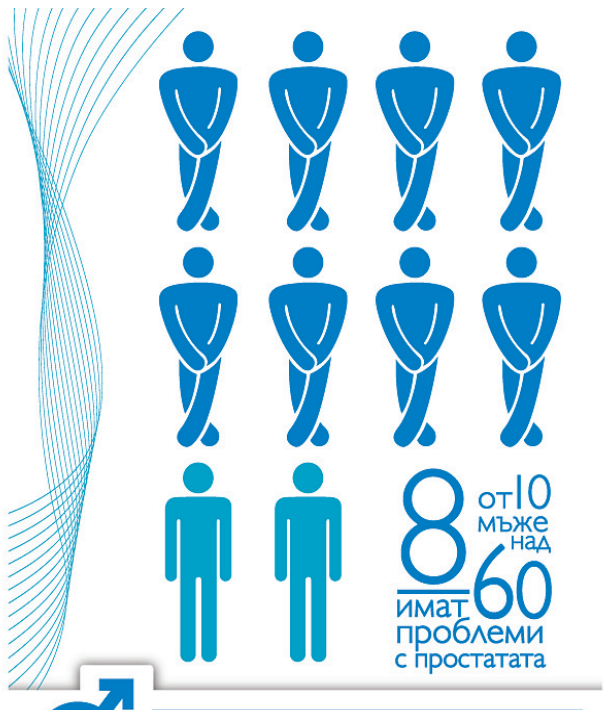
Червената боровинка намалява кръвното

Учени от Университета в Хелзинки, Финландия, направили експеримент с лабораторни плъхове в продължение на 8 седмици. През това време кръвното налягане и сърдечната честота на гризачите намалели значително. "Това е първото проучване за влиянието на червената боворинка върху съдовата функция. Тези плодове съдържат вещества, наречени флавоноли и полифеноли, които оказват положителен ефект върху сърдечната система. Дори биха могли да намалят вероятността за сърдечен пристъп", обобщават учените.

Сокът от червена боровинка предпазва и от инфекции на пикочния мехур. Според изследователи екстрактът от плодовете може да премахне наличието на бактерията Proteus mirabilis, отговорна за сериозни инфекции на пикочния мехур. Най-често инфекциите се получават след използване на катетри.

Наличието на проантоцианидини и флавоноли предотвратява прикрепянето на бактерията Escherichia coli към стените на пикочния мехур и пикочните пътища и спира образуването на устойчиви колонии. Определени химикали, съдържащи се в червената боровинка, неутрализират и възпрепятстват размножаването на патогените.

Епидемията от хепатит С е подхранвана от... наркотиците?

На 28 юли се отбелязва Световният ден за борба с хепатита. Смята се, че в момента около 500 млн. души на планетата живеят с хепатит В или С. В същото време около 16 млн. души редовно си инжектират наркотици. Над 2/3 от тях са заразени с хепатит. Затова и СЗО посочи хепатита като "вирусна бомба със закъснител", която представлява голяма заплаха за общественото здраве, икономическа и социална заплаха.

По-рано т.г. Световната комисия по лекарствената политика - група на високо равнище, която включва бивши президенти и други световни лидери, публикува доклад, озаглавен "Отрицателното въздействие на войната срещу наркотиците за общественото здраве: Скритата епидемия от хепатит С". Комисията осъди забраната на наркотиците като провал, тъй като заклеймяването на употребяващите наркотици само ги прогонва от превенция, изследване и лечение и в същото време насърчава практики, които усилват рисковете, смятат от комисията. Според членовете ѝ необходима е сериозна работа за превенция на хепатита сред употребяващите наркотици. Но все още само шепа страни могат да претендират, че предоставят тези специфични услуги, твърдят от комисията. Според членовете ѝ ситуацията няма да се промени и няма да се създадат превантивни политики, докато на употребата на наркотици се гледа само като на здравен проблем, а на хепатита не бъде отделено необходимото политическо и обществено внимание, за да бъде обезвредена тази бомба със закъснител.

НАД 5% ОТ БЪЛГАРИТЕ СА НОСИТЕЛИ НА ДВАТА ВИРУСА

Повече от 5% от населението на България са носители на вируса на хепатит В и С, съобщи ръководителят на клиниката по гастроентерология в университетската болница "Св. Марина" във Варна проф. Искрен Коцев. По думите му между 3.5 и 4% от населението е носител на вируса на хепатит В, а около 1.5% - на хепатит С. Специалистът коментира, че един от проблемите при хепатит В е, че при него няма никаква симптоматика и това води до покъсно диагностициране.
По повод Световния ден за борба с хепатита във Варна в неделя ще бъде организирано безплатно изследване за хепатит. Кампанията е организирана от Националното сдружение за борба с хепатита "Хепасист".

Въведоха в една база всички известни гени, водещи до рак

Експерти от Националния раков институт на САЩ създадоха най-голямата база данни за генетични мутации, водещи до онкологични заболявания, съобщава изданието на Американското дружество за изследване на рака Cancer Research. Информацията е достъпна за научния свят, като целта е да се обменя опит за действието на медикаментите върху рака. Така медиците ще имат възможност да изучават и прогнозират чувствителността на раковите клетки към специално създаваните прицелни лечения, които атакуват само клетките със специфични туморогенни генетични изменения.
Базата съдържа 6 млрд. данни, свързани със 103 медикамента, одобрени от FDA и използвани в практиката. Данните са свързани и с други 207 медикамента, които тепърва се разработват според генетичните изменения при 60 линии различни ракови клетки - на гърдата, яйчниците, простатата, правото черво, белите дробове, бъбреците, кръвта, кожата и главния мозък.

17 000 ранени от телевизор в САЩ всяка година

Всяка година в болниците в САЩ постъпват повече от 17 хил. деца, които са ранени в резултат на падане на телевизор с плосък екран върху тях, сочи ново проучване. През последните 20 години 215 непълнолетни в САЩ са починали от раните си, обявиха от Центъра за предотвратяване на детски наранявания в щата Охайо. Най-честите наранявания са на главата и шията, което най-често предизвиква мозъчни сътресения. Най-много инциденти са се случили с деца предимно в предучилищна възраст, а 64,3% от тях са под 5 г. Според статистиката 99% от американските семейства притежават телевизор с плосък екран, а 55% имат два или повече телевизора.

Морските продукти повишават настроението

Храната с морски произход помага за подобряване на настроението, твърдят американски учени. В хода на ново изследване, проведено заедно с техни колеги от Великобритания и Израел, учените оценили влиянието на всекидневната употреба на морски продукти върху емоциите на човека. Оказва се, че т.нар. морски дарове намаляват риска от поява на депресия и хроничен стрес с 88%. Според изследователите това е свързано с високото съдържание на фосфор и омега-3 ненаситени мастни киселини, които не само притежават антиоксидантни свойства, но и подобряват кръвоснабдяването на мозъка, обобщава Би Би Си.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Пардон

Людмил АСЕНОВ

КОЙ НЕ СКАЧА, Е ЧЕРВЕН

Тодор КЛИМЕНТОВ

ПОД РОДНОТО ЗНАМЕ

Щом опре
до прокурора,
всеки се кълне
във трикольора.

РАЗМИСЪЛ КРАЙ КОШАРАТА

Наистина светът
е шарен -
вълкът
мечтае да е окошарен.

РАЗМИСЪЛ В КУХНЯТА

И се чудя, и се зверя:
кой приятел безработен,
безбанкнотен и самотен
ще довтаса вкъщи
на вечеря?

ЕПИТАФИЯ

Изгоря служебно
бай Илия -
беше кибритлия.

ЖАБИ МОГАТ, КЮФТЕТА НЕ МОГАТ

Петър ПОПОВ

Шефът на механа “Заблеяло ми агънце” Трендафил Мутев се отправи с тревожен поглед към салонната управителка.

- Дафинке, днес с какво посрещнахме гръцките туристи?

Дафинка прие невинно изражение и отговори меко:

- Те поискаха мусака, но аз ги убедих да поръчат кокошка по сицилиански. След това към гювеча от вчера прибавих по една пилешка шийка и оформих необходимото. Господа гърците преглътнаха онова, което им сервирахме.

Шефът на механата притеснено зари с крак по мокета.

- А как посрещнахме групата ученици от Павликени?

- Те си поръчаха скара и лимонада! - отривисто отвърна Дафинка. - Ей, европейчета, скарах им се аз. Стига с тези балкански баналности! Както е тръгнало, утре Евросъюза и нея ще ни забрани! Я си поръчайте по едно вретено с биричка! Я, какви юнаци сте! За гарнитура сложих зелен фасул, обаче ги убедих, че това са броколи. Такива са световните тенденции! Всичко бе изядено!

- А как ще посрещнем довечера групата италианци? - с кръстосан поглед попита Мутев.

Жената сведе смирено поглед:

- Първо танцьорите от фолклорната група ще замаят гостите с шопска ръченица, адаптирана като неаполитански танц. После те, италианците, малко капризни си падат, та не искат нищо друго освен спагети - обясни вяло дамата. - Ама ние няма как да не им сервираме кюфтетата със сос от вторник. Ще им обясним, ако се наложи, че това са български спагети - фантазе!

- Ама тези кюфтета стоят непокътнати вече четвърти ден! - тревожно извиси глас управителят.

- Още по-добре! - оживи се Дафинка. - Ще кажем, че ги пазим специално за тях. Хайде, де! Жаби могат да ядат, български кюфтета - не!

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

ГЕРБ СЕ ВРЪЩАТ В ПАРЛАМЕНТА, ЗА ДА НЕ ОСТАНАТ БЕЗ ЗАПЛАТИ!

ТЕФТЕРЧЕТО НА Г-Н “КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ” Е НЕГОВАТА ЛИЧНА КАРТА!

Б.Б.: ИСКРА ФИДОСОВА ОТ ТЕФТЕРЧЕТО Е БЛЕСТЯЩ ОРГАНИЗАТОР, НО ЯВНО ВЛАСТТА НЕ Е ЗА ВСЕКИ!

КОМИСИЯТА “КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ” ПОДХВАЩА ПРЕЗИДЕНТА!

ЦВ.ЦВ. НА СЪД ДО КРАЯ НА СЕДМИЦАТА!

ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ 4 ГОДИНИ ИМА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, РАЗКРИТИ ПРЕДИ ДА СА ИЗВЪРШЕНИ!

БОРИС ПОПИВАНОВ: ПРАЗНИЯТ СТОЛ НА БОРИСОВ СЕ КЛАТИ!

Мирослав БОЖКОВ

- ВИЕ, ЗА КАКВО ПРОТЕСТИРАТЕ?
- ЗА НИЩО! НЯКАКВИ СИ 30 ЛВ. НА ДЕН...

Георги ВЕДРОДЕНСКИ - МОРТУС

Какви букетчета си редим или Тия за идиоти ли ни смятат

В последно време се радваме на богата партийно-политическа реколта. На политическата нива покълват и се разлистват нови партийни растения.

Пет партии се самообявиха за реформаторско обединение ли, за реформаторски блок ли не разбрах много точно, но делово и пъргаво дадоха съвместна пресконференция. Част от герберите пък заявиха, че напускат досегашната леха и вече ще цъфтят в различен, антицветанцветановски цвят. Какъв точно - още не е ясно. Избуя и партия “Република.БГ”. Както и “Народна партия”, наследница на движението “Орлов мост за промяна”, създадено по време на зимните протести.

Абе, богата реколта, казвам ви!

От стари градинари обаче съм научил, че когато ти поникне нещо в градината, трябва хубаво да го огледаш и да прецениш плододайно растение ли е, или е бурен, та затова взех, че си турих очилата и наченах да се взирам.

Реформаторското обединение? В него са ДСБ, “Синьо единство”, Народна партия “Свобода и достойнство”, ПП “Зелените” и Движение “България на гражданите”. Хубаво букетче, няма що! Десните демократи за силна България и до тях “Зелените”, дето по дефиниция би трябвало да клонят наляво! Партията на Меглена Кунева и Народна партия “Свобода и достойнство”! Как се връзва понятието “Кунева” с понятието “достойнство” един Господ знае! Ами “Синьо единство”? Според умни и патили хора, сините у нас ще бъдат единни, когато се обединят всички крилца и перца на земеделците, по-конкретно - когато върбата роди круши! Не, не, това букетче хич не е аранжирано от цветя за мирисане!

Ами тази “Република.БГ”? Вождът й Георги Василев бил заявил следното, моля ви се: “Аз искам, ще се стремя, условията на живот да станат такива, каквито са в Швейцария”!

Абе, тоя за идиоти ли ни смята?! През последните двайсет и кусур години толкова пъти са ни обещавали да станем швейцарци на Балканите, че даже швейцарски щяхме да проговорим, ако имаше такъв език, разбира се! Е, ако се вържем на приказките на господина Василева - наистина сме идиоти!

Та така - на политическата нива - стрък до стрька, листо до листото! Ама като се вгледаш, като ги помиришеш... Ми то - бурен до бурена ма, мила моя майно льо! Досущ като досегашните насаждения! И ти иде да скубеш, да скубеш...

Клиент:
- Келнер, тази риба прясна ли е?
- Не мога да ви кажа, работя тук само от месец.

☺

Две жени си разговаряли и едната попитала:
- Какво ти подари мъжът ти за рождения ден?
Жената отговорила:
- Виждаш ли онова сребристо ферари пред нас?
- Да!
- Същия цвят тенджера.

☺

- На колко сте години?
- Нима не знаете, че е неприлично да питате една девойка за възрастта й?
- Ау, вие сте девойка?

Благодаря на Колумб, ако не беше той, всички американци щяха да живеят при нас, в Европа.

☺

Модерни времена:
След две седмици отпуск блондинка идва за първи път на работа и радостно съобщава на колежките си:
- Момичета! Направих си пластична операция. Ето тук си изпънах, тук си махнах, тук попълних... А и остана за чантичка!

☺

- Ало, справки ли е?
- Почакайте, сега ще разбера.

Две блондинки си говорят:
- И като почна да ми се натиска, му казах директно, че не искам да го виждам повече.
- И той какво?
- Стана и изгаси лампата.

☺

Шефът обикаля из учреждението си. Спира до вратата на един от офисите и чува как мъжки глас казва:
- Хайде по още сто грама!
Обърнал се той към по-малкия началник, който го съпровождал, и попитал строго:
- Какво чувам!? Да не би там вътре да пият ракия?
- О, не! - обяснил оня. - Просто вътре едни джуджета вдигат щанги...

☺

Знаете ли, че:
В София са се повили честни катаджии - те не си взимат заплатата!

☺

Шеф пита подчинен:
- Имаш ли свободна минутка?
- Да.
- О, не е хубаво това, никак не е хубаво!

☺

Ресторант. Служебен банкет. Една дама казва на друга:
- Ама са скапани колегите! Мръсници - всички са дошли с жените си!

☺

- Извинете, дали може ли да ми поправите будилника?
- Какво му е?
- Сутрин звъни много гадно.

☺

Пожар. Насъбрала се тълпа. Всички гледът как мъжът самоотвержено спасява семейството и покъщнината си: влиза в горящата къща и изнася на ръце двете си деца.
Влиза и изнася жена си.
Влиза и изнася телевизора.
Влиза и изнася стереото.
Влиза и нищо не изнася.
Влиза и нищо не изнася.
Влиза и нищо не изнася.
Един от зрителите го спрял и го питал:
- Ти луд ли си? За какво само влизаш в огъня, като нищо не изнасяш?
- Абе, обръщам тъщата.

☺

Доктор преглежда пациент в безсъзнание и казва на жена му:
- Съжалявам, но нищо не мога да направя - вижте как са му посинели ръцете, вече умира...
- Докторе, той е бояджия, затова са му сини ръцете.
- Значи има късмет, ако не беше бояджия - досега да е умрял...

☺

- Говорят, че сте се оженили за много умна и красива жена?
- И кой го казва това?
- Жена ви.

☺

- Ало?
- Здравей, миличко, обажда се татко...Мама близо до телефона ли е?
- Не, тате. Тя е горе в спалнята с чичо Франк.
След кратка пауза татко казва:
- Но ти нямаш чичо с име Франк, миличко!
- О, да, имам и той е горе в спалнята с мама в момента!
- Ъ, добре тогава.... ето какво искам да направиш. Остави телефона, избягай горе и почукай на вратата на спалнята и извикай на мама и чичо Франк, че татко тъкмо е паркирал колата отвън.
- Добре, татко.
След няколко минути малкото момиченце се връща на телефона.
- Добре, тате, направих каквото ми каза!
- И какво стана?- попита той.
- Ами мама се изплаши ужасно много, скочи от леглото без дрехи и избяга навън, крещейки, но се спъна в килима и полетя през прозореца и сега е мъртва!
- Боже мой!!! А какво стана с чичо Франк?
- Той скочи от леглото без дрехи и също беше изплашен до смърт и скочи през задния прозорец в басейна... но явно е забравил, че миналата седмица ти източи водата, за да почистиш басейна, и сега и той е мъртъв.
Следва дълга пауза и таткото казва:
- Басейн? Това номер 555-7039 ли е?

☺

-Извинете, Мохамед в къщи ли е?
-Не, няма го.
-Предайте му, че планината е идвала.

☺

Знаете ли, че:
Трудно е да намериш черно куче в тъмна стая, особено ако в нея живее семейство корейци.

☺

В чудния свят на блондинките:
- Чу ли, че на Иван му се е родил син?
- Не. Даже не знаех, че е бременен...

☺

Между блондинки:
- Защо дойде на купона с превръзка на окото?
- Не успях да го гримирам!

☺

Говорят си двама телевизионни оператори.
- Ще се женя!
- Хубава ли е?
- Зависи как ще се нагласи светлината!

☺

Мъж се прибира от командировка. Заварва жена си гола с гол мъж в спалнята:
- Ти какъв си, бе?
- Дезинфектор. Трепя молци. Жена ти ме извика да унищожа молците.
- Защо си гол?
- Ега ти молците! Кога успяха, бе!

☺

- Немският език на практика не се различава от английския! - възкликна канибалът, дояждайки международната делегация.

☺

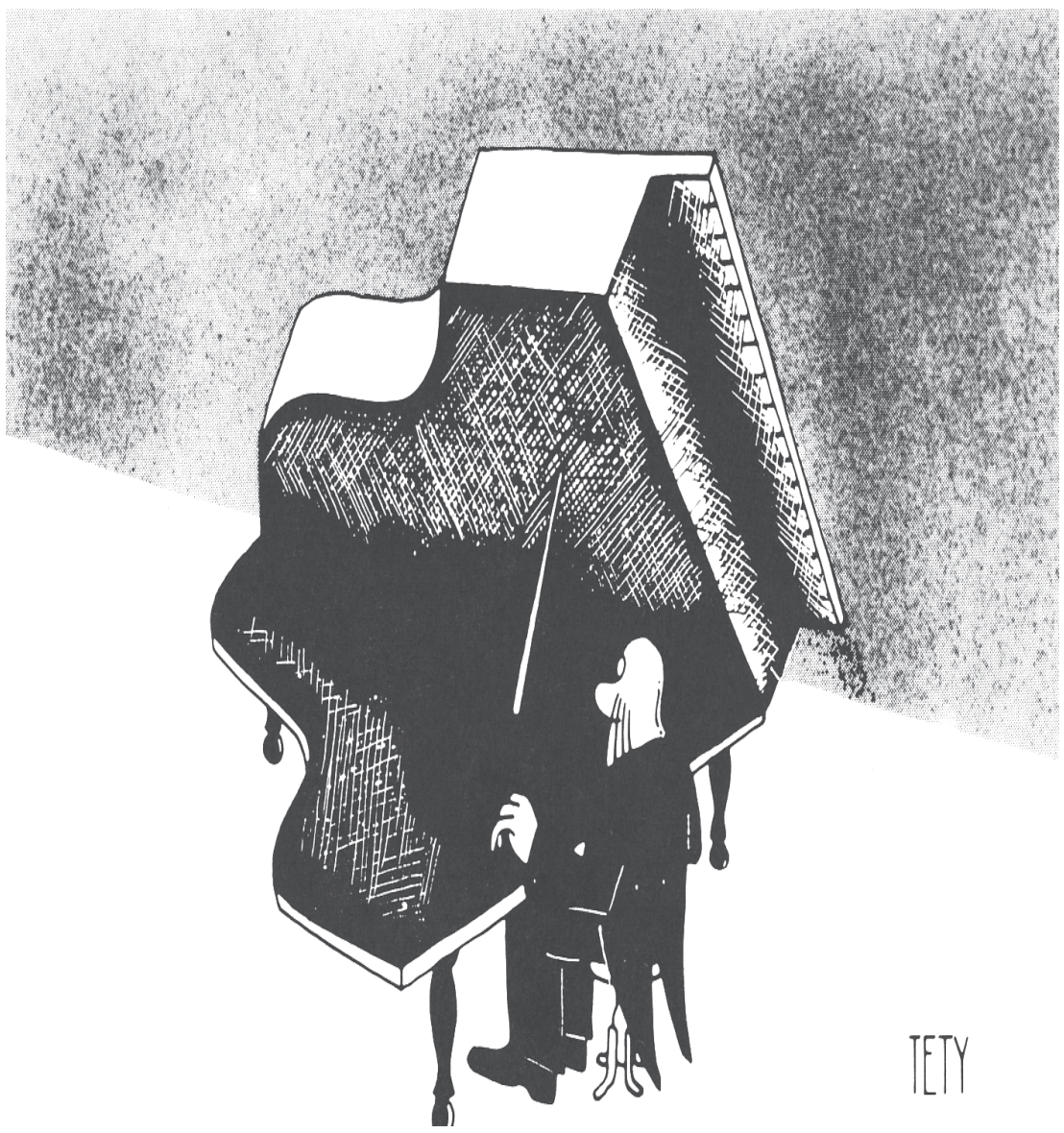
- За какво учиш?
- Икономика и управление на транспорта!!!
- Да беше казал направо - кондуктор.

☺

Четирима хирурзи си почивали и пиели кафе. Първият казал:
- Обичам да оперирам библиотекари, защото когато ги отвориш, всичко е по азбучен ред.

Еврокласици

Шефан БОРОШ -РУМЪНИЯ

Вторият казал:
- Според мен най-лесно се оперират счетоводители, защото всичко вътре им е номерирано.
Третият казал:
- Аз предпочитам електромонтьорите, защото всичко им е в различен цвят.
А четвъртият казал:
- Аз смятам, че най-лесно се оперират адвокати, защото са безсърдечни, безгръбначни, и главата и задникът им са взаимозаменими.

☺

Американци, българи и руснаци се състезавали кой най-бързо ще обере банка. Първи влизат американците. След един час излизат. Банката била ограбена.
Втори влизат руснаците. След половин час излизат, и те били ограбили банката.
Трети влизат българите. След десет минути излиза един черен ром и пита:
- Абе, бате, тапетите да сваляме ли?

☺

Знаете ли, че:
Магистрала "Тракия" е наречена така в чест на племето, направило първата копка.

☺

Първокласникът Ники излиза от училище след първия си учебен ден. Майка му го пита нетърпеливо:
- Е, Ники, научи ли много неща днес?
- Ами, да, но май не е достатъчно. Учителката иска утре пак да дойда на училище...

☺

Момиче и момче са на среща в парка:
- Иване, ти си вече на двадесет и пет години, а се държиш като дете.
- Не е вярно! О, виж, люлката се освободи!

☺

- Мамо, защо е толкова мръсна печката?
- Баща ти е пържил яйца.
- Без тиган ли?

☺

Мъж гледа телевизия и казва на висок глас:
- Не отивай там. Абе не отивай там, бе!
Жена му го попитала:
- Какво гледаш, скъпи?
Съпругът:
- Видео от нашата сватба...

☺

В чудния свят на семейните:
Жена ми отдавна е разбрала, че аз съм й изпратен от Бога, само се чуди за какви точно грехове...

☺

Знаете ли, че:
Македонският е много интересен език. Интересно е как на едно място са събрани всички правописни грешки на българския.

☺

- Тате, а змията как съска?
- Мамо - вика бащата към тъща си, - кажете нещо, трябва на детето да се помогне за училище.

☺

Капитан на боен кораб подозира, че отдолу ги дебне вражеска подводница и праща водолаз да провери. След 2-3 минути той изплава и докладва:
-Има, японска е!
-Как разбра?
-Ами някакви йероглифи видях.
-Провери пак!
След няколко минути водолазът се появява отново и докладва:
-Английска е, чух ги да говорят на английски.
Командирът пак не вярва:
-Половината свят говори на английски. Провери още веднъж!
Водолазът далдисва трети път и като изплава, категорично заявява:
-Подводницата е на чукчите.
-Как разбра?
-Почуках и те ми отвориха!

☺

Обаждане в НАСА в Центъра за Управление на полетите:
- Ало, предлагате ли екскурзия в Космоса?
- Да.
- Колко струва?
- Двайсет милиона долара.
- А за студенти?

☺

Отива мъж на работа със синина под окото. Питат го:
- Откъде ти е това?
- Жената ме удари.
- Защо?
- Защото й говорих на "ти".
- За това не се удря. Какво си казал?
- Ами лежим си в леглото и ми казва:"Отдавна не сме правили секс!?" А аз й отговорих:" Не ние, а ти..."

☺

Жена-шофьор губи управление и колата и се носи към бетонна стена. В последния момент спътникът й дърпа с всичка сила ръчната спирачка, колата се завърта и спира на сантиметри от стената. Пребледнелите пътници от задната седалка започват да благодарят на спасителя си.
- Аааааа, няма нужда, аз, да ви кажа честно, не съм шофьор, летец-изтребител съм, в моя самолет тая ръчка е ръчката за катапулта.

☺

Женски блян:
Боже, какъв мъж! Искам да имам кола от него!

☺

Излизайки от магазина, жена пита мъжа си:
- Знаеш ли защо се разплаках?
- Зная, но нямам толкова пари.

ПЕГАС

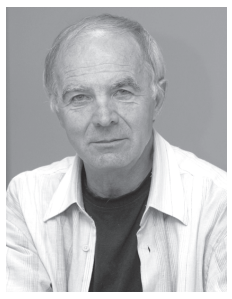
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013, БРОЙ 172

От редактора

Голямата лъжа

Борис ДАНКОВ

Няколко по-малки лъжи кръжат около нас в тъй нареченото публично пространство. Едната, че "повечето от хората" в страната са против кабинета "Пламен Орешарски". Другата, че "мнозинството от хората" искат предсрочни избори. Третата, че сегашният парламент е "нелегитимен". Четвъртата, че правителството иска корекция на бюджета с 1 млрд. лева, за да ги "открадне". Петата, че президентът Росен Плевнелиев няма нищо общо с Иво Прокопиев и отклоняването на 7 млн. лева в кипърска офшорка. Шестата, че никой от протестиращите не е получавал никакви пари, за да участва в уличните протести. Седмата, че тези протести са насочени срещу олигархията. Осмата, че онзиденшното насилие около парламента е "било провокирано от полицията". Деветата, че БНТ, Би Ти Ви и Нова телевизия са "свободни" медии...

Но да спрем дотук, защото списъкът от по-малки лъжи може така да набъбне, че да стане безсмислено да се говори и пише за нещо друго, освен за по-малките лъжи, които така са ни оплели отвсякъде, че може да се оборкаме къде сме и къде живеем - в нормална европейска държава или в митологичното царство на Джордж Оруел.

Не възнамерявам да опровергавам нито една от тези лъжи, защото за повечето от протестиращите те са нещо като "светая светих", непоклатими мантри, които те повтарят "и наяве и насън" в своите искания и писания из социалната мрежа.

Но има ЕДНА ГОЛЯМА ЛЪЖА, която продължава да се повтаря и преповтаря от "свободните" ни медии и упорито да се тиражира и насажда. А тя е, ЧЕ ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО ПРОТЕСТИРА - "откритие" на Едвин Сугарев в препоръчаната от него "Технология на успешния протест".

Първо - да се запитаме имаме ли гражданско общество в България, или само групи от хора, обединени от някакви лични и други интереси? Да допуснем дори, че има подобно общество, но тогава това означва, че ПРОТЕСТИРА САМО НЯКАКВА ЧАСТ от него. А когато зад този протест стоят политически партии и олигархически кръгове и се иска "на живот и на смърт" оставката на парламента и кабинета - тогава за какво става реч? АМИ ЗА ПОЛИТИЧЕСКИ ПРОТЕСТ! А честито, пиещи кафе, играещи хоро, бягащи на маратон и свиреци на пиано, уважаеми протестиращи!

ФОЛКЛОР

Илия Луков подарява концерт на с. Мирово

Народният певец Илия Луков тази вечер ще подари концерт на жителите на чирпанското село Мирово. Той ще пее в околностите на православния параклис "Св. Пантелеймон" край селото, чието име се свързва с чудодейни излекувания. След като чува за чудесата на храма, преди няколко години популярният певец дарява на параклиса камбана за църковната камбанария. Оттогава започва неговото "роднинство" с храма, като всяко лято емблематичният изпълнител на македонски народни песни гостува тук със свои концерти.

Тазгодишният концерт включва нови песни от репертоара на македонския хара-

мия. Добре известна е богатата биография на певеца. Илия Луков е роден на 13 юни 1974 година в Петрич. Песните още от рано стават първата му любов. За 10 години от първото си качване през 1994 година на сцената до днес е издал 13 музикални и 9 видеоалбума.

Първата му слава идва, когато е на 17 години и става един от най-добрите изпълнители на гръцки песни. Но голямата певческа кариера започва с песни за фестивала "Пирин фолк". През 1996 година печели двете най-големи награди - на публиката и журито с песента " Мъжка молитва". Автор е на хитовите песни "Магдалена", "Хоро на влюбените", "Конче аджамия", "Мамо, снощи те сънувах" и др.

Известни са неговите внушителни хора (включително за Гинес) в София, Атина, Прага,Братислава, Виена и други градове.

МЕЛПОМЕНА

Играят „Българи от старо време" в „Етъра"

Три поредни спектакъла по емблематичната творба на Любен Каравелов "Българи от старо време" показа Габровският драматичен театър "Рачо Стоянов" през този месец под открито небе в Архитектурно-етнографския комплекс "Етъра".

В неповторимата автентична атмосфера на музея между моста, църквата и чаршията артистите от театъра пресъздават образите на колоритните герои Хаджи Генчо, дядо Либен, Павлин и Лила. Главните роли се изпълняват от артистите Илия Костадинов, Огнян Каменарски, Гергана Змийчарова и Петко Петков. Режисьор на спектакъла е директорката на театъра Невена Митева, а хореограф - Лъчезар Захариев. Постановката е в памет на дългогодишния сценограф на театъра художника Ардаш Тавукчиян.

Естественият декор на "Етъра" прави пиесата по-истинска. С тази постановка възобновяваме фолклорния театър на открито - споделя директорката Невена Митева.

Това не е първата постановка на габровските театрали по открито небе. Досега те са представили спектаклите "Луди млади" и

Сцена от спектакъла "Българи от старо време" в "Етъра"

"Шибил", посрещнати изключително ласкаво от публиката. Артистите от театър "Рачо Стоянов" са започнали и репетиции на "Двубой" по Иван Вазов, чийто режисьор е известният актьор Николай Урумов.

ПЕРИОДИКА

Шести брой на списание „Везни"

Излезе брой шести на Гео-Милевото списание "Везни", в което са включени интересни статии и материали, литературни произведения.

В рубриката "История и човек" писателят Любомир Котев предлага своята студия "Пътят на Запад", посветена на социо-културната връзка на България със западните балкански страни. Съставителят на непубликуваната досега публицистика на Захарий Стоянов Тодор Ташев пише за своето съставителство върху том 5 от събраните съчинения на големия български публицист.

В рубриката "Критика" Георги Василев прави обзор на българските писатели, живеещи в чужбина. Константин Косев представя фундаменталния труд на акад. Георги Марков "България в Балканския съюз срещу османската империя 1911-1913". Мария Чавдарова и Светла Тошкова пишат за книгата на Васил Проданов "Теория на българския преход". Проф. Чавдар Добрев публикува литературен портрет на поета Петър Анастасов по случай неговата 70-годишнина.

В рубриката "Поезия" са публикувани нови стихове от Петър Анастасов, Димитър Миланов и Румен Денев.

Художникът на броя е Юрий Гранитски, представен от проф. Иван Маразов - с цветни репродукции от негова живопис и шаржове на известни български интелектуалци.

ЧЕЛЕН ОПИТ

Австрийски диригент прави фурор в Истанбул

Австрийският диригент Саша Гетцел, който ръководи филхармоническия оркестър "Борсун" в Истанбул, е истински популяризатор на западната музикална класика в най-големия град на Турция - информира "Евронюз".

Ансамбълът е сравнително нов - създаден е през януари 2012 година, когато под ръководството на своя именит диригент изнася първия си концерт в Библиотеката на античния град Ефес.

Съставът на оркестър "Борсун" се състои от изключително млади музиканти, на възраст между 35 и 38 години. В своята програма той включва музикални произведения на Верди, Гуно, Густав Малер и Ферит Тюзюн.

Дирижира Саша Гетцел

Една от главните ми цели като диригент на оркестъра е да създам негов собствен стил и характер на изпълненията - споделя Саша Гетцел.

Към филхармонията "Борсун" функционират още квартет и детски хор, чиято цел е да насърчава любовта към класическата музика в турските деца.

Дейността и изявите на оркестър "Борсун" се ръководят и финансират от едноименния холдинг, чиято главна цел е модернизацията на Турция и нейното приобщаване към западните културни ценности.

Белетристика

В крайна сметка

РАЗКАЗ

***СЕРГЕЙ КОМИТСКИ** е роден на 10 юли 1953 г. в Плевен. Завършил е "Кино-телевизионна режисура" във ВИТИЗ "Кр. Сарафов" (1979). Режисьор е на игралните филми "Куршум за рая", "Грях", "Нощна тарифа"; на телевизионни новели и театрални спектакли.*

Автор е на книгите: "Харамийско ехо", "Кармичен възел", "Шепи с огън", "Нощта на грозилите", "Хенрих IV с малкото"х", "Пет куршума милост", и на шест пиеси.

Член е на Съюза на българските писатели и на Съюза на българските филмови дейци.

Неотдавна писателят навърши 60. Честито!

"Бър-р-р!... Бър-р-р!... Бър-р-р!..." - бръмчеше като майски бръмбар празничната шумотевица и Вито Ганев вяло я пропускаше край себе си. Седеше тих до късата страна на масата и съзерцаваше жена си, шурея, снахата, тъщата и приказливия й мъж... Още вчера, щом пристигнаха за празника, запресмята часовете до завръщането си в София. Бе дошъл в балканското градче единствено заради сина си. За да може Николай все пак да позарадва баба си и дядо си с присъствие и да се види с братовчедите Ивайло и Милена, с които беше на едни години.

Час и четвърт вече, откакто братовчедите отведоха сина му на площада. Да се разходят след охолния обяд и да се разсеят по сергиите и стрелбищата на градския панаир. Час и четвърт вече Вито Ганев се преборваше с бръщолевенията на възрастните за безпаричие и безработица; за ширещата се в държавата престъпност; за корупция и далавери и на най-високите етажи; за партийните борби и партизанщина; и какви ли още не досадни скудоумия...

- Забравихме да живеем! - вклини се ненадейно той в тирадата им и всички, придобити чрез жена му, роднини млъкнаха и забарабаниха с пръст по масата. Бяха свикнали с непредвидимото му поведение в последната година, но заядлив и злъчен го виждаха от месец-два насам.

- Как така... "забравихме"? - попита деликатно тъстът му, опитвайки се да парира назряващата свада.

- Така! - изхъхри ядно Вито. - От празни приказки за глупости и простотии - забравихме!

Тъстът му се поусмихна и вдигна сконфузена наздравица.

- Наздраве! - откликна единствено синът му, пресегна се към телевизора и загаси концерта, който поздравяваше България за празника. Тишината в къщата свирепо се озъби. - Хайде, кажи сега, Вито, какво толкова сме ти направили, че напоследък трудно ни понасяш?

- Батко, моля те, недей... - извърна се към брат си съпругата на Вито, с надеждата да прекрати раздора, но мъжът й я посече:

- Ти не се бъркай!... Дошло е време да видим "кой пие и кой плаща" тук! Да наречем нещата с истинските им имена! Защото иначе живеем във фалш и заблуда, и развращаващо роднинско лицемерие!... Или поне е така, откакто се появих аз! Аз! "Троянският кон" в дома ви! Нали не греша?!... "Любимите" ми тъст и тъща, например... - изхриптя за втори път Вито, откакто подхвана скандала, и изтри оросилата пот по челото си.

Беше готов да заметне томахавката на откровенията към главите на близките си, но някой отвън позвъни. Роднините се спогледаха и мигновено смениха маските на непоносимост и яд с лика на сияйна, всемирна любов. Знаеха, че Ивайло, Милена и Николай се прибират. Жената на Вито отиде да ги посрещне. Отвори вратата и лек смут пролази лицето й. На улицата стоеше жена. Слаба, съсухрена, синеока жена. Облечена в семпла копринена рокля - стопроцентово демоде; и бавно събираше смелост да проговори:

- Честит празник и мир, и любов във вашия дом! - прошепна тя, без да погледне наоколо.

- Благодаря! Честит и на вас! - откликна жената на Вито и я покани да влезе.

- Не, не, вие си празнувайте... Аз само за малко... - извади гостенката снимка на малко момиче и непохватно засочи с пръст. - Това е Невена. На пет годинки е... Боледува от левкемия... Събираме пари за лечението й... Ако желаете да помогнете...!

Тъжният факт попари роднините. Жените се засуетиха и затършуваха по портмонета и чанти. Извадиха левчета и дадоха на жената по четири-пет, докато мъжете мълчаливо пиеха вино. Като на помен. Гостенката им кимаше, усмихваше се почтително и пъхаше парите в омачкана папка.

Само Вито не участваше в богоугодния ритуал. Стърчеше край масата като истукан и раздразнен, че му прекъснаха откровенията, и методично вадеше и нанизваше брачната халка на безименния си пръст... Когато жената се накани да тръгва, той се сети за нещо и гръмко я призова:

- Ей, я чакай малко!

Тя попремига, извърна се и го загледа с такава почуда, сякаш реално торнадо го вихреше пред очите й.

- Сега, като събираш пари; и то немалко; ти коя си? - заговори й Вито нелюбезно на "ти". - Я се легитимирай!

Гостенката се объркa, запремята папката от една ръка в друга и смутено се поотдръпна:

- Вие... какъв сте?

- Счетоводител. Главен счетоводител! Защо? - издърпа й папката Вито и тя видимо се смали.

- Не... с какво право... ме проверявате?

- С правото на всеки, който дава пари!

- Ние сме една фондация "Помогни на детето"...

- Къде ти е пълномощното?! - прекъсна я Вито безцеремонно, докато проверяваше папката.

- Защо?

- Защото ми е писнало от тарикати, затова!

- Вито, по-спокойно!... Какво ти е виновна жената?... Не си го изкарвай на нея!... - опитаха се роднините му да се намесят и да я съхранят от гнева му.

- Вие не се бъркайте! - изруга той. - С вас после имам да си довършвам!

- Ето ми пълномощното... - едвам промълви гостенката и подаде лист в найлоново джобче.

- Ми то няма печат! - размаха го Вито демонстративно и се втренчи в нея от упор. - Защо няма печат?!

- Печат има върху... ето това удостоверение... което е и нотариално заверено, защото...

- Я не ме баламосвай! Не виждаш ли, че изобщо не се чете! Кой знае кое ксерокопие е? И дали изобщо е истинско!... Я си дай личната карта!

Жената чинно си извади личната карта и му я подаде. Беше стресирана като пред заколение.

- Руска Стоянова Бойчева... от Стара Загора... улица "Сан Стефано" 52... ЕГН 7604203218... - зачете монотонно Вито, като почесваше брадата си. - Какво ти е на тебе, Руске, момиченцето болно от левкемия?

- Никакво... не ми е... Дете... Болно е... - трудно промушваше думите през пресъхналите си устни жената.

- Така... Всичкото това е прекрасно, но... аз нещо не ти вярвам... Защо не ти вярвам?... - провлачи занесено Вито.

Руска го гледаше хипнотизирана и лицето й ставаше ту мораво, ту лимоненожълто. Роднините бяха свели глави и мълчаха. От срам или свян те не смееха да се намесят и да спрат издевателството на Вито.

- Сега, драга Руске, ще ти разкажа две приказки. Две истински и поучителни приказки... Приказка първа: "Ангел небесен". Имаше преди време в нашия квартал един млад и симпатичен младеж, малко над двайсетте. Беше куц, кестеняв и с две патерици. Стоеше всеки ден впрегнат в тях на автобусната спирка "Пазар "Красно село" и просеше. И всеки ден аз - Вито Ганев, отивайки на работа с обществения транспорт, му давах по някоя стотинка... До онази фатална сутрин, когато, разхождайки кучето си по кварталните улици, го видях. Ходеше... съвсем нормално! Със сак в ръцете. До една барачка спря, извади си патериците и заучено скри сака в постройката. После... закуцука. Виртуозно закуцука!... Кръвта заклокочи в главата ми. Хукнах обезумял, грабнах патериците и му теглих такъв бой, който и по филмите не си гледала, Руске! Че и кучето го нахапа... Повече не припари в квартала... - усмихна се загадъчно Вито и продължи. - Приказка втора: "Бинго за двама". Преди три зими, точно за Коледа, колата ни беше на ремонт и ние с жена ми; ей, това е тя - кимна Вито към нея - решихме да дойдем тука с влак. На софийската гара беше пълно с народ. Оставаха десетина минути до тръгването, когато в купето ни дойдоха две глухонеми момчета. Бяха по на седемнайсет-осемнайсет години. С пантомима и жестове нещо се мъчеха да ни обяснят и ни намушкаха в ръцете листовки с азбуката на глухонемите. На тях пише, че събраната сума от продажбата е за подпомагане на българи в неравностойно положение. Цена два лева. Всеки пътник се бръкна и плати левчетата, проявявайки Коледно милосърдие. Аз също дадох лептата си и тогава се сетих, че нямам цигари. Скочих бързо от влака, купих от една будка и на бегом се върнах обратно. Влакът вече потегляше, когато глухонемите слязоха и единият нагло подхвърли: "Тия балъци ги преебахме! Давай сега да подхващаме русенския влак!" "О'кей!" - отвърна му другият и бързо потънаха в навалицата... Онемях!... Но нямах време да реагирам, защото висях на влаковата стъпенка... Оттогава, Руске, не вярвам на приказки! - покашля се Вито многозначително и се огледа.

От роднините околовръст бе останала само жена му. Всички други бяха напуснали стаята, за да не гледат омерзителното му "представление".

- Сега... ще ми върнете ли... личната карта? - прошепна Руска в мълчанието. За говор не й достигаше сила.

- Не, няма да ти я върна и ще звънна в полицията. Да дойдат и да те проверят!

- Вито, дай картата на жената и я пусни да си ходи. Моля, те!... - докосна го плахо жена му, но той се отдръпна и позвъни в полицията. По мобилния си телефон.

Гостенката бавно надигна глава и се втренчи в него. Очите й бяха странно изпъкнали и пресушени от импулс за живот:

- Вие, господине,... не сте добър човек... Не сте... И Господ... ще ви накаже!... - прошепна му тя състрадателно, но Вито въобще не й обърна внимание.

След пет-шест минути пристигна патрул. Вито подсказа на полицаите, че "Руска нещо хитрува или е изпечена крадла" и ги изпрати да вършат проверката. Затвори вратата подире им и си пусна телевизора с поздравителния концерт.

Не мина и час, и GSM-ът му звънна. Той отне звука на концерта и достолепно откликна:

- Вито Ганев слуша. Кой е, моля?

- "Господин Ганев, обажда се инспектор Матей Велев от Районното управление на полицията. Преди час бяхме при вас. След извършената проверка, искам да ви уведомя, че госпожа Руска Банчева, от Стара Загора, за която ни информирахте, действително представлява фондация "Помогни на детето", с център в София. Преди време лицето е имало психически отклонения и е лекувана в психиатричната клиника в град Раднево, Старозагорско. Но от десет месеца е изписана като здрава. Разведена е и има петнайсетгодишен син, който живее с баща си в Бургас. Болното от левкемия момиченце, за което Руска събира помощи, е Невена Христова Коларова, на пет години, от град Ямбол. Но снимката, която Руска ви е показала, е на нейната петгодишна дъщеря Калина. Тя е загинала преди четири години при катастрофа. Това е. - приключи гласът така делово, както и беше започнал.

Вито държа две-три минути немия телефон и се озърна. Нямаше никого. Жена му също беше напуснала стаята. На телевизора някакви комици правеха хумор. Публиката се заливаше от смях. Но нямаше звук. Беше тихо, тихо, тихо... Като в извънземна орбита. Вито се отпусна на стола. Понамести перуката си и се загледа в часовника на стената. След двадесет и един часа и седемнадесет минути трябваше да бъде на поредната химиотерапия.

"В крайна сметка - помисли си той и затвори очи, - човек е такъв, каквато е болестта му!"

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Свободният човек Дончо Цончев

80 години от рождението на писателя

Иван ГРАНИТСКИ

Трудно е да повярваме, че толкова артистична и надарена във всяко едно отношение личност като Дончо Цончев не е между нас, живите. Годините се изнизват, но присъствието му остава все така всеобхватно и завладяващо - героите му не остаряват, художествените му внушения остават все така свежи и привлекателни.

Повече от шест десетилетия Дончо Цончев присъства на сцената на българската литература. Трябва да призная, че трудно бихме могли да си представим нейното лице без стотиците негови разкази, фрагменти в проза, новели, романи, в които ненатрапчиво и органично се усеща диханието на епохата. Този художник вае контурите на своето време, не се побоява и от най-страшните социални дисонанси и трансформации. Обществените сътресения като че ли не само привличат, но и изострят писателското му зрение. Едва ли той си е поставял за предварителна цел да обрисува портрета на нашия бурен, изменчив век, но резултатът е именно такъв.

Малцина са творците с толкова категорично и кристализирало до пределна яснота усещане за спецификата на конкретните социални и екзистенциални процеси и тенденции. Но не социологическият (условно казано) подход бе определящ за художественоестетическите експерименти на автора, а по-скоро психологическият. Дори когато Д. Цончев ни поднасяше къси разкази, свободно реещи се във формата на фрагмента разсъждения, той бе воден от интуитивната идея да проникне в духовните предпоставки и мотивации за една или друга проява на героя - макар да е понякога без име, да е просто нюанс, нещо като лека въздишка на уморено или възторжено съзнание, почти съзерцателна пауза между два такта на сърцето или разум, напрегнато търсещ истината за човешкото битие.

С цялостното си творчество Дончо Цончев ни убеждава, че е приел за своя естетическа философия думите на великия Протагор - Човекът е мярка на всички неща. Романите, повестите и разказите му дирят художествените измерения на Човешкото. Поставят най-неудобни въпроси и, естествено, стигат до най-невероятните им отговори, били те трагични или апокалиптични. Писателят е сред малкото наши съвременници, който като че ли не загуби оптимистичния (а защо не и хедонистичния?) си възглед за живота и действителността. Той знаеше, че наистина ние не живеем в най-справедливия от всички възможни светове (както би се изразил Волтеровият герой Кандид), но вътрешната светлина на мислещия индивид може и трябва да побеждава мрака на отчаянието, резигнацията и скепсиса. Ето защо героите на Дончо Цончев притежават удивителна жилавост, издръжливост, борбеност, неизтощимост и силна воля.

През последните години той съсредоточи своите усилия в територията на малкия разказ, есето или фрагмента. Тук той се домогна до удивителни постижения. От една страна, продължи великата традиция на българските разказвачи на XX век - Елин Пелин, Йордан Йовков, Георги Райчев, Светослав Минков, Емилиян Станев, Николай Хайтов, Антон Дончев, Вера Мутафчиева, Ивайло Петров, Йордан Радичков, Павел Вежинов и Васил Попов, а от друга - непрекъснато ни поднасяше свои собствени открития. Той си играеше със сюжета и фабулата като магьосник. Имам чувството, че би могъл да напише разказ дори и по текста на табелата на която и да е улица. Виртуозното и артистично владеене на формата при него винаги бе съдържателно. Дори да импровизира, и най-разкрепостената и свободна (а може би и разюздана) форма, тя е дисциплинирана от силата на подсъзнанието, което води неизменно до ясна морална поука. Без да е моралзаторстващ писател (най-малко пък на него биха му прилягали маниерът и практиката на скучен пастор), Дончо Цончев изпъква сред съвременните автори с категоричната социална енергия и определеност на своите внушения. Защитата на националната идентичност в най-широкия смисъл на думата, съхранението на отечественото достойнство, чест и доблест бяха негова свръхзадача. При това художественият резултат е впечатляващ двойно и тройно тъкмо защото няма и капчица предпоставеност, тенденциозност, преднамереност. За Дончо Цончев в пълна мяра важи определението Свободният човек (нека си спомним тук природния, истински свободен Стендалов герой Феранте Пала) - свободен от илюзии и идеологеми, от щампи и клишета и безпринципни зависимости. Художникът Дончо Цончев се подчинява само на строгата си, слава богу, неподвеждаща го силна естетическа интуиция. От тази гледна точка писателят бе измежду изчезващите вече - уви! - истински жреци на Словото.

СПОДЕЛЕНО

Словото като хирургия на душата

От големия български писател разбрах, че най-съществено в човека е самият Човек!

Силвия ПРОДАНОВА*,

Милано

...10 май. Годината - 1996.

"Надеждата изобщо не умира".

От букви - единадесет на брой, извира светлина. Такава ярка, чиста! Пристъпва гордо "Панагюрката", изваяна от Дончо Цончев. Петдесетата книга на Майстора на късия разказ. Неповторимият.

За първи път избягах от училище - един-единствен час. Бях на 16. За премиерата пристигнах навреме.

Зала "Универсиада". Един от салоните. Влизаме с мама. Писателят ни посреща с ведра усмивка и топла прегръдка. Очите му поемат обичта ни. Изглежда развълнуван.

Кръглата ни маса е точно срещу писателя. На три метра разстояние. Чувствам се в долина, заобиколена от исполински върхове осемхилядници.

Вляво от нас - семейство Радичкови и Надежда Станева. Йордан Радичков сияе. Весели пламъчета извират от погледа му. За сетен път зарадва мама с витална случка от Северозападна България. Двамата са дишали един и същи въздух, но в различно време.

Вдясно от нас - още двама титани на перото: Николай Хайтов и Павел Матев. Всеобща, радостна възбуда пулсира в неголямата зала.

Слово за "Панагюрката". Слушам внимателно, без да изпускам нито жест, нито поглед на бъдещия носител на голямата награда "Елин Пелин".

И ето: писателят се изправя. Усещане за ученик, застанал пред черната дъска. Буквите, оставени от тебешира, никога няма да се изтрият. Ще преминат и в следващото хилядолетие. Вечни са. Момчешкото вълнение на 63-годишния Дончо Цончев ще помня винаги, както и листенцето здравец, което мачкаше през цялото време между пръстите си. То поемаше вълнението на писателя. Като здрава опорна точка.

Последва скромна защита на автора за прекрасния си роман. Говореше кратко, с къси изречения, които усещах като ласка - леко приглушена и тайнствена.

"Родината ни е най-хубавото място в света. Не знаете колко велико, красиво и достойно е всичко това".

Или: "Опитайте се да махнете от мен думата "родолюбие".

Тези думи ще отекват в паметта ми като Завещание за святост и дълг. Внезапно прозрях, че наистина "Словото е хирургия на душата".

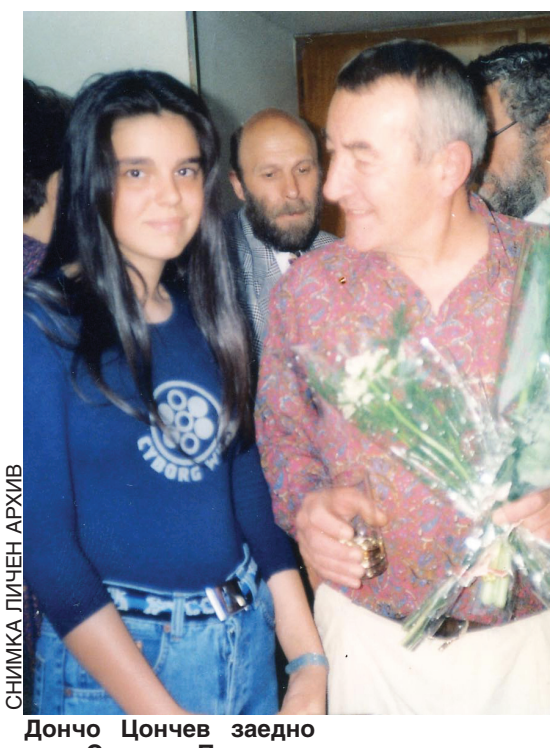
Няколко снимки за спомен от този паметен 10 май. С годините приятелството ни "заякваше" - както би казал Дончо Цончев. Четях всичко, излязло изпод перото на мъдрия писател. Късите като картечни откоси изречения - от една или две думи, разширяваха кръгозора ми. Търсех неговата "Красива версия" навсякъде. Директно. Между редовете. Понякога изникваше неочаквано. Отмятах бавно - пласт след пласт дълбоката душевност, острата наблюдателност и свръхсетивност на ваятеля на късия разказ. Провирах се из дебрите "На Странджа баир душата", за да я усетя.

Разбрах, че "Най-съществено в човека е самият Човек".

Често се чувахме по телефона. Постепенно нашето малко семейство се разширяваше. В него неизменно, ежедневно, с някой разказ, присъстваше големият хуманист, родолюбецът, за когото България бе свещена.

През моя "италиански" период получавах книгите на Дончо Цончев по пощата. С трепет отгръщах новите страници. Усещах пулса на едно необятно сърце. На широко скроената личност. На истинския българин.

11 май 2009 година. Премиера на третата ми книга "Пистата". В поздравителния адрес до мен, изпратен в издателство "Захарий Стоянов", сред топлите думи има една, която закътах в най-съкровеното кътче на сърцето си: "Дъще" - така ме нарече големият писател Дончо Цончев. След мама, това е единственият човек в целия свят, който ме наричаше с тази свята дума.

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

Дончо Цончев заедно със Силвия Проданова

Изтръпнах! И полетях от радост и вълнение!...

Как исках да го прегърна в този миг и да му кажа най-свидните слова!...

Писателят боледуваше. Но и в коварната болест се държеше като истински воин, смело, по мъжки. Прицелваше се в болката, стискаше я в шепа, а с другата - ръцете на проф. Гайдарски. После отново я пускаше... на воля...

Наближаваше 27 юли 2010 година. Вълнувах се от разстояние. Исках да изненадам духовния ми баща с едно от новите ми есета за неговите 77 години.

Страшната вест изтрещя пет дни по-рано. 22 юли 2010-а, 19.45 часа - в парещия летен ден в Милано...

Оттогава изминаха три години. Аз продължавам да чета и препрочитам чудните разкази и романи на Учителя по мъдрост и Родолюбие. Да търся "Красивата версия". Във всичко. Да я намирам и отглеждам.

"Красивата версия" продължава. Вече 20 години мама и г-жа Снежана Цончева - една невероятна българка - с часове разговарят по телефона. Времето, разстоянията, държавите са без значение. За тях - за изключителното семейство Цончеви, аз си останах "избраната от тях дъщеря".

Дончо Цончев - един от малкото патриотични българи, и сега би казал от своята звездица:

"Винаги току преглъщам, като чуя химна ни. Ставам прав и когато съм сам".

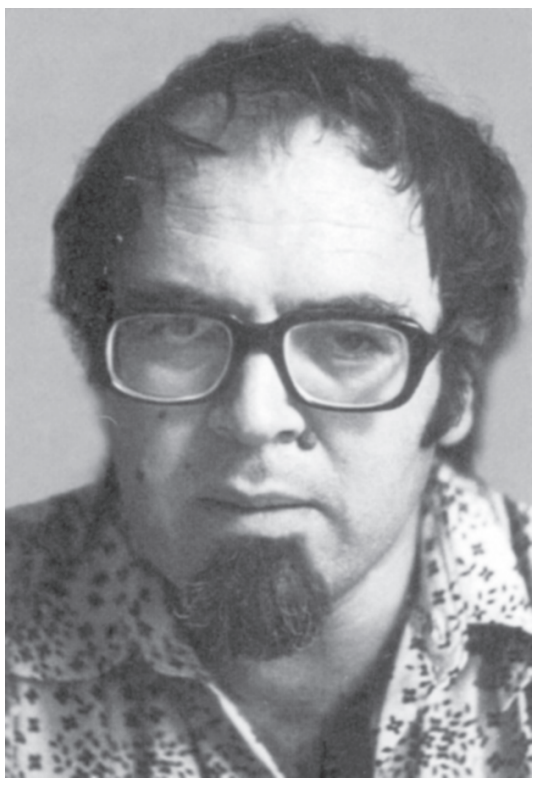
Ето, така си представям големия майстор на късия разказ: гордо изправен на своята небесна звезда като "Малкият принц", с гордо вдигната глава - пред "Мила Родино".

Навярно отново би напомнил на поколенията млади творци:

"Не с лошо към предната страница, момчета!"

Аз продължавам да пия бистра, изворна вода от "Старият кладенец". Сигурна съм, че тя никога няма да свърши...

**** Авторката е дъщеря на алпиниста Христо Проданов, загинал трагично при покоряването на Еверест през 1984 г.***

Думи за поета Иван Николов

Беше с дарба дарен да обича до болка земята ни, да я рисува и възпява, сякаш я гали, с дарба дарен беше думите му да са меки, ясни, звучни, български...

Найден ВЪЛЧЕВ

Успях да приготвя страниците си за него за моите "Попътни срещи", а пък тези срещи бяха много, дълги, мили, живи са в спомените ми и аз, макар и късно, днес се връщам при тях.

Помня го от чутото, че някакъв чудак, гимназист от хасковската гимназия, бил превел трите тома стихотворения на Сергей Есенин. После името му взе да се среща по вестниците, да ни запознава с един свят, който, общо взето, познавахме, но изказът и рисунъкът бяха естествени, мило бе чувството в тях, сърдечен бе гласът на лирическия герой и привличаше ухото и окото на читателя.

Тези отгласи са за стиховете на Иван Николов (1937-1991), този "щурчо щурав", който "вечер премисля не това, за което говорим, а това, за което мълчим".

Беше безсънният човек на труда, на действието, на работата, казал беше:

Искам да правя
каквото мога
и да бъда
какъвто съм.

Беше. С дарба дарен беше да обича до болка земята ни, да я рисува и възпява, сякаш я гали, с дарба дарен беше думите му да са меки, ясни, звучни, да ти сладни българският език, когато малчуганите чукат бадеми, кактусът дига бодли, а него под своденеста черква го омъля любов.

Стиховете му идваха по страниците на нашия литературен печат без шум и гръмогласни викове, тихо и скромно. Но с достойнство. Налагаха се, имаха качества, които не ги водеха към първите страници на вестниците, но към първите редици в поезията.

Иван Николов издаде първата си книга, когато беше на 21-22 години. Следваха другите. Оставаха в паметта човекът с мулето, който продава стомни, Дебеляновата майка, станала на камък, за да може вечно да чака, второюнската заря, на която оня си постилаше носната кърпа, за да коленичи пред падналите за свобода. Имаше нещо земно, плодородно, светло като юнски овеси в стиховете на младия автор. Поетът идеше със своя багра, носеше своя атмосфера, беше близо до черноземa.

Стиховете му се рояха щедро и прещедро. И очертаваха поезията му като разрез на нашия живот, художествена регистрация на днешния ден, светла проекция на утрешните далечини. Рисуваха свят, през който да минем с груби длани, но със светли сърца, да бъдем празнични, но не празни; да носим високи помисли зад високите си чела.

Иван Николов, рядко сръчен стихотворец, пишеше и за по-големите деца, за юношите. Творбите му са слънчеви, акварелни, звънки и ведри, носят бистрината на българското небе, скокливи са като поточета, звучат като училищни звънчета, доставят наслада.

Пишеше и сатира: хващаше юначагите направо на местопрестъплението, правеше им по една моментална снимка и ни ги показваше низки, смешни, жалки, безгръбначни, безмозъчни, празни глави, тъпи агенти, хванати на фокус или във весела песничка, или в мадригал, или в грозна гротеска. И постигаше своя ефект.

Ние се познавахме вече отдавна с поета, пишехме си, разменяхме си книги и през 1965 г. аз в печата му признавах, че стиховете му носят марката на автора, че всеки ще го познае, но носят и белезите на определена еднаквост. Еднообразие в подхода, композицията, маниера. Техническата сръчност, на която той сред връстниците си нямаше равен, ме караше да се боя, че може да почне да пише лесно. Очевидно не ще да се е зарадвал на това мое "батковско" предупреждение, защото ми е изпратил "Голямото лято" не с "неизменните приятелски чувства", а с

Гиди рецензент такъв неправ -
отмъщавам ти със автограф!

18 ноември 1968
Хасково

Но това е от следващото време. А неговото Хасково аз малко-малко го познавах от 1958-1959 г., когато жена ми беше актриса в техния театър. Една квартирка, друга квартирка в уличката срещу тютюневия склад... Колко студено беше, а нямаше дърва. За малката печица "циганска любов" купувах от пазара колци за домати, носех ги под мишница, с тях уж позагрявахме, с хасковлията Никола Инджов чупехме с пръсти млади орехи и бърборехме за всичко.

Иван Николов го нямаше там. Беше студент в София. После беше напуснал лекциите във филологията, беше минал задочно, станал бе журналист в Хасково. Беше си там, както Евтим Евтимов си беше в Петрич, Христо Фотев в Бургас, Рашко Стойков в Стара Загора, Здравко Кисьов в Русе. Стиховете им сами решаваха, че няма столични и провинциални автори, че за художествените стойности няма дистанция столица-провинция. По професионална подготовка (Есенин не е школа ли?!) Иван Николов не само че не беше изостанал, но мълчаливо беше надраснал снобските веяния на кафенетата, конюнктурните сензации, беше показал, че със своите словесни рамена може да размества класациите.

Разказах на Андрей Германов за Иван Николов, запознах ги, мисля че аз ги сближих, станаха приятели, съавтори, Иван гостуваше на онези "възрожденски къщи" в Андреевото Боженци...

Когато Андрей си отиде и остави превода си на половината от поемата "Зубърът" на Микола Гусовски, а на мен заръката "Зубърът" да не остане недопреведен", дълго време преводът стоеше незавършен. С Римма, с Петър, с Георги Германови събрахме Андреевите страници, те бяха превод първа ръка, трябваше още работа по тях - обърнах се към Иван в Пловдив, той се съгласи без уговорки, направи много по Андреевите редове, след тях мина и моливът на Първан Стефанов, намесвах се и аз, преведох втората половина на поемата и "Зубърът" стигна до българския читател. Намесата на Иван Николов беше веща, значителна, приятелски благородна.

Като стана дума за превод - да добавя, че сръчният стихотворец Иван Николов беше и сръчен преводач. След момчешкото увлечение и като зрял литератор той награби любими свои руски поети, че и проза превеждаше, беше адски жаден за работа. Можех да го сравнявам само с Андрей Германов. Стана и количествен преводач. Заяждах се с него и му казвах с тази конвейрност да внимава, да не се губи блясъкът и Ахматова на български да не стане ах!-матова...

Беше добродушен, мек, благ човек. Четох, че в Пловдив имал и врагове. Не можех да си представя това за него. За старата ни дружба беше ми посветил хубавото си стихотворение за Сергей Есенин. Изглежда, че е било по времето, когато в списанието ме направиха отговорен секретар на "Септември". И той ме дъвчеше в автографа на книгата си "В средата на живота":

Макар че ти ушел в секретари
да бъдем пак приятели добри.

31 май 1973
Пловдив

За Иван Николов всичкото на този свят бяха стиховете, стиховете бяха неговият живот. Той гореше в тях и за тях, по-точно не гореше, а изгаряше. Много са разпилените прекрасни находки у "количественика" Иван Николов. Добре, че ги има, всеки да отбере за себе си от водопада, в който той се възземаше нагоре по вертикала, да изпита като него слизането при народа като възземане. Беше като Пушкин "работник и роб на доброто", пленник на труда немилостив, който ще го увенчае с венец от бръчки. Но ще бъде сладко ранен от чувството. Както и Лев Николаевич се оплаква от живота: белокосият граф от Ясна поляна, косачът по просторите около река Воронка нали така беше казал - мен все ме преследват нещастия! Цензура в списанието, жандарми в школата и отгоре на всичко на стари години аз се влюбих...

Ах, пъстро нещо е животът, ах, сложно нещо е човешкото същество и ето, че и нашият лирически герой е озарен от магическото зарево любов. "Ослепявай ме със две колена, като ябълки златни", казва, гледа фреската със светеца в катедралата и вижда себе си като "един много самотен и тъжен човек"...

Четох преди година-две как Тодор Чонов пишеше, че когато изпращали Иван Николов по пътя към гробищата на Горски извор, една жена неудържимо ридаела. Познавах тази жена. Знаех за нея. Тя носеше стихове в редакцията. Деликатно, плахо Иван ми казваше "виж ги". Виждах ги, виждахме ги, някои от тях стигаха донякъде, но все не се класираха в състезанието за печат. Иван научаваше, мълчаливо приемаше съобщението, като отваряше дума за други неща.

Остана верен на традицията на приемствеността, душата му страдаше, когато се виждаше "разпънат от жици, насечен от релси", но знаеше, че има Panta rei, че нещата се променят...

Композираше спокойно, хармонично, писмата от Пловдив, "П. Каравелов" 17, идваха до София, "Славейков" 2, с думи и внушения съветваха:

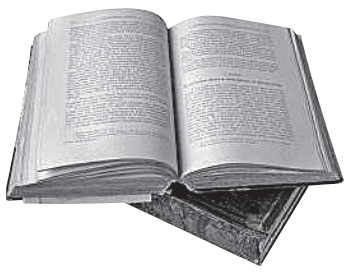
връщай се към простотата,
сложна работа е тя.

Поетът се радваше на звучен стих. Неговата строфа се отличаваше със завидна лекота; когато синкопираше, го правеше с разбиране и вътрешно оправдание, той не се чувстваше затворник в "четвъртитата килия на класическия стих", с приятелско любопитство гледаше към верлибъра, защото беше широка душа и знаеше, че под слънцето има място за всички. Работеше в Хасково, когато Пловдив му каза "Я ела при нас", в редица години той направи много за литературен Пловдив и затова така го заболя, когато след време градът на тепетата му каза да си взема автобуса пак за Хасково. "Пловдив ще осиротее без него", каза Георги Джагаров, но това не промени нещата. Ласкавият юг и алманахът "Юг" бяха мили приятели на изпъдения поет, зад горчивата усмивка той можеше пак да бъде щастлив, щом в малкия му дом грее усмивката на дъщеря му и за него има място за "свободен размах на молив". Само че онази, с косата, не му позволи да допее своята песен, да доразкаже своя разказ за този свят.

Иван Николов заедно с Андрей Германов в с. Боженци, 1971 г.

ПЕГАС Редактор Борис Данков

Лавица

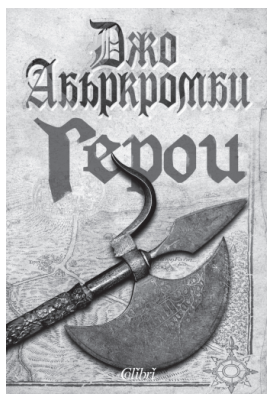
“ПРИКАЗКИ ЗА ЩАСТИЕ” от Гаспар Ернандес и Джорди Явина издава “AMG Publishing”. Авторите предлагат 20 забавни и поучителни истории, които заедно с пояснителните бележки след всяка от тях, се превръщат в ценни уроци по емоционална интелигентност за деца и възрастни. Книгата цели сближаване на децата и техните родители и учители чрез най-приятната дейност – четенето, и едновременно с това помага на възрастните да се ориентират в трудната задача да научат децата си на важни уроци за ценностите, емоциите и човешките качества, които не се преподават в традиционните училища. Историите засягат важни житейски теми като страха, тъгата, лъжата, срамежливостта, търпението, дисциплината и други. Те показват не само как да разбираме себе си по-добре, но и как да разбираме другите, да общуваме с тях и да бъдем толерантни.

“МЕЖДУСЪНИЯ” от Димана Атанасова е забележителен дебют на младата авторка, отбелязват от издателство “Весела Люцканова”. В стила на Зелазни и най-добрите образци на приказното фентъзи, “Междусъния” е първата част на трилогията “Сенките на Атлантида”, която разбулва древни тайни и съживява тайнствения, магически свят на изчезналата легендарна Атлантида. Дали този остров, носител на древна култура, е унищожен от природно или космическо бедствие, или е измислен от Платон? Димана Атанасова владее еднакво добре както измислицата, така и правдоподобния разказ за един велик свят, който едновременно омагьосва, смразява и оплита в приказната история на колективната памет за една велика цивилизация героите, поели кръста на личната си мисия пред Вселената и човечеството.

“ГЕРОИ” от Джо Абъркромби е новият роман на безподобния литературен бунтар, който ИК “Колибри” издава в превод на Александър Ганчев. В историята се вихри коварна война за установяване на контрол над Севера, който сега има нов крал и нови порядки. В продължение на три дни ставаме свидетели на премеждията на шест души, представители на двете враждуващи страни, чиито лични истории се развиват на фона на интриги, амбиции, предателства и гневно употребени двуострии оръжия. Оказва се, че никой не е нито само страхливец, нито само герой – всичко зависи от това как ще се стекат обстоятелствата. Авторът е британец, завършил Кралското училище в Ланкастър и психология в Манчестърския университет. Творбите му се нареждат сред най-добрите образци във фентъзи жанра.

“ПАРИЖКАТА СВЕТА БОГОРОДИЦА” от Виктор Юго излиза под номер 70 в поредицата “Златни детски книги” на КК “Труд”. Книгата започва с пристигането на красивата Есмералда в Париж, където се надява да открие майка си. Момичето обаче се влюбва в капитан Феб дьо Шатопер, който не след дълго е намерен мъртъв, а тя е обвинена в убийство, в действителност извършено от свещеника Клод Фроло. Макар да изпитва силна, дори гибелна любов към красавицата свещеникът не се поколебава да я предаде. Спасява я Квазимодо – гърбавият звънар на катедралата “Света Богородица”. Постепенно Есмералда разбира, че зад уродливата му външност се крие добро сърце, преизпълнено с обич към нея. Томчето е специално предназначено за деца, но текстът не е съкратен.

Родното изкуство от периода на Първото българско царство

Изследвания на проф. Никола Мавродинов са представени в колосалния му труд „Старобългарското изкуство”

Сведения за живота, бита и изкуството на славяни и прабългари, както и художественото наследство от траките, са разгледани от изтъкнатия български изкуствовед и археолог Никола Мавродинов в книгата “Старобългарското изкуство” (с подзаглавие “Изкуството на Първото българско царство”), издание на “Изток-Запад”. Авторът обръща специално внимание и на българското изкуство преди Покръстването - столицата Плиска, първите дворци, езическия храм, както и след Покръстването: архитектурата и църквите по времето на княз Борис и цар Симеон, златарството, живописта към края на IX век и други.

Мавродинов започва изследванията по този особено ценен

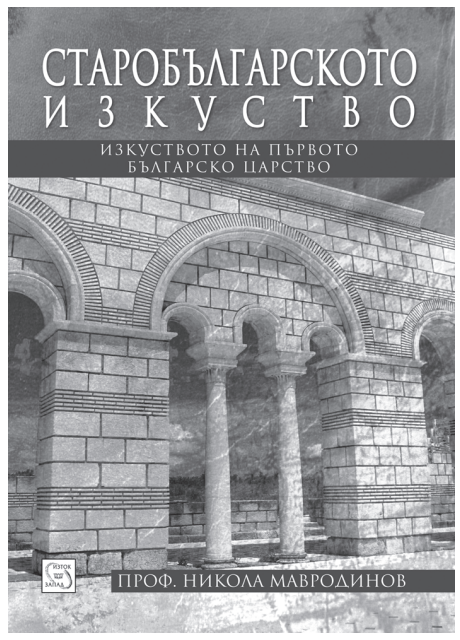

труд през 1946 г. с проверка на паметниците, които не са били достатъчно добре проучени и на плановете на постройките в Плиска. През 1948 г. се концентрира отново върху паметниците в Преслав, Мадара, Несебър, а впоследствие разширява по-ранни свои изследвания върху старото българско златарство и скулптура. Ученият свързва отделните области на някогашната ни култура, стараейки се да обясни социално-икономическите условия във всяка отделна епоха, което му позволява да характеризира по-отблизо всяка от тях. Внимателното тълкуване на явленията и фактите му дава възможност да ги представи в нова светлина и да долови основните тенденции в развитието на родното изкуство и култура в конкретния период.

Самият Мавродинов (1904-1958) е виден български изкуствовед и археолог. Завършва история и археология през 1928 г. в Лиеж, Белгия. Асистент е в Народния музей в София (1931-1934), където впоследствие е и уредник (1934-1944). Той е един от най-вещите познавачи на българското средновековно изкуство, архитектура и култура. Професор по история на изкуствата (1954-1958) и член-кореспондент на БАН (от 1946 г.), също е и действителен член на Българския археологически институт (от 1939 г.). Сред многобройните негови трудове са “Гробница от IV в. сл. Хр. в Пловдив” (1926), “Външната украса на старобългарските църкви” (1934), “Проучвания върху старобългарското изкуство” (1936), “Боянската църква и нейните стенописи” (1943), “Старобългарската живопис” (1946) и др.

“Старобългарското изкуство” съдържа богат илюстративен материал с над 300 илюстрации.

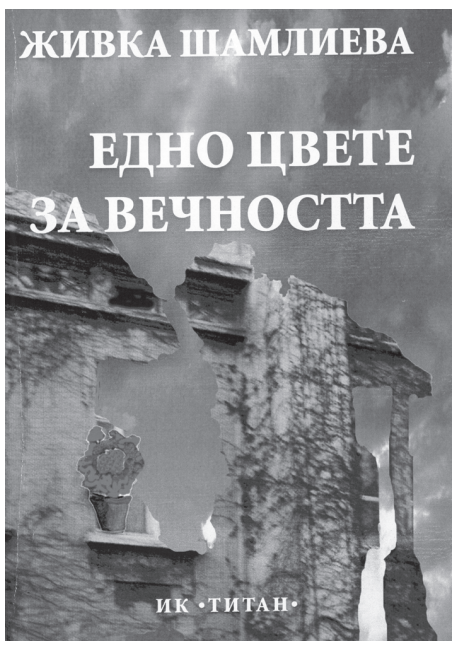
Роман

Страданието е жарава за душата...

Георги Н. НИКОЛОВ

В предговора към поредната си книга - “Едно цвете за вечността” (ИК “Титан”), авторката Живка Шамлиева, отбелязва, че “голяма част от повестта е плод на творческа фантазия, но паралелно с това има и исторически достоверни факти, които са вплетени в сюжетната тъкан”. Накратко: в жестоката до абсурд Ленинградска блокада Андрей Николаев и Лидия преоткриват своята чиста любов. Прекъсната по-рано от чужда намеса и от последвалата Втора световна война. В боевете доброволецът Андрей, преподавател по пиано, губи крака си. Сред грохота на обсадения град косата на някогашната студентка побелява. Дъщеричката й Оля е изпепелена в бомбен кратер, а самата тя гасне от дистрофия. Но случайна среща в скривалището прави чудо. Двамата вплитат съдбите си пред олтара на предварително обречено от войната съществуване.

Красотата на чистите чувства, пеещи с искрена преданост, издига барикада пред грубата блокадна реалност. Превръща се в храм, извисен над оскотяването от глада. Далеч от взривовете. От воя на пикиращи самолети и труповете на невинни хора. Шамлиева е тънък психолог и внушенията й рисуват панорама на “невъзможна” нравствена трансформация в екстремни условия. В хаоса им инстинктът за самосъхранение отстъпва пред великото тайнство на любовта. Пред жертвената готовност да съхраниш

крехката интимност с малкото оставащи сили. Да не допуснеш смъртта до обичния човек, преди да е целунала първо теб. Дарените мигове бъдеще на двамата щастливи страдалци постепенно гаснат по волята на скъперника-време. Но сред руините, мрака, стоицизма и обществената героика ще прозвучи Седмата симфония на Шостакович. Живи скелети в залата посрещат диригента Елиасберг, олюляващ се от немощ. Чудото на изкуството преражда оцелелите човеци в личности. Дарява им ореол на духовно безсмъртие, дори когато физическото “аз” се превръща в спомен.

“С тези звуци беше извезана раздиращата драма на собствения живот, на народа им, на епохата. Това беше музика-съдба, музика-проклятие на човешкото мракобесие, но и музика-благослов на хуманизма... Тези звуци сякаш не бяха родени от земно вдъхновение. Те идваха от ада, минаваха през неговите преизподни, за да понесат слушателите към жадувания рай на мирното човешко щастие.” После? Поредна бомбардировка убива Лидия. При вида на димящите руини Андрей получава сърдечен пристъп и умира. Последното, което вижда, е аленото цвете, оцеляло по чудо в саксия върху фасадата на бившия им дом. То ще живее, защото е символ на добрата безсмъртна вечност. Грееща в човешките сърца, в най-далечни краища на планетата. Символ на безкрайния кръговрат от лица, съдби и копнежи във времето и пространството, над които войната никога няма да получи власт...

Андрей и Лидия са централни персонажи в книгата. Образите им са предадени пестеливо в общия графичен рисунък на повествованието. Защото авторката поставя акцент върху психологията на своите герои. Те са убедителни и достоверни. Съвсем бегло се появяват и други типажи, за да подкрепят разсъжденията на Шамлиева за възвишеност и зло. За благородство и низост, за вечното и мимолетното в градацията от нравствени ценности. Повестта се откроява в общия поток на българското книгоиздаване. И съм убеден, че с художествените й достойнства трябва да се запознаят читателите не само у нас...

Видими-невидими следи в произведения

Изложба на Цветослав Христов-Цупи на ул. “Шипка” 6

Животът е една от най-големите тайни в природата. Онова, което знаем за него, е привидно от известни наблюдения върху характерни прояви на жизнената сила, която съществено се различава от силите на физическия свят - казва авторът Цветослав Христов-Цупи за изложбата. - Видимите следи - това е пътят, по който личността е направлявана постоянно несъзнателно.

Невидимото е сърцевината на видимото, неговата същност. Безбройни са формите, в които се облича невидимото. Видими са многобройните съзвездия, но невидима е силата, която мъдро ги движи и води през безкрайните пространства...”

Доц. Цветослав Христов-Цупи е роден през 1963 г. в Плевен. Завършва Националната художествена академия. Участва в колективни изложби в София и страната, включително и представяне на българско изкуство в Българския културен център, Париж, 2005. Има самостоятелни изложби в България и чужбина. Цупи е носител на отличия за съвременно изкуство на М-тел - София - Виена, награди на Алианц-България за живопис, скулптура и графика - София. Удостоен е с награда на МОН за скулптура “Преподаватели художници”, Велико Търново, Първа награда за скулптура, Национална изложба “Приятели на морето”, Бургас, приз на СБХ за скулптура, “Преподаватели художници”, Велико Търново. Участва в скулптурни симпозиуми в Смолян, Пловдив, Враца, София, Малко Търново, Швейцария.

Изложбата “Видими-невидими следи” на Цветослав Христов-Цупи може да се разгледа до 30 юли в галерията на СБХ, ул. “Шипка” 6, III етаж.

„Свещено и еротично” с Кина Бъговска

Моят източник на вдъхновение в картините ми са ритуалните женски глинени фигури от древността, където според мен е материализирана виталността на сътворението, единството на дух и материя. Силуетните линии на древните женски форми с тяхната музикална ритмичност са като релефни очертания на природни структури, онази диалектическа връзка с природата, която създава усещането за вечност. Какво послание носи жената от миналото? Отчитаме ли връзката с настоящето? В изчистените ритмични силуети и графични вибрации от миналото не е ли закодиран онзи семантичен образ на енергийни импулси на съзидателност, обозримост за света и непреходност, които сме загубили сега?

Това е тема, която ме вълнува от години,

защото съм жена и защото инстинктът за съхранение ме връща интуитивно към своите корени, търсейки своите предтечи, там, където лъкатушещият релеф на планината е като извивка с форма на жена...

Непознатите светове, от които идваме, ме карат да свързвам минало и настояще чрез асоциативни спомени от линии и форми. Състоянието на търсене е неосъзнат подтик, провокативен израз на духа, който се връща към първичното начало, привлечен от знаковата образност на извикан спомен като тези древни неолитни фигурки.

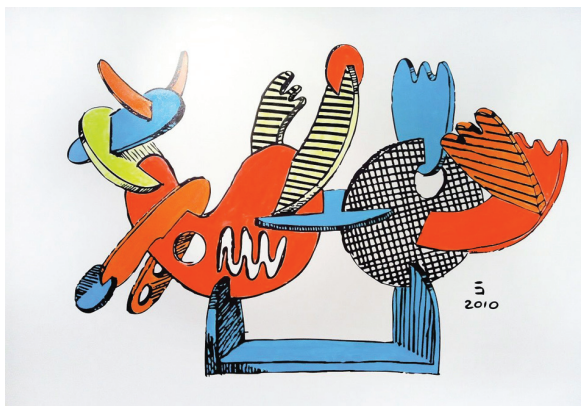
Художникът е само оръдието на мисълта, която чрез образа насочва зрителя към скритите културни пластове от миналото, търсейки връзка с настоящето” - споделя авторката.

“Свещено и еротично” е серия от 12 рисунки, изпълнени със смесена техника, които демонстрират визията на познатата със своите уникални решения чикагска художничка Кина Бъговска. Нейната изложба е продължение на предишните ѝ работи, изложени в ARC Gallery през 2011 г.

Бъговска използва чисти минималистични линии и арки, следвайки опростените линии на древните статуетки. Тези рисунки обхващат същността на неолитната статуетка като ритуален обект, където танцът подчертава еротичните женски форми, посочва художникът Кери Хирт. Изложбата продължава до 30 юли в галерията на СБХ, ул. “Шипка” 6, II етаж.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

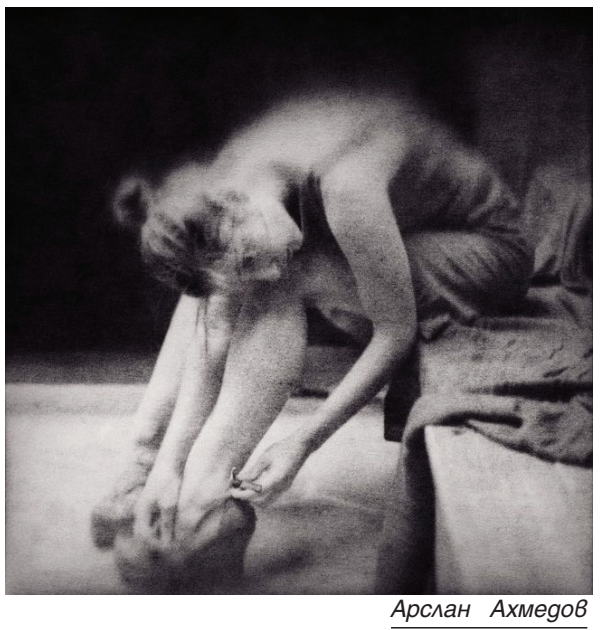
Художествена фотография и кинетична скулптура на едно място

Златин Орлов

Българско изкуство с две паралелни изложби на Арслан Ахмедов (художествена фотография) и Златин Орлов (кинетична скулптура) показва Галерията за модерно изкуство до края на юли. Експозициите са част от серията “Артистите на фокус”, която представя финалистите от конкурса MOST. Двама млади творци от новата генерация с актуално звучене, ясно дефиниран стил и модерно мислене, концептуални идеи и въздействие на образите, отбелязват от галерията.

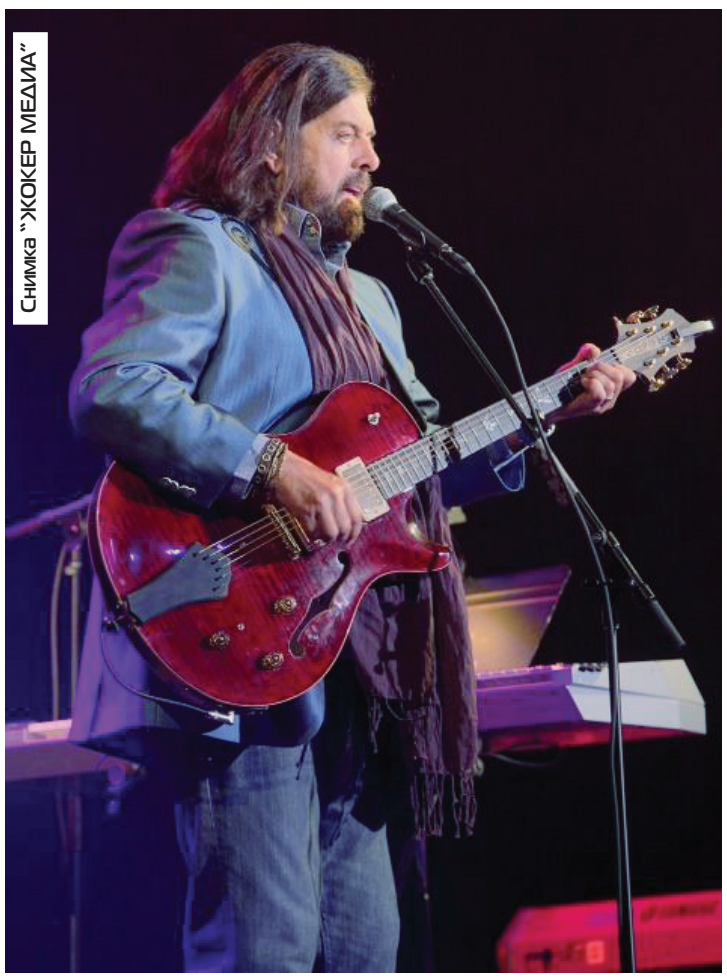
“Искам да фотографирам извън и срещу времето...”, казва фотографът Арслан Ахмедов по повод първата си самостоятелна фотографска изложба. В нея артистът обединява фигурални сюжети и натюрморт, създадени в периода 2009-2013 г. Поетиката във фотографиите на Ахмедов е заложена както в сюжетите, така и в техниката - комбинация от аналогова фотография и компютърна манипулация, отпечатана на висококачествена акварелна хартия.

Арслан Ахмедов

Кинетична скулптура и живописни похвати обединява експозицията на Златин Орлов. Скулпторът създава органично абстрактни творби, които предизвикват уникално усещане за движение. С неправилни форми и асиметрични геометрии той създава поредица от скулптурни произведения, които изследват неконвенционални пространствени връзки.

Орлов е поливалентен артист, в чието творчество скулптурата заема стратегическо място. За естетическото въздействие важна роля играят цветовете и някои от основните правила на кинетиката. Скулптурите му, изпълнени от метал и флуоресцентна боя, имат уникалното свойство да “трептят” заедно със зрителя, неговия поглед и движение в пространството, научи ДУМА от Албена Чешмеджиева.

Снимка "ЖОКЕР МЕДИА"

Алън Парсънс ще свири у нас за първи път

Известният музикант и неговата група ще изнесат концерт на 28 септември в зала 1 на НДК

Легендата Алън Парсънс за първи път ще свири в София на 28 септември по покана на музикална компания "Жокер медиа". Пионер на синтетичния инструментал, нареждайки се до музиканти като Жан-Мишел Жар, Алън Парсънс ще вдигне публиката на крака с неповторимо звуково и светлинно шоу и всичко това - опаковано във великолепните му вечни хитове "Eye in the sky", "Don't Answer Me", "Prime Time", "Games People Play", "Sirius" и др., научи ДУМА от Красимира Пейчева.

Дебютният му албум "Tales of mystery of imagination" (1976) по текстове на американския писател, есеист и поет Едгар Алън По, получва най-голямо признание на феновете. Следва поредица от хитови албуми - "Robot I" (1977), "Pyramid" (1978), "Friendly Card" (1980), "Eye in the sky" (1982) и "Gaudi" (1987), като Парсънс е повлиян от Айзък Азимов, чиито най-известни произведения са за Галактическата империя и Роботите. За кратко - около една година, се подвизава в историческия Театър ан дер Вин във Виена. Алън Парсънс е удостоен през април 2012 г. в Мюнхен с наградата на "Deutsche award Entertainment" за цялостно творчество, има 12 номинации за "Грами".

Алън Парсънс е роден на 20 декември 1948 г. в Лондон. Започва кариерата си на 19 г. като тонрежисьор в Abbey Road Studios и работи за "Бийтълс" върху албума "Abbey Road" (1969) и "Let It Be" (1970). През 1971 г. Алън се появява като звуков инженер с Пол Макартни в албума "Wild Life" и "Red Rose Speedway", но истинското му "бойно кръщение" е малко по-късно, работи с "Пинк флойд" за легендарната "Dark Side Of The Moon", за която получава първата си номинация за "Грами". Същата - 1975 г., се среща с Ерик Улфсън, който не само става негов мениджър, но обединява общи усилия с Алън като композитор и работещ партньор за това, което става известно като "The Alan Parsons Project". Преди Парсънс да запише първия си солов албум, успява да договори сътрудничество с Алън Стюарт, Джон Майлс и група "Холис", а също така е работил в американски студия.

През 1990 г. Ерик и Алън се разделят и всеки продължава по пътя си. Ерик посвещава кариерата си на музикалния театър, докато Парсънс смята, че трябва да прави музиката си на живо с концерти и да продължава да записва амбициозна симфонична рок музика. Това е видно в работата му в "Year Of The Cat" - албум с Ал Стюърт, където Парсънс добавя част от саксофон, прави и трансформация на първоначалната концепция от фолк в джаз-балада. Парсънс издава три албума на "Пайлът" - шотландска поп-рок група. Той също така смесва дебютния албум на американската банда "Амброзия" за втория й албум "Somewhere", за което отново е номиниран за "Грами". През 1999 г. е първото въплъщение на "Alan Par-sons Live Project", което обикаля целия свят. Групата се състои от дългогодишни сътрудници на Парсънс - китариста Иън Беирнсън, барабаниста Стюърт Елиът и оркестров аранжор Андрю Пауъл. В албума "A Valid Path", издаден през 2004 г., включва вокалиста и китарист на "Пинк флойд" Дейвид Гилмор. През 2008 г. се преиздават всички албуми от "Alan Parsons Project" в разширена форма, състоящи се от 2 CD компилации, наречени "The Essential Collection".

Сегашната група "Alan Parsons Live Project" се състои от Алън Парсънс - акустична китара, Дани Томсън - барабани, Гай Ерез - бас, вокал Р. Олсън, Мани Фокаразо - клавишни/бек вокал), Тод Купър - саксофон.

В момента Алън Парсънс живее в Санта Барбара, Калифорния, заедно със съпругата си Лиза и двете си дъщери - Табита и Бритни, както и с многобройни домашни любимци. Има двама сина - Джереми и Даниел, от предишния си брак.

Билети за концерта на 28 септември от 20 ч. в зала 1 на НДК се продават в мрежата на ЕВЕНТИМ и касите на Билетния център на НДК.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

76-годишният блус китарист Бъди Гай издава двоен студиен албум

Шесткратният носител на "Грами" заедно с почетния приз на Кенеди център за 2012-а, Бъди Гай ще издаде новия си студиен албум "Rhythm & Blues" (RCA Records) на 29 юли т.г. У нас албумът ще се разпространява от "Вирджиния Рекърдс/Sony Music", научи ДУМА от Калина Ноева. Новият албум, който идва след отличения с "Грами" през 2010-а "Living Proof", е двоен проект и включва за първи път студийни сътрудничества между Бъди Гай и редица популярни музиканти - Кид Рок, Кейт Ърбан, Гари Кларк дж., Бет Харт, както и Стивън Тайлър, Джо Пери и Брад Уитфорд от "Аеросмит".

Първият сингъл от албума е "Meet Me In Chicago".

Продуциран от носителя на "Грами" Том Хамбридж, албумът разкрива 76-годишния Гай във върхова творческа форма. Наситен с прочувствени вокали, откровени текстове и хипнотизиращи китарни рифове, "Rhythm & Blues" е не само пример затова как блусът продължава да бъде в основата на всички съвременни музикални жанрове, но и илюстрира защо Бъди Гай е определян за основен вдъхновител от Ерик Клептън, Джими Хендрикс, Джеф Бек, Стиви Рей Вон и други.

Първият диск от албума - "Rhythm", включва ритъм енд блус класики като "Messin With The Kid" на Джуниър Уелс от 1960 г. в нова интерпретация с Кид Рок, баладичната "One Day Away" с участието на Кейт Ърбан и "What You're Gonna Do About Me", вдъхновявщ дует с Бет Харт. Гай завършва диска с парчета "Best In Town", "Whiskey Ghost", "Well I Done Got Over It" и други.

Снимка ВИРДЖИНИЯ РЕКЪРДС/SONY MUSIC.

Вторият диск от албума - "Blues", навлиза в дълбоката история на блус музиката с класики като "Meet Me In Chicago", "I Could Die Happy", "Never Gonna Change" и "All That Makes Me Happy Is The Blues." Стивън Тайлър, Джо Пери и Брад Уитфорд от "Аеросмит" се включват в "Evil Twin", а Гари Кларк джуниър се присъединява в "Blues Don't Care."

Бъди Гай е живата легенда на блус музиката - с активна кариера от близо 50 години и над 50 албума и наред с множеството призове и награди през годините, той е отличен с почетните призове на центровете "Кенеди" и "NARM" за постижения в музиката и културата. Притежава повече от 30 награди, сред които 5 "Грами", 28 Blues Music Awards, въведен е в Рок енд рол залата на славата, награда за цялостно творчество и принос на музикалните награди "Билборд" и "Илинойс", носител на националния медал за изкуства, който се връчва от президента на САЩ, и не на последно място - част от вечната класация на сп. "Ролинг стоун" - "100-те най-добри китаристи на всички времена".

Бонобо лайв бенд ще звучи в Деня на София

Един от най-успешните изпълнители от култовия британски лейбъл "Ninja Tune" - Бонобо, ще изнесе концерт в София на 17 септември. Той ще пристигне у нас с целия си бенд, като концертът ще е част от еднодневното събитие "ReelFeel Open Air". Организаторите обещават освен Бонобо, музикалната програма да включва още български и чуждестранни изпълнители от независимата музикална сцена. "ReelFeel Open Air" се организира с подкрепата на Bushmills и със съдействието на Столичната община.

Снимка "REELFEEL"

Концертът на Бонобо е част от мащабното му световно турне - "The North Borders Tour", което представя едноименния му, пети студиен албум, пуснат на пазара през април тази година. След 50 напълно разпродадени концерта, посетени от над 100 000 души за последните три месеца, концертът у нас ще се състои в Деня на София и на открито.

Мястото на събитието ще бъде обявено съвсем скоро, а вече в продажба са промо билети на цена от 30 лева, които могат да бъдат купени от мрежите на Eventim и Tixgate.

Шер се завръща с нов запис след 12 години

Шер представи песента "Woman's World", първия сингъл от нейния предстоящ и очакван с огромно нетърпение нов студиен албум, в последния епизод на предаването "The Voice" по телевизия NBC на 18 юни. Това бе първото телевизионно изпълнение на Шер от повече от десетилетие.

Едновременно с това "Woman's World" бе издаден дигитално, а феновете могат да поръчат предварително и новия албум от iTunes, Amazon или Cher.com. CD-то ще се появи на музикалния пазар на 24 септември през "Warner Bros. Records", като това ще е нейният първи нов запис от 12 години насам.

Неотдавна Шер беше един от гост- водещите на поредицата на TNT "Women In Film" заедно с Робърт Осбърн, а освен това продуцира шоуто "Dear Mom, Love Cher", което беше излъчено през май и се очаква да пусне и DVD по-късно тази година.

Шер има спечелени редица награди - "Оскар", "Еми", "Грами" и няколко златни

глобуса влизат в дългия й списък с отличия. Нейният мултиплатинен албум "Believe" продаде над 20 милиона копия и включва хит сингъла "Believe", продал 11 милиона копия. Шер е единственият артист, който може да се похвали с номер 1 сингли в Billboard поп класацията във всяко от последните шест десетилетия, припомня Милена Крумова от "Орфей мюзик".

3 Съвременното битие на българската драматургия

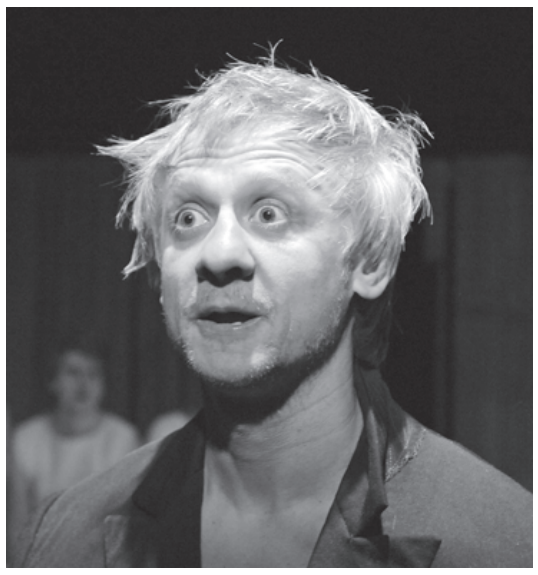
✓ Нови пиеси на утвърдени автори
✓ От „смешна трагедия”, „алкохолна халюциноза” и „любовно писмо без адресат” до „тайната на живото предаване”

Светлана ПАНЧЕВА

Истината много често не е красива, но удоволствието да погледнеш истината до предела в лицето е удоволствието да правиш театър. Тези думи на режисьорката Маргарита Младенова като че ли най-точно изразяват една от чертите на лицето на съвременната българска драма. И именно това желание според мен е обединяващата гледна точка на толкова различни позиции, каквито са вижданията на утвърдени автори като Боян Папазов, Стефан Цанев, Яна Борисова и Петър Маринков. Защото в техните нови пиеси “Рицар на Светия Дух”, “Духът на поета”, “Хората от Оз” и “Досието на една Ж”, видели наскоро светлините на сцената, смисловата и емоционална координатна система се определя от погледа към истината. Дали това е погледът на “алкохолна халюциноза”, в който владее трагиката, доведена до гротеска, както е в “Рицар на Светия Дух” на Боян Папазов, или погледът на една “смешна трагедия” за това как някогашните борци за свобода се превръщат в диктатори, както е в “Духът на поета” на Стефан Цанев, или погледът на самотника в “един доста притеснителен свят”, както е в “Хората от Оз” на Яна Борисова, или пък озъбено-горчивият поглед към гротескната действителност, както е в “Досието на една Ж” на Петър Маринков, авторовата позиция се определя от неистовото и нескривано желание да се погледне истината право в лицето.

Иван Бърнев, Ана Пападопулу и Валентин Ганев в постановката на Маргарита Младенова “Рицар на Светия Дух”

Иван Бърнев в сцена от “Рицар на Светия Дух”

Стефан Вълдобрев, Атанас Атанасов и Цветана Манева в “Хората от Оз”, постановка на Галин Стоев

Христо Мутафчиев, Павлин Петрунов и Валентин Танев в “Духът на поета”

Сава Драгунчев, Герасим Георгиев-Геро и Стефан Щерев в “Досието на една Ж”

Христо Мутафчиев и Валентин Танев в “Духът на поета”, постановка на Маргарита Младенова

За Боян Папазов това е истината за смисъла, вярата и възможността за опрощение, но и за това, че пречистване и възвисяване може да има единствено в “царството на орлите и дивните екове” и че докато властват дивата бездуховност и примитивно жестоките нрави, прошката остава хвърлена на вятъра и покаяние няма. За Стефан Цанев това е истината, че рано или късно някогашните борци за свобода, облечени във власт, се превръщат в диктатори - без да правят преврати, с официалното съгласие на народа и с всички лостове на демокрацията, но и за това, че властниците винаги са изправени пред най-тежкия избор - да видят и да усетят себе си не във властта и в силата, а в истината и справедливостта. За Яна Борисова това е истината за болезнената необходимост на съвременния човек да приема чувствата си, да ги коментира и да сподели с други хора, за да оцелее и преодолее изначалната си самота в “един доста притеснителен свят”. За Петър Маринков това е истината за гротескно-абсурдната среда на телевизията, за невидимите страсти, гафове, любови и амбиции, царящи зад екрана, но и за кога примитивните, кога хитроумните манипулации на реалността и хората. И ако Петър Маринков избира да пресъздаде своя поглед към истината в добре изпитания жанр на комедията с ясно очертани и общо взето познати ситуации и герои, то любопитно, но и показателно е, че както Боян Папазов, така и Стефан Цанев избират формата на съня, за да разположат в тази двойствена и магическа среда своите герои и своите тези.

Албена Михова и Герасим Георгиев-Геро в “Досието на една Ж”, постановка на Боил Банов

В “Рицар на Светия Дух” Боян Папазов разгръща тезата си и разполага героите си - духа на Щастливеца, неговите убийци и приятеля му Фильо Гологана, във въображаем съдебен процес, протичащ в съня или по-точно в алкохолния делириум на Фильо Гологана, и повежда напрегнат емоционален диспут за прошката и опрощението, за желаното и реалното. Всичко в “Духът на поета” на Стефан Цанев започва от един сън на Стефан Стамболов, в който му се привижда, че телохранителят Гунчо му съобщава, че Христо Ботев е дошъл да го посети. Поетът обаче е загинал преди шестнадесет години и Стамболов извиква стария си съратник и другар Захарий Стоянов да обсъдят толкова странната и необичайна ситуация. Срещата между двамата, която в крайна сметка също се оказва сън, защото Захарий Стоянов също отдавна е починал, прераства в интелектуален и емоционален диспут за властта и силата на властта, за демокрацията и народа, за действието и мълчанието, за истината на справедливостта и за справедливостта на истината. В “Хората от Оз” на Яна Борисова историята за срещите и разговорите на едни нестандартни, интелигентни и чувствителни хора, които, водени от вродената си деликатност, са обречени на самота, се развива в съвсем реален съвременен свят. Но ето че и тук героите странно много си приличат. Може би те са едни и същи хора в различни прераждания, а може и да не са. Може това да е реалният им живот, а може и да е сън. Те не спорят, не водят диспути, а просто тихо, но искрено и някак смутено си говорят. Говорят обаче за стойностни и смислени неща - изкуство, любов, тъга, желание, копнеж, стремеж.

От тази гледна точка съвременното битие на новите пиеси на утвърдени автори се очертава в границите на интелектуален диспут по същностни морални, социални и психологически проблеми, разположен между съня, въображаемото и реалността.

Милиардерите и милионерите ЩЕ СПАСЯТ СВЕТА?

Може ли благотворителността да стане „заразна”, след като фантастичната идея на богаташите Уорън Бъфет и Бил Гейтс увлича все повече последователи по цял свят

Кристиела СИМЕОНОВА

Да помагаш на другите е вродено желание. Така твърдят психолозите и са напълно прави. Грижата за другия, желанието да помогнеш на изпаднал в беда, дори да забравиш за себе си в мисълта за някой друг, човек носи това в себе си.

В света има много бедност, но и много богатство - често пиляно безразсъдно. Неслучайно съществува такава мъдрост - “Не е трудно да нахраним бедните, по-трудно е да нахраним богатите”.

Да, това са онзи тип богаташи, чиято цел са все повече и повече пари. Богаташите, които са готови да прахосат хиляди само за една вечеря. Докато африкански деца ще плачат цяла нощ от глад...

Инициаторите на идеята Бил Гейтс (вляво) и Уорън Бъфет (вдясно)

В същото време за една година броят на милионерите в света се е покачил с 1 милион - от 11 на 12 милиона. Нищо, че е криза! Общото им състояние се оценява на 46 трлн. долара, което е БВП на Европейския съюз, САЩ, Китай и Япония, взети заедно. Милиардерите пък са 1426 с общо състояние от 5,4 трлн. долара, докато година по-рано то е било 4,6 трлн. долара. Ако всеки от тях заделi дори малка част от състоянието си за хората, които имат огромна нужда, то може би светът ще стане едно по-добро място - колкото и наивно да звучи.

Преди известно време ДУМА (бр. 262, 10.XI.2012 г.) разказа за другия тип богати хора, трупащи състояние не само за “лично ползване” - филантропите, готови да дарят от богатството си за благотворителност. Представихме ви благородната инициатива на Бил Гейтс и Оракула от Омаха Уорън Бъфет “Щедрото обещание”. Двамата ентусиасти продължават да бъдат все толкова амбицирани да преобразят света, увличайки все повече милиардери и милионери да дарят половината от богатството си за благотворителност. Добрата новина е, че броят на тези хора се увеличава и най-голямата в света благотворителна инициатива вече прехвърли границите на САЩ. През февруари нови 12 участници се присъединиха към “Щедрото обещание”. Известният британски предприемач, посветен на различни благотворителни каузи, Ричард Брансън, обяви, че ще дари половината си богатство за благотворителност. Щастието не е в материалните неща, каза Брансън по повод присъединяването си към най-голямата благотворителна инициатива в света. Семейството, приятелите, доброто здраве и удовлетворението са нещата, които наистина имат значение, разкрива своята философия за щастието иконата на съвременния бизнес. Лесно му е да се извисява над злободневието, като е финансово подсигурен, ще си кажете. И ще бъдете прави. Но пак помислете - ако има повече хора, отдадени на благотворителност...

Американският бизнесмен Андрю Карнеги е казал, че този, който умре много богат, е умрял в позор. Голяма част от хората, натрупали завидно богатство, най-точно са проумели, че човек се нуждае от толкова пари, колкото да живее достатъчно добре. Макар критериите на всеки за добър живот да са различни, това е отделен въпрос. Тенденциите през последните години показват, че обединявайки се, богатите могат да направят чудеса за нуждаещите се.

Списъкът с богаташите филантропи вече наброява 105 фамилии от 9 страни. Руският магнат Владимир Потанин и индийският софтуерен магнат Азим Премжи също се присъединиха към инициативата. Сред новите филантропи са и Джон Колдуел - богаташът, който си купува дрехи втора употреба, австралийският минен магнат Андрю Форест и съпругата му Никола, бизнесменът Мо Ибрахим, южноафриканският минен магнат Патрис Моцепе и съпругата му Прешъс, малайзийският инвеститор Винсент Тан Чи Юн.

Инициативата на Гейтс и Бъфет е нещо повече от чисто финансово обещание. То е публично заявяване на готовността за благотворителна дейност, което цели да вдъхнови другите, за да се повиши ефективността на задружните усилия. Бъфет твърди, че тази група от нови филантропи, дали обещание да дарят половината от богатството си, ще пропагандира идеята в своите страни и така благотворителността ще стане “заразна”.

Независимо дали милиардерите от “Щедрото обещание” са се родили в бедно семейство и вспоследствие са натрупали състояние, или пък са били орисани да произхождат от богата фамилия, те приемат богатството си като привилегия. Те осъзнават, че са в позиция, от която могат да променят много неща в света, които не харесват. В писмо до “Щедрото обещание” Азим Премжи пише: “Силно вярвам, че тези от нас, които са привилегировани с голямо богатство, трябва да участват в създаването на един по-добър свят за милионите, които не са в нашата позиция”.

Сред новоприсъединилите се към милиардерите благотворители се нареди и жена. Сара Блейкли, собственичка на компания за производство на бельо, е най-младата жена милиардер в света и първата жена, присъединила се към “Щедрото обещание”. А честта за най-млад милиардер в групата на филантропите се пада на 28-годишния Дъстин Московиц, съосновател на фейсбук.

Нека завършим тази “приказка” за доброто с китайската поговорка - Животът е ехо, каквото изпратиш, се връща обратно!

Заделяйки за другите от себе си, доброто ще ти се върне под формата на удовлетвореност и щастие, че си помогнал...

СВЕТОВНИ ЛИДЕРИ СЕ ОТКАЗВАТ ОТ ЗАПЛАТИ

Барак Обама дарява Нобеловата си награда за мир от 2009 г. в размер на близо 1,4 млн. долара за благотворителност. През 2011 г. Обама дарява близо една четвърт от семейния си доход (около 172 хил. долара) плюс хонорарите си от книги за близо 800 хил. долара. Заедно с това Обама дава личен пример и с участието си в програмата по съкращаване на държавните разходи в САЩ, като връща 5 на сто от заплатата си в държавния бюджет. Президентите Вашингтон, Хувър и Кенеди пък изцяло са давали заплатите си за благотворителност. Руският президент Путин и премиерът Медведев също дават заплатите си изцяло за благотворителност. Същото прави и премиерът на Япония Наото Кан. Той, последван от няколко свои министри, се отказва от заплатата си, като дава парите за благотворителност след трагедията с японската атомна централа “Фукушима”.
“Бедният” президент на Уругвай Хосе Мухика, за чиято необикновеност ДУМА писа преди време, дарява 90 на сто от заплатата си от 12 хил. долара за благотворителност, живее в стара ферма и ходи на работа с “Фолксваген” от 1987 г. Мухика дарява за благотворителна дейност половината от собствеността си. Латвийският президент Андрис Берзинш също дава изцяло държавната си заплата за благотворителност. Президентът на Гърция Каролос Папуляс дарява 50 на сто от възнаграждението си, а държавният глава на Кипър Никос Анастиадис дарява 25 на сто от заплатата си. Пример за алтруизъм даде и наскоро избраният папа Франциск, който се отказа от Апостолическия дворец във Ватикана, от личната луксозна папа лимузина и живее в резиденцията за гости “Света Марта”.

БОГАТИТЕ БАЩИ, КОИТО ЛИШИХА СВОИТЕ ДЕЦА ОТ НАСЛЕДСТВО

Някои от най-богатите хора в света решават, че няма да оставят в наследство на децата си своите милиарди. Според тях по този начин им помагат повече да се борят в живота, отколкото ако им предоставят всичко наготово.
*** Американският бизнесмен Андрю Карнеги, по-известен като беднякът, който станал милиардер, през 1901 г. продава своята компания за стомана за 492 млн. долара, което днес се равнява на 12,4 млрд. долара. През живота си Карнеги раздавал милиони за благотворителност. На дъщеря си завещава по-малко от 10% от състоянието си.**
*** Уорън Бъфет е върл противник на идеята за наследството. Според него богатите хора трябва да оставят достатъчно пари на децата си, за да могат да се занимават с каквото си поискат, но не чак толкова, че да не се занимават с нищо.**
*** Бил Гейтс ще остави на децата си от огромното си богатство, оценявано на 54 млрд. долара, едва по 10 млн. долара.**
*** Известният руски бизнесмен Владимир Потанин е взел решение на “децата си да остави само малка част, за да се чувстват достойно в бита, да получат добро образование и медицинско обслужване”. Според него “милиардът просто задушава човека и го лишава от всякаква инициативност”.**
*** Според Юджийн Ланг - човекът зад фондацията I Have a Dream, наследството намалява мотивацията на младите хора да дават всичко от себе си.**
*** Китайският милиардер Ю Пенян се отказа от богатството си, дарявайки парите си на едноименната си фондация. “Ако децата ми са способни хора, те няма да имат нужда от парите ми, ако не са способни, парите ще им навредят още повече”, твърди Пенян.**

Бил Гейтс със съпругата си Мелинда сред бедни африканци, за които са предназначени част от гигантските пари на милиардерите

www.duma.bg

С какво го заслужиха?!

„Новият морал” на улицата охули и освирка водещи наши учени

Проф. Ваня ДОБРЕВА

Предишната вечер заседаваше комисията по образование и наука по две важни теми: 1. Проект на закон за предучилищното и училищно образование, внесен от народни представители от ГЕРБ с пръв подпис на Милена Дамянова, и 2. Годишен отчетен доклад на БАН. След обсъждане на отчетния доклад на БАН, след близо двучасова дискусия на въпроси за рязко намалената държавна субсидия през последните четири години, за изключително влошените условия за научен труд, за ниските заплати, за загубата на учени - бе посочено, че научната активност на учените от БАН е геройство, за което цялото общество дължим благодарност. Това като оценка обедини всички народни представители, независимо от политическата им принадлежност. Защото науката е кауза, която обединява, и постигнахме съгласие по поставените въпроси - заедно да защитаваме науката в България и да работим за решаване на поставените ни въпроси. Нали това е и функцията на Народното събрание - да бъде форум за изразяване на позиции и търсене на решения в полза на обществото...

След края на заседанието се оказа обаче, че цялата комисия и гостите - няколко бивши и сегашният председател на БАН, председателят на Общото събание на академията, уважавани учени, представители на синдикатите в науката, на гражданското общество, на медиите - няма да могат да напуснат сградата на НС през официалния вход. Въпреки постигнатото национално съгласие в зала, въпреки оценките за високите постижения на българските учени. При напускането на залата се пуснаха светлините на телевизионна камера. Журналистът започна своя коментар, следвайки неотклонно излизането на гостите, явно насочвайки нещо или някого. Гостите бяха изведени през заден вход.

Вън обаче ги очакваха протестиращи - увиснали по заграждения, които полицията веднага постави. И вместо благодарност, всички тези учени бяха освиркани и обругани с традиционните викове “червени боклуци” и “мафия”. Нали протестиращите са интелигентни? Как така не успяха да видят, че от сградата излизат едни от най-уважаваните български учени, хора със световна слава? Но, ако интелигентните протестиращи не познават академиците, член-кореспондентите, професорите и доцентите, младите учени; ако не разбират, че пред тях се появяват големи имена със световни постижения в областта на физиката, електрониката, химията, космическите изследвания, журналистът и следващата го камера би трябвало да ги предпазят от тази грешка. Или журналистът и камерата имат друга цел - да подстрекават и насочват протестиращите, да им показват “врага”, независимо кой попада в тази категория. Щом се намира в Народното събрание - той е враг, който трябва да бъде унищожен. И няма значение, че големи имена на българската наука и гражданската свяст излизат хулени и освирквани... С какво го заслужиха?

Та те в предишните 4 години бяха в непрекъснати неплатени отпуски, защото властта не им даде мизерните 628 лв. на човек, живееха на кредити, мизерстваха. Но защитаваха престижа на науката у нас и България пред света. Извинявайте, но днешните викове, готовността на протестиращите отново да изпращат мирно летящи камъни, няма как да бъдат приети като повик за нов морал... Дали си даваме сметка, че крачката до физическото унищожение на човешки живот е много малка. Както и че журналистиката наистина е четвърта власт, но власт, която, поне според мен, не насажда омраза, не подтиква към саморазправа... А може би се заблуждавам?

Искам бързина и диалог...

От стр. 10

Ние не само че не увеличихме цените, ние даже не ги запазихме, а ги намалихме. Индустрията прати писмо до президента да наложи вето на закона, защото те не вярваха, че и за тях ще има намаление. Но питам аз, дори и да се вдигнат цените само с 2-3% или с 5%, какво от това, след като хората не могат да си платят сметките? Ние трябва да вървим към балансиране на енергията, като се спре това изтичане на огромен финансов ресурс, за да бъде тази енергетика в служба на хората. Това е моята цел. И затова започват атаки срещу мен и срещу правителството.

☐ *Как се работи под натиск? Има ли полезен ход правителството?*

- Полезен ход има и моето лично мнение е, че той е в работата по конкретна програма с точни приоритети, конкретни действия и намерения. Следването на тази програма, смятам, ще доведе до задвижване на икономиката и създаване на работни места. Разбира се, трябва да се вслушаме в гласа на протеста, но когато се търси радикализация, под натиск, не може да се преговаря. Този протест не е насочен срещу икономическата и социалната политика на правителството, което ясно показва, че хората и бизнесът възприемат това, което се случва в момента в държавата.

☐ *Има ли шанс в България да се възроди икономика на високите технологии, след като страната бе доведена до дъното в това отношение, след всички страни от ЕС?*

- Имат шанс, разбира се, но това трябва да стане на основата на анализ и планиране. Високите технологии изобщо не са били приоритет на предишното управление. То не е виждало смисъл да се развива икономика с висока добавена стойност. Когато искахме Ай Би Ем да строи център за нанотехнологии, бяхме отделили 30 млн. лв. Дойде правителството на ГЕРБ и в момента Ай Би Ем са в Румъния. Необходимо е да се направи анализ и на пазара на труда. Защото висукообразованите хора бяха отблъснати и прокудени от държавата. Много е важно отново да изградим висококвалифицирани кадри, които да видят, че могат да градят бъдещето си тук.

☐ *Улицата отново първосигнално крещи “червени боклуци” и не иска нищо да чуе. Как стигнахме дотук? Смятате ли, че БСП прави достатъчно, за да защити себе си, привържениците си и държавата?*

- Това е езикът на омразата, който се възражда. Аз лично се гордея, че съм социалист. Когато едно общество е толкова разделено, това е знак, че държавата е слаба. БСП, моята партия, е минала през още по-трудни моменти от настоящия и е показала, че може да носи отговорност. Смятам, че точно сега е моментът БСП да се вгледа в себе си и да потърси ресурса и силата си, които винаги са я правили най-устойчивата партия. За мен този ресурс е в огромния десетилетен опит в управлението, и то почти винаги в нелеки условия. БСП никога не е управлявала през медиите. Никога не сме имали този показен маниер на ГЕРБ. Някои казват, че това е грешка, но за мен това е европейският начин на управление. Силата на БСП е и в хората. Аз виждам в партията си силно и перспективно поколение, което е много добре подготвено и което е много близко като виждане до европейските социални ценности. БСП има неоценимо богатство - ние имаме и корена, и бъдещето, и считам, че това е партията, която може да носи изцяло отговорността във всеки един труден момент на държавата.

☐ *В този контекст, има ли бъдеще лявото в България?*

- Лявото има бъдеще, ако дадем равен шанс на всеки индивид. В този глобален свят, в който живеем, всеки трябва да има равен шанс да се състезава с останалите. И този равен шанс трябва да го подсигури държавата. Лявото е и да върнем сигурността на хората чрез институциите.

Точката над И-то

Кой има полза от протеста?

Иво АТАНАСОВ

На 10 януари 1997 г. бях във „врящото гърне“, наричано през повечето време парламент. Навярно затова не мога да се отърва от предложения да сравнявам тогавашния погром върху Народното събрание с показалия агресивните си зъби сегашен протест. Въпросите на журналистите обаче ме тикат все към търсене на външните прилики и отлики. Да, и тогава на излизане от сградата микробус заседна сред множеството и заедно с депутатите в него бе държан в плен дълги часове. Сега се случи същото. Разликата е, че в миналото това бе посред бял ден, а сега - посред нощ. Което показва, че по която и доба да се направи опит за извеждане на народните представители, все ще се възприема като провокация от страна на властта, целяща злепоставянето на протестиращите и дори потапянето в кръв на тяхното недоволство. Нещо повече - специалисти по девиантно поведение като Антоний Гълъбов заявяват на висок глас, че никога досега парламентарните комисии не били заседавали в сградата на пл. „Народно събрание“, това ставало все в бившия Партиен дом. Което си е чиста проба девиантно твърдение. Защото комисиите винаги са заседавали и в двете сгради и трябва да си не само субект, но и обект на своите научни изследвания, за да виждаш тук инат на управляващите, и то не какъв да е, а насочен към създаване на предпоставки за омаскаряване на протеста.

По външните прилики и разлики може да се говори дълго и напоително, вероятно защото е и по-лесно, и по-безопасно. Пък и подобна словесна вакханалия успешно и удобно измества основния за подобни събития въпрос. Въпрос, поставян кажи-речи само от Едвин Сугарев в началото на поредната му гладна стачка, и то в болшевишкия оригинал: „Кому выгодно!“ („Кой има полза?“). „Когато не става ясно веднага какви политически или социални групи отстояват някои предложения, винаги трябва да се поставя въпросът: „Кой има полза?“ - отбелязва Ленин. - В политиката не е толкова важно кой непосредствено защитава определени възгледи, важно е кой има полза от тях?“

Този въпрос над въпросите не се задава. Акцентира се върху морални принципи, за които би се подписал всеки разумен човек. Особено ако е бил последователен в тяхното отстояване, а не да се прави, че едва сега е забелязал нарушаването им. В противен случай се проявява избирателен морал, а той е елемент не на морала въобще, а на неговото отсъствие. На този хлъзгав терен няма как да се погледне кой знае колко в бъдещето. Оставка и толкова! Бързи избори, пък да става каквото ще! Дори президента Плевнелиев „никой не може да го убеди, че изборите са нещо лошо“. Но ако е така, защо не намира за добро гласуването на 12 май, а настоява за ново? Може би защото назначеното от него служебно правителство допусна да бъдат заловени стотиците хиляди бюлетини, които щяха да осигурят нереално висок процент за ГЕРБ? Каква е гаранцията, че резултатът отново няма да е лош? Навярно това, че новият служебен кабинет, назначен пак от него, ще бъде с обеца на ухото и ще намери как да отпечата тайно нужните за деформиране на вота бюлетини?

Може само да се гадае, най-вече по изпуснати фрази, какви са истинските намерения на онези, които се готвят да използват протеста в своя полза. Ключът към отговора е в откровението на предприемача Кирил Петков, един от двамата съоснователи на предстоящия да се прероди в партия граждански проект „България може“. „Как да оставим това нелегитимно правителство - попита риторично той - да запредели 7 милиарда лева за следващия програмен период?“ Ето я мощната препратка към заканата на Евгений Бакърджиев от края на 1996 г., че СДС няма да позволи на БСП да направи приватизацията. Така и стана. Докато протестът беше надъхван с лозунги срещу обедняването и поскъпването, срещу зърнената криза и обезценяването на националната валута, в главите на сините лидери вече са се въртели пачките с пари. Десети януари осъществи мечтите им. Докато при Виденов бяха приватизирани едва 7 на сто от дълготрайните материални активи, при Костов бяха раздържавени 75 процента. И то за жълти стотинки. Вместо да развиват икономиката, приватизаторите нарязаха машините и ги продадоха за скрап. С част от награбеното бетонираха Черноморието и някои от планинските курорти, създадоха комплексите от затворен тип, над които хеликоптерите на НАП безполезно прелитаха, а излишъка изнесоха в офшорните зони. Така бяха положени материалните и финансовите основи на българската олигархия. В нейното укрепване участваха и среди отляво, но голямото нагушване бе възможно тъкмо като резултат от погрома върху парламента на 10 януари 1997 г.

Сега отново става дума за пари, колкото и грубият интерес да се прикрива със смокиновия лист на заклинанията от морално естество. Няма съмнение, че чевръсти люде ще използват и този протест. Уви, не може да е другояче, след като отчайващо дълго време той не роди своите лидери и не се оформи не само като нравствена, но и като политическа алтернатива на онова, което отрича. И след като никой не си задава класическия въпрос: „Кой има полза?“

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

ШАХИН АДЕМ:

Човек успява, когато се занимава с това, което му се удава

Едни от проблемите в науката са липсата на средства, приложни разработки и държавна подкрепа, смята докторантът по химия

ШАХИН АДЕН е роден в Кърджали през 1987 г. Средното си образование завършва в СОУ "Отец Паисий Хилендарски" в града. След завършването му учи химия в химическия факултет на Софийския университет "Св. Климент Охридски", където завършва и магистратура. В момента е докторант по химия втора година там. От 6 години работи в химическа фирма като технолог.

Интервю на Мария НИНОВА

□ *Как един млад човек решава да се насочи към точните науки като химията?*

- Наблюдавам няколко тенденции в това отношение. Едната е, че един млад човек кандидатства за медицина или сродни престижни и доходоносни специалности. Не е приет поради конкуренцията и все пак е пробвал и химията. Приет е там и учи една година, за да натрупва опит и да не стои "свободен" една година. Затова примерно след първата година броят на студентите в точните науки като химия и биология намалява доста.

Друга мотивация е, че приемът е доста лесен. Подходящ вариант е за хора, които просто искат диплома за висше образование, без да полагат много усилия и интелектуален труд.

Третата причина е онази, която създава истинските учени, можещи хора. Тя е влечението или мотивацията, идваща от желанието за знание, открития и създаване. Химията позволява тези неща. Аз избрах нея, защото в гимназията ми се удаваше най-много от всички останали науки. Повярвах, че ако човек се занимава с това, което му се удава, само тогава успява. Получих голяма безвъзмездна подкрепа от учителя си и тогава напреднах в занманията. Бях прочел и една книга за състоянието на химическата наука в България, учените и перспективите за нея. Впоследствие се оказа, че нещата са доста преувеличени и даже са в областта на фантастиката.

□ *Какви са проблемите в науката?*

- Аз разделям проблемите на две части. Първата част са научните проблеми. Много лекарства за най-различни болести чакат да бъдат открити. Откритите вече създават проблеми и искат доусъвършенстване. Много неща не са изследвани. Примерно голяма част от процесите в живите организми. Усилено се работи, за да може животът да бъде по-лесен и справедлив. Примерно върху оползотворяването на отпадъците, безвредните енергийни източници, пречистването на водите и въздуха.

Втората част са организационните проблеми. Приемат се много студенти без оглед на знанията им. Това води до спад в качеството на следването, оттам и в качеството на утрешните специалисти. Откриват се много нови и "екзотични" специалности като компютърна химия, екохимия, химия и физика, зелена химия - в моя университет. Причината е, че държавата отпуска субсидия на университетите за броя на студентите, а не за тяхното качество. А няма поле за изява в България за младежите, които завършват. Налице е състезателен дух сред младите учени. Те са принудени да публикуват статии в най-различни списания. Според техния брой, а не по качеството им, младите придобиват научни степени и заплати. Интересно е, че Айнщайн е станал световно известен и е променил представите ни за природата само с две-три статии, именно за фотоефекта и теорията на относителността. Нашите учени имат по 200 статии най-малко. Сред другите проблеми са липсата на ясна посока за научни изследвания, липса на средства, липса на приложни разработки и липса на държавна подкрепа.

□ *Младите хора имат ли интерес към химията?*

- Да, все пак тя е най-материалната наука. Обяснява лекарствата, наркотиците, парфюмите, алкохолите, бомбите и почти всичко, което ни заобикаля. Предлага широко поле за изява на младите. През последните години интересът е спаднал за сметка на специалности, свързани с медицината. Като например медицинска химия и фармация. При нас интересът е тясно свързан с две неща. Едното е реализацията, а другото е вътрешната мотивация. Като че ли второто движи младежите, които все пак продължават с научните си занимания.

При младите студенти се забелязва интерес към химията. Там има закономерности. Обикновено един от десетина обича тази наука и се развива в нея. Останалите само си прекарват времето. Все пак лабораторията е интересно място, където има цветни и гърмящи неща и запознанства с връстници. Добрите преподаватели будят интереса на младите към химията. Моят случай е такъв.

Малко са на брой добрите преподаватели, а някои от тях доста често убиват интереса у младите със скучни и преписани лекции и лабораторни упражнения, които са далече от реалния живот.

□ *България беше известна със своята химическа промишленост, останало ли е нещо от нея?*

- Химическата промишленост е била доста развита преди демократичните промени. Застъпени са били металургията на черните и цветните метали, фармацевтиката, производството на торове, киселини и други полупродукти за производствата. Според мен трябва да се обърне внимание на факта, че не са били развити високотехнологичните производства. В днешно време страни като Китай и Индия са ни изместили лесно заедно с много други страни. Там има евтина работна ръка и производствата не са сложни.

У нас са останали малко предприятия от миналото. Има фармацевтични компании, които практически не произвеждат, а смесват компонентите на хапчетата и таблетират. Има малко металургия. Произвеждат се ламарини и профили. Медодобивен комбинат имаме. Има фирми за покрития като поцинковане, никелиране, позлатяване, помедняване. Има аналитични лаборатории и дребни производители.

□ *Лесно ли един химик намира работа у нас?*

- Не. Моят випуск се състои от около 90 души. От тях само около 10 са на работа по специалността. Първо, няма много работни места за химици, второ, завършват много младежи. Трето, малкото на брой химически предприятия предпочитат да съществуват на равнището, на което са, а не искат да инвестират в квалифицирани млади хора.

□ *Някога мислил ли сте да емигрирате?*

- Мислех по едно време. Засега се отказах. В европейските страни се предоставят доста добри условия на младите специалисти. Има добри възможности за развитие в науката и високо заплащене. Турция също е добра страна за химия. Един служител на моето ниво получава 3-4 хиляди лири. Причината, поради която се отказах, е, че и в България се надявам на перспектива. Талантливите хора емигрират, оставяйки семействата и близките си, а и тука има възможности за развитие. Дори в някои отношения сме доста по-добре от някои европейски страни. Просто тук нещата стават малко по-трудно и има много фактори, които пречат.

□ *Какви са темите на вашата научна работа?*

- Моята научна работа като докторант е свързана с известните нанотехнологии. Изследвам възможностите за екологично пречистване на водите и въздуха от промишлени отпадъци. А във фирмата разработвам приложни технологии и продукти.

□ *Ще има ли някой ден България Нобелова награда за химия?*

- Представете си следната картина. По света има хиляди университети. В тях работят десетки хиляди учени и екипи. Те изследват най-различни неща. Почти всички разполагат със съвременна техника, апаратура и знания. Доста често темите им съвпадат. Но само на един или на няколко души всевишният създател позволява да направят общозначимо откритие и да грабнат наградата. Аз съм обнадежден за България. Ако пренасочим усилията си от надпреварата за постове, титли и топли работни места към общочовешките проблеми с истински стремеж и всеотдайност, може да имаме и нобелист някой ден.

□ *Кой е химикът в историята, от когото се възхищавате?*

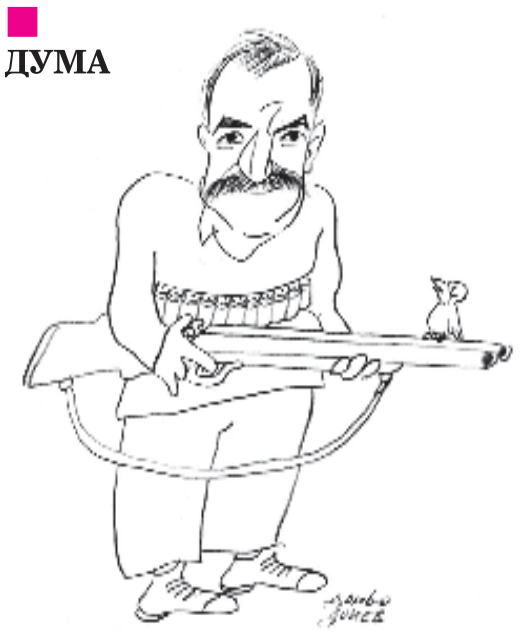
- Възхищавам се на много големи химици като Лайнус Полинг, Мерифилд, Мария Кюри. Със своите работи са допринесли много за подобряването на живота. Всички те имат общи черти. Например откритията им се основават на прости хрумвания, а след това на усилен труд за потвърждаване на това хрумване. Били са много наблюдателни. Ние доста често изоставяме нещо, което не е станало по нашия план. Те са търсили причината за неуспеха си. Всички са работили по реален проблем, било по време на войни, било по време на епидемии. Но най-много ме впечатлява Димитрий Менделеев. Той е работил върху етанолните разтвори. Оттогава има руски стандарт за водка примерно. Работил е върху барута по поръчка на армията. И за да обясни по-лесно химията на студентите си, открил периодичния закон и Менделеевата таблица. В нея е половината от химията за знаещия млад човек. Като е открил, оставил две празни места и предвидил, че тези елементи непременно ще бъдат открити. И са били открити след известно време. Силен ум.

"Малкото на брой химически предприятия предпочитат да съществуват на нивото, на което са, а не искат да инвестират в квалифицирани млади хора

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепта на леля Ваня

РИБА ПО ФРЕНСКИ

В 1 литър студена вода се поставят нарязани 50 г моркови и 50 г лук, сол на вкус, 200 мл бяло вино, 10 зърна черен пипер и 20 мл оцет. Варят се 20 минути, след което се прибавя 800 г пъстърва. Вари се на слаб огън в продължение на 15-20 минути. Готовата риба се поставя в затоплена чиния и се залива със 100 г разтопено масло и 15 мл лимонов сок.

Истини като вицове

Студената пот

Спиро Стойчев за тайните на лова и риболова

Седим с Див Кольо във фургона, в средата на язовира, долепили ръце до кюмбето, и си говорим. Див Кольо е от Шумен, но от дълго време живее целогодишно в село Ловец. Селото е в началото на язовир "Тича". А това, че фургонът е в средата на язовира, си е чиста истина. Този фургон Див Кольо го е монтирал на нещо като сал. И като му е сложил едно моторче от трабант, ето ти... абе сами разбирате. Див Кольо е и ловец, и рибар, и бракониер донякъде. Но пък я си сложете ръка на сърцето, а?

Та седим си с Див Кольо във фургона и чакаме да се разсее малко мъглата, та да се вдигнат патиците и ние да ги посрещнем с прегранден огън.

- Най-опасното за нас, ловците и риболовците, е студената пот - заразказва Див Кольо. - Обхване ли те тая студена пот - значи предал си се. Край и на лова, и на риболова. Е, и аз съм страдал от тая пущина. Веднъж сме над Виница за глигани. Беше се появил един - така, над 200 кг. Колкото теле-даначе. Та аз съм гонач и по едно време усещам, че нещо идва към мен. Кучетата и двете свиха опашки и

Спиро Стойчев

пайдос. Нещо ме сръчка под ребрата, ама аз курназ. Какво толкова, ако е глиганът, ще го гръмна и това си е. Обаче страх! И тогава ме обля онази пот. Студената. Най-напред тя ме обля и после видях мечката. Да стрелям - не може. Закон и сърце не ми дават. Да бягам - не може. Удървил съм се. И дали разумът у тая мечка надделя, или нещо друго, ама размина се.

- Е да - казвам аз - ама това е било там, на сушата. А ние тука... Пък нали сме и за патици...

- Тука има друго. Преди... абе преди време, пак на фургона, бяхме с един софиянец. И всичко по програма. Махна се мъглата, ония от брега вдигнаха патиците и ние натръшкахме десетина, па и повече. И леко, леко, без да пускам двигателя, се приближавахме към тях. Тоя - софиянеца - хванал канджата и се надвесил да придърпа патиците... Тогава водата се разтвори и едно чудовище, с уста като на отворен хладилник, цап, цап, омете всички патици. И оня, софиянеца, и аз - в пот. Студена пот. Няма по-страшно от студената пот. Тя идва по-напред, а после страхът... Ама ти какво? - гледа ме Див Кольо.

А аз чувствах как студената пот ме облива. Бях чел, че в този язовир изчезвали хора, че водолази видели на дъното сомове по 100, 200 и нагоре килограма. Гледам - брегът е далече. Мъглата вече се вдига. Иде ред на патиците, ама тая пот?

Аз не съм кой знае... абе пишман ловец съм, а по рибата хич ме няма. Ама си мисля за баш ловците - Дончо Цончев, Райчо Гънчев, Стефан Ланджев, па и тоя Любо Николов - дали и при тях някога тая пот...

Добре, добре. Млъквам. Ама все пак...

Съвети

Грижи за макарата

Лазар Грамов полага редовни грижи за макарата

Риболовната макара е важна част от екипировката на всеки рибар. Нейната надеждност и здравина зависят не само от показателите ѝ, но и от това как я поддържаме. Макара, оставена на произвола на съдбата, един ден ще си го върне. Точно когато вадим рибата на живота си, ще вземе да даде някой дефект и ние ще се сбогуваме с улова. Затова след всеки риболовен излет трябва да и отделяме малко време за почистване. Най-сериозният враг на макарата е пясъкът. Попадналите песъчинки в механизмите на макарата водят до тяхното по-бързо износване. Повреда в макарата може да бъде причинена и от малки камъчета, от удари в някой по-голям камък и т.н. Но най-често тя се зацапва.

Като първа противомярка, за да не се стига до усложнения, можем да използваме стойки. Те са особено полезни, когато се използват по две на въдица. Така макарата и цялата пръчка седят на около 30 см над земята и са защитени. На брегове, които не позволяват използването на две стойки, е за предпочитане да се използва стойка, в която се поставя дръжката на въдицата.

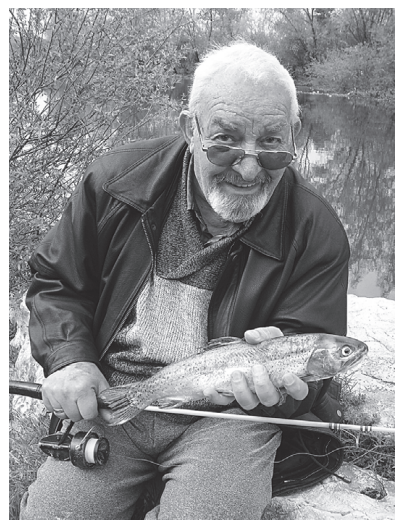
Практиката показва, че най-лесно се замърсяват механизмите на бигела, но пясък може да попадне и под шпулата, където при повечето макари се намира механизмът на аванса. Случва се и целият корпус на макарата да се изкаля. Тогава с влажна кърпа почистваме хубаво корпуса и махаме шпулата за да видим какво е положението там. Ако и там има попаднали боклуци, ги почистваме внимателно, за да не отнемем от смазката. Сега идва ред на по-сложната част - механизмите на бигела. Сложността зависи от самата макара, ако тя е от по-скъпите, работата е малко по-пипкава, ако ли пък не е, значи ще минем много по-лесно. Един съвет за колегите с по-скъпички макари - пазете си листа със схемата на макарата! Понякога, като разглобите, се питате "Ами сега, как беше сглобена?!?" Разбира се, не е необходимо след всеки излет да разглобяваме тези механизми. Това се прави, ако са попаднали някои боклуци, които не можем да извадим. Накрая е добре да смажем тези части, за да работят по-добре за в бъдеще. Също така е добре да поглеждаме и ръкохватката на макарата.

Може би сте забелязали, че като се зацапа и почнете да обирате влакното, се получава едно много гадно скърцане. В такъв случай извадете ръкохватката, почистете я и я смажете. Възможността да попадне мръсотия при механизмите и предавките на макарата е малка. За да ги предпазим, е добре от време на време да проверяваме дали болтчетата на капака са добре затегнати. Добре е да използваме смазки, предназначени специално за макари. Те са два вида: едната е фино масло, а другата е специална грес за зъбните колела и по-сложните механизми и е зелена на цвят. Например, ако решите, че зимата ще се отдате на лова, може да използвате тази грес, за да смажете зъбните предавки, червяка и т.н. Но не се захващайте, ако нямате поне малко опит с макарата и не знаете как да я сглобите обратно. Грижите за макарата ѝ гарантират дълъг живот и устойчивост.

Архивите са живи

Шантави работи

Разказано от Георги ЧЕРКЕЛОВ

Георги Черкелов

В Сирия ме заведоха на един язовир, построен от българи. Попитах откъде да си купя такъми. Обясниха ми, че там има всичко. Пристигнахме. В една стаичка видях такъми, но в ужасно състояние.

- Тук не се лови с пръчки - поясниха домакините.

- А как? - изненадах се аз.

- Ето, вижте - и ми показаха рафт с наредени шашки тротил. - Сега ще дойде този, който ще ви помага в риболова.

- Какво ще прави? - чудя се аз.

- Той ще събира рибата с кепчето.

- А аз какво ще правя?

- Вие ще пуснете, където искате шашката.

Тръгнах си. Все бях чувал за тях шантави работи, но това как е възможно?

Отвсякъде по нещо

Лукашенко подписа закон за конфискация на колите на пияниците

Нов белоруски закон от 12 юли въвежда значително по-тежки наказания за каране в пияно състояние. При ПТП по вина на нетрезв водач може да се стигне и до конфискация на транспортното им средство, особенно ако има рецидив в рамките на една година. Транспортното средство може да се конфискува, дори да не е карано от собственика, с изключение при кражба или ако е на чужд гражданин. Глобите също настват дву- и трикратно. Ако в ПТП-то е тежко пострадал или убит човек, затворът е до 7 години за виновника, ако жертвите са две и повече - от пет до десет години. Предвидено е и допълнително наказание забрана за заемане на определени длъжности или занимаването с определена дейност. Законът стъпва в сила от 22 октомври 2013 година.

Хечбекът Lada Granta тръгва само в Ижевск

Известно е, че изпитанията на новата разновидност на Lada Granta са приключили в общи линии и че новата версия ще се прави от догодина в завода на ИжАвто в Ижевск. Това съобщи шефът на проекта Олег Груненков: “В перспектива действително планираме да правим хечбека в Ижевск и той трябва да замени най-популярния досега подобен модел в Русия - Lada Samara. Това ще е уникален продукт за ижевския завод, ще го правим само там. Вече сме приключили на практика с основните изпитания на образците - и пътните, и стендовите. Избрали сме доставчиците - и руски, и чуждестранни, и планираме до края на годината пускането на пилотна партида в Ижевск”, завърши Груненков.

Автомобилната столица на САЩ обяви банкрут

Детройт - автомобилната столица на Америка, където са щаб-квартирите на Голямата тройка - Ford, General Motors и Chrysler, обяви... банкрут. За пръв път в историята на страната толкова голям град е в невъзможност да плаща сметките си. Днес Детройт е град на контрастите - големи зони от града на практика са изоставени, нивото на престъпност и безработица е високо. “Реалността е такава, че дори случаен старничен наблюдател може да види, че градът е фалирал, няма възможност да изплаща пенсиите и сметките си навреме. В дългосрочен план външният дълг на града може да достигне фантастичните 20 милиарда долара” - сподели кризисният управляващ, назначен от държавата, Кевин Ор. Според икономисти, обаче, банкрутът е първата крачка към спасението, подобно на това, което стана през 2009-а с най-големия американски автопроизводител General Motors. Процедурата ще позволи преструктуриране на дълга, отърваване от лошите активи и привличане на инвеститори.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция “Автопрес-2001” www.auto-press.net

Всичко за новата MAZDA 3

Представянето на третото поколение на популярния хечбек от Mazda премина едновременно в пет големи и важни града на планетата - Ню-Йорк, Мелбърн, Лондон, Истанбул и Санкт Петербург. Руският град влезе в петицата съвсем не случайно - първото поколение на Mazda 3 успя да завоюва невероятна популярност в голямата северна страна и беше на едно от първите места в списъка на желанията на всеки млад градски руснак. Красив, пъргав и компактен модел с достатъчно мощен мотор и приемлива за тогава цена - какво повече можеше да желае студент или начинаещ мениджър в Русия, където заплатите отдавна са космически в сравнение с нашите.

След това дойде второто поколение, а наскоро и дългоочакваното трето. Но това е съвършенно нова кола, за която могат да се очакват някои доработки, но те ще бъдат минимални, след като колата се очаква в шоурумовете на марката през септември тази година.

Японците не крият нищо, след като свалиха картите си на масата с петорната международна премиера. Основното оръжие в борбата с конкуренцията на новата Mazda 3 ще са технологичният комплекс SKYACTIV и дизайнът, подчинен на лозунга - “KODO - душа на движението!” (На японски Кодо означава сърцебиене, вълнение).

Към тях трябва да се добавят отлична управляемост и добра динамичност, новите системи за безопасност, за икономичност - i-stop - най-бързата в света система за пускане на двигателя след кратковременно спиране, i-ELOOP - последна дума на техниката система за рекуперация на енергията при спиране - двете части от комплексната система за безопасност i-ACTIVSENSE, позволяваща на водача да намали пагубните последствия от пътна катастрофа, ако не успее да я избегне.

Хората на Mazda не крият, че главен източник на печалбите им е именно третата серия, която в Европа е в пазарния сегмент С, заемащ 25 процента от автомобилния пазар на Стария континент, реализиращ три милиона нови коли годишно. Явно тук има за какво да се бори уважаващ себе си автопроизводител, но е нужно побутване на купувача, подготовкага му за новия модел, събуждане на “апетита” му. И японците са успели в това упражнение - новата машина вече се чака от клиентите, които разчитат да открият в нея запазените достойнства на предишните поколения, подправени с последния вик на техниката и модата в дизайна, запазвайки предишната цинова политика на марката. Дали последното ще се осъществи, или японците ще тръгнат по пътя на корейските марки, които вдигат постепенно цените на колите си, ще видим наесен.

Главният и безспорен коз на новата Mazda 3 е нейната външност. Ярките, мускулести линии на новия японски хечбек ще се харесат на потребителите, колата изглежда доста благородно и дори леко надменно, веднага “заявявайки” пазарните си намерения, хвърляйки предизвикателство към конкурентите с дизайна си.

Предполага се, че новата “тройка” ще се предлага с два бензинови двигателя - 1,5-литров и 2-литров, и един дизел 2.2-литра от серията SKYACTIV. Но двулитровият бензинов идва в два варианта на мощност - 120 и 165 к.с., докато дизелът ще осигурява на водача силата на 150 “кончета”.

С моторите ще се предлагат и два вида предавателни кутии - шестстепенни механична и автоматична.

Определено заслужава адмирация и доработката на отделните детайли, т.нар. “финиш” на вида им. Тесните фарове превръщат колата в доста свиреп на вид “хищник” с пълен комплект съвременни джаджи - светещи кръгове, светодиоди и насочващи лупи. Линиите на капака и късите надвисвания подчертават спортния стил, подкрлепен и от 18-цоловите ляти джанти.

Интериорът на новия модел е достатъчно строг и сдържан, като от общата му по японски изискана простота се откроява проекционният дисплей Active Driving Display - един от първите предлаган в пазарния сегмент С. Тапицерията може да бъде изпълнена от черна кожа с червени шевове, в съчетание на черна и светла почти до бяло кожа, като шевовете са бели, сиви или червени. Налице е и по-простата платнена тапицерия. По завършеността на детайлите колата определено се мери наравно с това при немските законодатели на модата в сегмента на колата в Европа.

Приболното табло не е толкова напредничаво както външния дизайн на колата, управлението на почти всички функции с кръглия селектор до лоста за предавките също не е нещо невиждано ново, а идея която се ползва на пазара от поне пет години.

Интересно е защо, след като Япония като държава се асоциира непрекъснато с използването на съвременни технологии, а някак срамежливо и бавно им позволява да навлизат в колите на производителите си?

Volkswagen даде зелена светлина за кросовър за 15 000 евро

Ръководството на Volkswagen официално даде “зелена светлина” пред производството на новия компактен кросовър Taigun, прототипът на който бешел показан миналата година на автосалона в Сан-Пауло, Бразилия.

Според плановете, серийният Volkswagen Taigun трябва да излезе през 2016 година, като е гарантирано производството му в два завода в различин краища на света - в Сан-Пауло и в индийския град Пун. Впрочем, очаква се и още едно място - евентуално в руския град Калуга, но въпросът не е решен окончателно от германците.

Засега не се съобщават технически подробности около модела, но по-рано имаше информация, че в основата му ще легне някаква комбинация от платформите на компактния модел Up! И от бестселъра на немския вътрешен пазар Golf. В базовия си вариант новата кола ще има само предно предаване и трицилиндров мотор, а топ-вариантът ще има навярно двулитров, четирицилиндров мотор и система за задвижване на четирите колела.

Според по-раншни сведения, серийният вариант на Volkswagen Taigun няма да е прекалено скъп - предполагаше се, че стартовата му цена ще тръгва приблизително от 15 000 евро. Още се предполага, че колата ще има и чешки двойник с емблемата на Skoda и име Polar.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

Очаквайте

ПАМЕТНИК НА ВИСОЦКИ ОТКРИХА ВЪВ ВЛАДИВОСТОК

Съвременната криминалистика дължи много на Шерлок

Британският историк Йън Бърни огласи този извод на Международния конгрес по история на науката, технологиите и медицината в Манчестър

"Бащите" на криминалистиката Ханс Грос и Едмон Локар са "заимствали" методите на Шерлок Холмс и неговия по-малко известен "колега" доктор Джон Торндайк от книгите на Ричард Остин Фриман при разработването на основите на криминалистиката. Това заяви британският историк Йън Бърни на Международния конгрес по история на науката, технологиите и медицината, който се провежда в британския град Манчестър, съобщи БГНЕС. "Установих, че измислени герои като Шерлок Холмс и доктор Торндайк значително са повлияли върху криминалистиката. Удивително е как двамата писатели са успели да създадат в своето въображение всички тези детайли, на които се основават съвременните методи на разследване на престъпленията. Макар да не изключвам, че сър Артър Конан Дойл и Остин Фриман може да са били запознати с ранните трудове на Грос и Локар", заяви ученият от университета в Манчестър.

Бърни е стигнал до този извод, сравнявайки оригиналите и преводните копия на трудовете на Грос и Локар с текстовете на разказите за Шерлок Холмс и доктор Торндайк. Според него "бащите" на криминалистиката са отделяли особено внимание на същите детайли на местопрестъплението, които са привличали и вниманието на детективите, създадени от двамата писатели. Реалните и измислени детективи са настоявали за внимателното проучване на местопрестъплението, проследяването на всички, даже най-незначителни, връзки и научен подход при анализа на уликите.

Нещо повече - в трудовете на учените присъстват и директни позоваванията на героите. В един от преведените учебници на Грос чантата с инструменти, които се използват от криминалистите, се нарича "торндайк". Според историка подобно съвпадение не е случайно и не може да се смята за свободен превод. Към това трябва да се добави, че Локар многократно е призовавал своите студенти да четат разказите на Конан Дойл и да "попиват уроците на Шерлок Холмс". Тези факти позволяват да причислим измислените детективи и техните създатели към основоположниците на криминалистиката, смята Бърни.

19 НОЕМВРИ СТАВА СВЕТОВЕН ДЕН НА ТОАЛЕТНАТА

Организацията на обединените нации обяви 19 ноември за Световен ден на тоалетната, като това стана по предложение на постоянния представител на Сингапур в световната организация, съобщи БГНЕС. Дипломатът призна, че очаква това да струва на него и на ООН подигравки и шеги. "Сигурен съм, че ще падне смях, когато пресата и общественото мнение научат, че ООН учредява Световен ден на тоалетната", заяви Марк Нео преди сесията на Общото събрание на ООН, на която предложението бе прието с единодушие. "Техните шеги са добре дошли, щом с тях се признава, че съществува известно табу, което пречи на всяка открита и сериозна дискусия по проблемите на санитарните възли в глобален мащаб", подчерта Нео пред Общото събрание. Той съобщи, че 2,5 милиарда души по света нямат достъп до подходящи санитарни инсталации и че 1,1 милиарда облекчават своите нужди сред природата. Според него осигуряването на тоалетни може да спаси живота на повече от 200 000 деца всяка година.

Виенският зоопарк глези обитателите си с ледени близалки

При температури над 30 градуса и животните, както и хората, се радват на всякакъв вид разхлада. Служителите на Виенския зоопарк са подготвили приятна лятна изненада за папагалоподбните кеа, за берберските макаци и дългоносите мечета - всички те получават през тези горещи дни ледени близалки. Те са приготвени специално според индивидуалния вкус на животните. Дългоносите мечета например обожават сладките плодове и затова техният сладолед се прави от банани, манго и грозде. Берберските макаци са любители на киселото мляко целогодишно, а през лятото го получават в замразен вид, а за обитаващите Нова Зеландия папагали кеа е приготвен специален леден коктейл от плодове и ядки, научи ДУМА от КомПРес София - Бюро за връзки с община Виена. Но все пак ледените десерти си остават нещо специално и не присъстват всеки ден в менюто на зоопарка. Така радостта от освежаващата разхлада е двойно по-голяма.

Пускат телевизия само за кучета

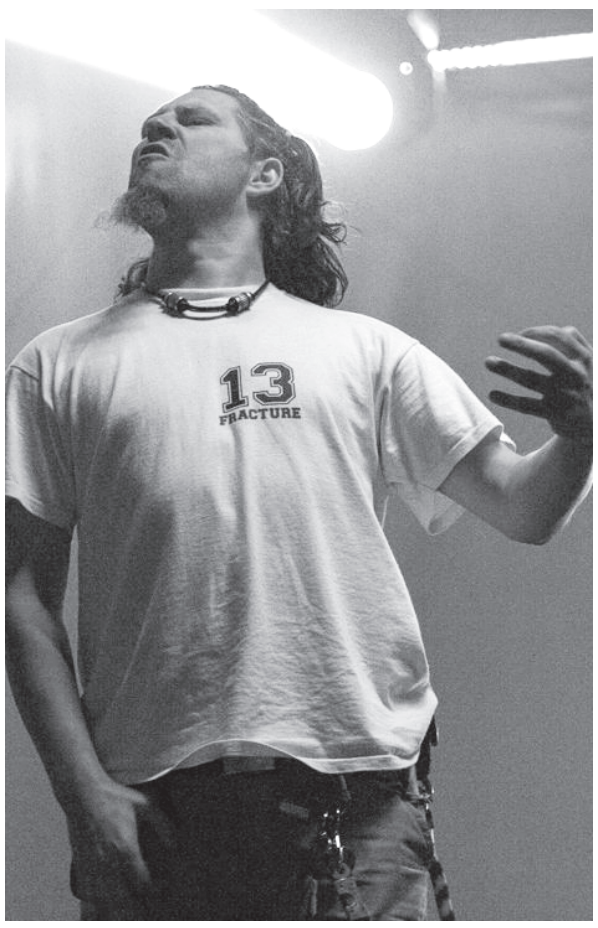
Първата в САЩ 24-часова телевизия само за кучета, които стопаните остават сами вкъщи, ще започне излъчване през август. Каналът се нарича DOGTV и е стартиран от американската сателитна телевизия DirecTV. "Това не е просто развлечение за кучета. Те скучаят, много от тях изпитват тревожност. Какво се опитваме да направим - даваме им нещо, върху което могат да се фокусират", заяви Гилад Нюмън, изпълнителен директор на израелската компания DOGTV.

Програмата на телевизията е разработена с участието на експерти по кучешка психология, а също така ветеринари и защитници на правата на животните. Кучетата ще гледат изображения, които са специално адаптирани към техните визуални и звукови възприятия. Това ще им помага да релаксират и да не се чувстват самотни. От Американската асоциация за ветеринарна медицина одобряват целите на телевизията, но се съмняват, че те ще подействат върху домашните любимци.

Нюмън се надява, че значителна част от 46-те милиона американски семейства и граждани, които имат куче, ще станат абонати на DOGTV. Цената е 4,99 долара. Нюмън издаде, че компанията обмисля варианта да създаде телевизия за домашни котки, информира БГНЕС.

В снимки

Боян "Хелбобз" Генов е шампион на София по Въздушна китара. На състезанието в клуб "Маймунарника" той бе оценен най-високо от журито и в двата кръга. Втори се класира Жоро-Фотото Николов, а трети е Иван Шентов. Тримата се класират за националния финал, на който ще бъде излъчен шампион на България. Шампионът ще участва на Световния финал в Оулу, Финландия, от 21 до 24 август

След особено продължителна сватбена церемония младоженците най-после остават сами в спалнята.

Той: Ох, откога чакам с нетърпение този момент!

Тя: И аз! И на теб ли ти стискат новите обувки?

27. 07. 2013

БОРИСЛАВ ДИОНИСИЕВ, бизнесмен
ВЕНЕЛИН УЗУНОВ, член на Националния съвет на БСП
ГЕОРГИ СТОЯНОВ, режисьор
ГЕОРГИ СТОЕВ, зам.-председател на БТПП
ДЕЛЯН ПЕЕВСКИ, политик
Проф. ИВАН ДУШАНОВ, председател на Съюза на счетоводителите в България
НЕЛИ СТОИЛОВА, член на Националния съвет на БСП
ТРИФОН ИВАНОВ, футболист и бизнесмен
ХАРАЛАМПИ АНИЧКИН, преводач, актьор
Доц. д-р ХРИСТО МИХАЙЛОВ, ръководител катедра в Лесотехническия университет

28. 07. 2013

ЕЛЕНА ЛАФАЗАНОВА, актриса
ИВАН ТАКЕВ, журналист
КОНСТАНТИН АНДРЕЕВ, дипломат
ОГНЯН ЗЛАТЕВ, почетен председател на Центъра за развитие на медиите
Акад. ПЕТЯ ВАСИЛЕВА, лекар офталмолог
ЮСУФ ЧАУШЕВ, член на общопартийната контролна комисия на БСП
ЯВОР СПАСОВ, актьор, режисьор

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

27

Св. великомъченик Пантелеймон (Св. Панталеймон) († 305). Св. Седмочисленици. Успение на св. Климент, архиепископ Охридски († 916)

Св. Пантелеймон живял в Никомидия през III век. Син на сенатора Евстрогий. Учил при знаменития лекар Ефросин. След като приел християнско кръщение, получил дара на лечителството и чудотворството. Св. Пантелеймон бил убит през 305 г. по времето на император Максимилиян след жестоки мъчения. Вместо кръв от тялото му потекло мляко.

28

5 Неделя след Петдесетница. Св. апостоли и дякони Прохор, Никанор, Тимон, Пармен и Николай (I-II). Св. мъченик Евстатий

Тези св. апостоли от 70-те били избрани за дякони със Стефан, Фипип и Николай, когато в обществото вярващи възникнало някакво недоволство от начина, по който тогава били раздавани всекидневните дажби в йерусалимската църква. Там било поверено да раздават помощи на нуждаещите се. Освен това те деятелно се занимавали с проповядване на Словото Божие и почти всички умрели от мъченическа смърт.

www.duma.bg

Някои правила за поведение на маса

или етикетът на храненето

За да боравим с приборите и ястията красиво и в същото време да ни е удобно, са създадени норми, които не бива да пренебрегваме

Думата "етикет" е с френски произход и буквално означава маниер на поведение. Елементарни правила за учтивост и вежливост, приети в обществото, съществуват от незапомнени времена. Но самото понятие "етикет" възниква относително наскоро - в края на XVII век, когато започва да се употребява в двора на френския крал Луи XIV. На приемите му гостите получавали специални картончета или картички (етикети), върху които били изписвани правила на очакваното от присъстващите поведение.

Съвременният етикет наследява някои обичаи и традиции на доста народи по света - от древността до наши дни. В основата си обаче тези правила на поведение са общовалидни, понеже към спазването им се стремят представители на повечето нации. Разбира се, всеки - волю-неволю - привнася в етикета свои поправки и допълнения, обусловени от спецификата на собствената история, разбирания и вярвания. Така от Древен Рим до нас е стигнал обичаят на гостоприемството. Скандинавците пък въвели за правило да предоставят най-хубавите места на масата на уважаваните люде. Кавказките народи ни учат на почит към възрастните и жените и т.н.

Нормите на поведение с времето може да се променят и да стават по-прости, защото етикетът не е догма, установена веднъж завинаги. Но все пак е добре да спазваме правилата, предвидени за боравене с всеки прибор или ястие. Създадени са, за да се храним красиво и в същото време да ни е удобно, затова не бива да ги пренебрегваме.

Прието е хлябът за обяда да не се реже и да не се ръфа, а от него да се отчупват малки парченца. На закуска той може да се намаже с масло и филията да се отхапва. По същия начин се процедира и с месото: на обяд то се яде с помощта на прибори, а сутрин от него може да се направи сандвич.

Хлябът се взема само с ръце, пастетът се слага с общи прибори (нож или вилица) в собствената чиния и ако сте на масата с близки, може да го намажете

върху малки парченца, откъснати от филията. На банкетите е прието пастетът да се яде с вилица, като се отделя необходимото за еднократна консумация количество. Готовите малки сандвичи се ядат с ръце. Солта, ако не е в специална съдинка с дупчици, се взема с върха на ножа или със специална лъжичка. Горчицата и хрянът се поставят по същия начин в чинията - отдясно, но не на самия край. Риба, сервирана като мезе, се яде със съответната вилица. Сьомга, есетра и ролца от херинга се нарязват с нож. Приборите за риба се ползват само тогава, когато тя се поднася гореща. Варената и топло пушената се ядат с вилица. Когато рибата е гарнирана с лимон, той леко се притиска към нея и се маха кората му, която се избутва в края на чинията. Необеленият салам се подготвя за консумиране с помощта на нож и вилица, които се използват и за всякакви студени месни ястия.

Шунката или пържолата, които искате да овкусите с горчица, в никакъв случай не се топват в нея. Това изглежда не само некрасиво, но и нелепо. Препоръчва се върху малкото отрязано парче месо с нож да се намаже желаното количество горчица и с вилица хапката да се поднесе към устата.

Ако в салатата има едри зеленчуци или маруля, те предварително се нарязват. Яде се с помощта на нож и вилица. Лъжицата се ползва при така наречените салатни коктейли, които се сервират в широки чаши със столче. Хайверът - в малки количества, също се взема с лъжичка и се слага в чинията, а после - върху малки късчета хляб, намазани с масло. Палачинките, както и пълнените зеленчуци, се ядат с нож и вилица.

Начинът за консумиране на сирената зависи от времето на поднасянето им. Ако се предлагат за закуска, се слагат върху хляба и се хапват като сандвич. На обяд или за вечеря се консумират, като се нарязват в чинията с ножа и се поднасят към устата с вилица.

Десертът може да се сервира в голям съд и всеки да си слага, колкото пожелае. По-често обаче той се разделя на индивидуални порции. Кремът, желето, сладоледът и други десерти, предложени по този начин, се ядат с чаена или със специална лъжичка. Тя е подходяща и за плодовите салати и компоти. Всички останали десерти, комбинирани с твърди съставни части (вафли, тестени блатове, бисквити), се сервират с нож и вилица. Пастичките и петифурките се вземат направо с ръце, но консумацията им е на предварително нарязани късчета. Нарязаната на парчета торта се поднася в чинийка. Яде се, като се започне от заострения край. Шоколадовите бонбони е прието да се предлагат направо от кутията. Желателно е те да не се отхапват, а по възможност да се слагат в устата цели.

За плодовете на масата се сервират съответните прибори. Но някои - например мандарините и гроздето - се ядат с ръце. Портокалите се белят с помощта на нож, като кората се нарязва на филийки, а вътрешността се консумира, без да се употребява вилица или нож. Те се използват само за да се премахнат семките. Грейпфрутът пък се разрязва на две половини, посипва се с пудра захар и сочната част се изгребва с десертна лъжичка. Ябълките и крушите се слагат в чинията, може да се обелят, разделят се с нож на 4-6 части, маха се сърцевината им и се ядат на малки филии.

Сливите, прасковите и кайсиите се преполовяват с ножа, отделят се костилките им и се хапват на парченца. От прасковите може да се изчегъртa мъхестата кожица. Ягодите се ядат с помощта на лъжичка, но ако са поднесени с чашелистчетата, се хващат за тях направо с ръце. Дините и пъпешите се нарязват с нож на малки парчета и с вилица се поднасят към устата. Авокадото се разделя на две половини, костилката се премахва, а вътрешността се изгребва с чаена лъжичка до горчивия слой, намиращ се близо до кората. По същия начин се ядат мангото, гуавата и др. екзотични плодове. Когато ананасът е на шайби, използват се нож и вилица. Иначе е прието да се разреже като грейпфрута и да се хапне с лъжичка, която е подходяща и за нара. Бананите се поднасят със срязано връхче, обелва се една лента, а самият плод се яде върху останалата част от външната му обвивка, като се използва лъжица или нож и вилица, препоръчвани и за консервираните ябълки, дюли, праскови и т.н.

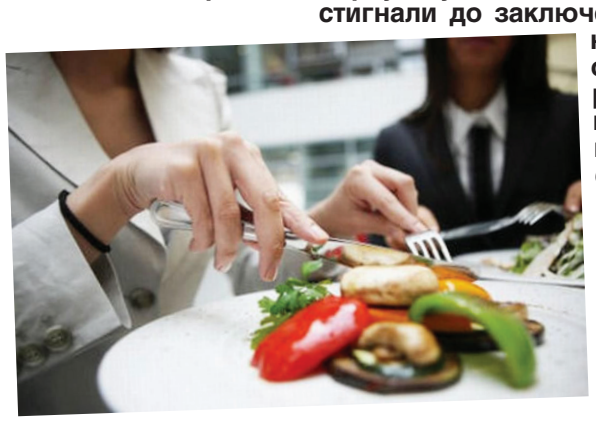
Нанизаните на края на чашата с коктейл кръгчета лимон или портокал не се изяждат - те са само за украса. Почти всички напитки се консумират на малки глътки, а не на екс. При това халбите се хващат за дръжките, а чашите - за столчетата. Безалкохолните обикновено се пият със сламка. Бирата се препоръчва да се поема на три глътки, но може и на по-малко. Халбите с кехлибарената течност според етикета не е прието да се чукат, когато се вдига наздравица. Думите в случая са напълно достатъчни.

Цветът на приборите влияе на апетита

Експерти установиха, че цветът и формата на приборите влияят на начина, по който възприемаме храната. За да се стимулира апетитът, специалистите съветват да се избягва червеният цвят.

"В начина, по който гледаме на нещата за ядене, участват много сетива. Не само вкусът и текстурата на консумираното са от значение, а също така ароматът и видът", обобщават авторите на изследването, публикувано в научното списание "Флейвър". "Още преди храната да влезе в устата ни, нашият мозък вече си е създал преценка за нея. А това се отразява като цяло на хранителното ни преживяване", допълват учените от Оксфордския университет. Червеният цвят според тях е особено отблъскващ. "Той може да се използва за поднасянето на ястия на онези, които трябва да ограничат храненето си, но не и за хора с много ниско тегло", съветват експертите.

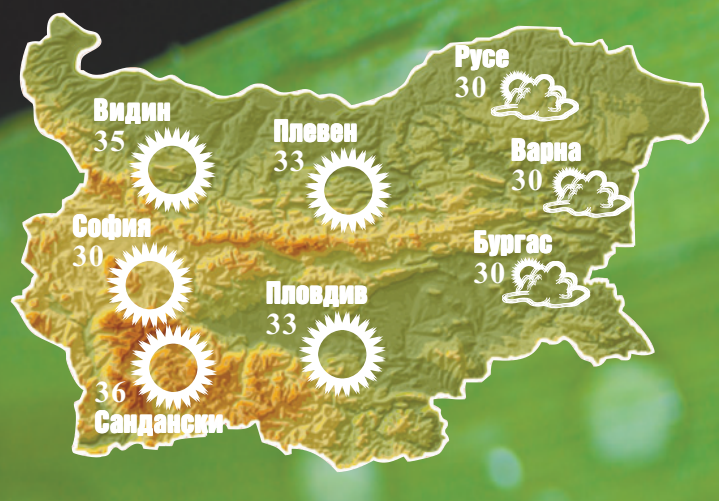

Те направили няколко изследвания с помощта на прибори с различни цветове, форма, материя и тегло, за да преценят влиянието им върху вкуса на десетки доброволци. Учените стигнали до заключението, че храната върху нож има по-солен вкус, отколкото ако се консумира с лъжица, вилица или клечка за зъби. Ястията изглеждат по-скъпи, ако се поемат от лека пластмасова лъжица, твърдят още специалистите.

В началото на годината друго проучване установи, че топлият шоколад е по-вкусен, когато се сервира в оранжева или кремава чаша, отколкото в бяла или червена. Жълтите кутии пък подобряват вкуса на лимона в содата, а студените цветове като синьото създават впечатлението за освежаваща напитка. Течността в розова чаша се възприема като сладникава. Експертите обаче смятат, че не съществува магическа формула на цветовете и ястията и всичко зависи от вида консумирана храна или питие.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес ще е предимно слънчево, на места горещо. Главно в източните и планинските райони ще има временни увеличения на облачността, но само на изолирани места е възможно да превали краткотрайно. В Източна България ще духа до умерен вятър от север, североизток. Горещо, с максимални температури между 31° и 36°, в североизточните райони малко по- ниски 28°-30°. Над планините ще бъде слънчево, след обяд с купеста облачност. Превалявания са малко вероятни. По билата ще духа слаб до умерен северозападен вятър. Максимална температура на височина 1200 метра 24°, на 2000 метра около 16°.

Изгледи за

28
максимални
30°/36°

29
максимални
30°/37°

И в неделя, както и в началото на новата седмица ще остане слънчево, горещо и сухо, с дневни температури от 31 до 36 градуса. Температурите ще се повишават още, достигайки на места в низините на западната част на страната и по поречието на река Дунав стойности от около 38, 39 градуса.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител Павел Бебов

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; Неделник: Богдан Иванов - 225; Пардон: Чавдар Шинов; Художник: Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Марета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 в. 112; Печат: „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; “Национална агенция разпространение - АД” - 02/962-23-23; “Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

07.00 Денят отблизо: Зелената линейка/п/
08.00 Разказвачът - 9-сериен тв филм /копродукция, 1987г./, 1 еп./п/
08.30 Без багаж - туристическо реалити/п/
09.00 Животът и други неща - съботно ток шоу с водещи Асен и Сибина Григорови
11.15 Конър под прикритие - тв филм /12 и 13 епизод/
12.00 По света и у нас - информационна емисия
12.35 Бразди - предаване за земеделие
13.05 Иде нашенската музика/п/
14.05 Могъщият келт - игрален филм /Великобритания, 2005г./
15.30 Международен цирков фестивал в Монте Карло/п/
16.25 Марго и приятели - документален филм /България, 2007г./, сценарист и режисьор Иван Росенов
17.20 Лятно кино с БНТ1: Синьо лято - тв филм /4 епизод/
18.05 Непозната земя: „Корабът на Рез“ - сериен документален филм /5 епизод/
19.00 Самотно дърво на хълма - тв филм /7 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!: Малкият принц
20.00 По света и у нас - информационна емисия
20.45 Шоуто на Канала - развлекателно шоу, с участието на Тончо Токмакчиев, Ани Михайлова, Камен Воденичаров, Тодор Башиянов, Стефан Щерев - Чечо и др.
21.45 Човекът от Централата - игрален филм /САЩ, 2000г./
23.15 По света и у нас - информационна емисия
23.25 XXII олимпийски игри за глухи /дневник/
23.55 Последен спомен - игрален филм /САЩ, 2004г./
01.30 Самотно дърво на хълма - тв филм /6 епизод/п/

bTV

06.00 „Малките титани“ - анимация за деца
06.30 „Х-мен Еволюция“ - анимация за деца
07.30 „Клуб Веселие“ - сериал, с. 2, еп. 10
08.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно предаване с водещ Иван Звездев
09.00 „Мъглите на Авалон“ (част 3) - минисериал, фантастика, драма, САЩ, Германия, Чехия 2001г.; режисьор: Уили Едел, в ролите: Анджелика Хюстън, Джулиана Маргулияс, Джоан Алън, Саманта Матис, Ханс Матесън, Лий Холдридж
11.00 „Модерно“ - токшоу с водещ Радост Драганова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „НепознатиТЕ“ - документална поредица
13.00 „Големият“ - комедия, САЩ, 1988 г.
15.00 „Дънстън сам в хотела“ - комедия, САЩ, 1996 г.
16.50 „Вътрешен космос“ - комедия, екшън, приключенски, САЩ, 1987 г.
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Събудих се на 30“ - комедия, романтичен, САЩ, 2004 г.
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Да разлаем кучетата“ - комедия, САЩ, 1997 г.
00.30 „Лудия Макс 3“ - екшън, САЩ, 1985 г.
02.30 „Вътрешен космос“ /п./ - комедия, екшън, приключенски, САЩ, 1987 г.

NOVA

06.00 „Гостите на „Здравей, България“ - предаване на НТВ
07.00 „Иконостас“
07.30 „Малката русалка“ - детски анимационен филм, 2 сезон
08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
09.00 „World stories - малки истории от големия свят“ - предаване на НТВ
09.30 „Криминалните случаи на мис Марпъл“ - сериен филм
11.30 „Пълна лудница“ - комедийно тв шоу
12.30 „Аз обичам България!“ - забавно предаване
14.00 „Американско сватбено одеало“ - с уч. на Кейт Капшоу, Уинона Райдър, Иън Макнийс, Ан Банкрофт, Адам Болдуин, Елън Бърстин, Дърмът Мълроуни и др.
16.20 „Мол Фландърс“ - с уч. на Робин Райт, Морган Фрийман и др.
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Такси 3“- с уч. на Сами Насери, Ема Сьоберг, Бернар Фарси, Фредерик Дифентал, Силвестър Сталоун и др.
21.50 „Американски гангстер“ - с уч. на Дензъл Уошингтън и др.
00.50 „Мол Фландърс“ - с уч. на Робин Райт, Морган Фрийман, Стокард Чанинг,
03.30 „Криминалните случаи на мис Марпъл“ - с уч. на /п/

БНТ 1

05.00 Новини
05.10 Игрален филм: „Белият сняг на Русия“
06.40 Игрален филм: „Нечакано-неискано“
08.05 „Свири, хармонико любима!“
08.40 „Проповедта на пастира“
09.00 Новини
09.15 „Вкусно“
09.50 „Смешарики. Новите приключения“
10.00 „Мариана Вертинска. Любовта е в душата ми“
11.00 Новини
11.15 „Идеалният ремонт“
12.00 „Абракадабра“
14.00 „Форт Боаяр“
15.25 „Дюремар и красавиците“
16.20 Сериал: „Наследството“
17.00 Вечерни новини
17.15 Сериал: „Наследството“
18.30 „Отгатни мелодията“
19.00 Премиера: „Сватбена суматоха“
20.00 Време
20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
21.55 „КВН“. Премиер лига
23.20 Игрален филм: „Афоня“
00.50 Игрален филм: „Вертележката на пазарния площад“
02.20 Игрален филм: „Руски сувенир“
04.00 „Полето на чудесата“

ОВЕН

Ще се вълнувате с някого, споделяйки проблемите му и поводите за радост. Вложените ви усилия ще се оценят.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Днес ще се ангажирате с нови задачи, отчитайки полезността на това, с което се занимавате през последните дни.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Ще направите деня си по-приятен, ако чрез заниманията си съумеете да се освободите от стреса и се отпуснете.

22 май - 21 юни

РАК

С удоволствие ще предпочетете пътуванията или поне смяна на обстановката. Спокойствието ще ви направи по-силни.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Днес, справяйки се в движение с възможните затруднения, ще следвате програмата си, без да се отпускате.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Изградените ви критерии за професионализъм и приятелство са високи, с което често си причинявате страдания.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Закъснения, недобре разбрани условия и други затруднения ще създават повече напрежение в работата и контактите.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Внимателният ви подход в деликатна ситуация ще ви спести главоболия и неприятни емоции. Изисква се и подготвеност.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Възможни са заблуди и навеждане към грешни решения. Бъдете внимателни и не се поддавайте на провокации.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Без излишна суета и губене на време ще се заемете с неотложните си задачи. За някои от вас те са свързани с образоване.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Бъдете по-отворени към онези, които търсят вниманието ви, споделете опита и знанията си с тях и няма да съжалявате.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Като не пренебрегвате важните неща, ще се погрижите за всичко, което ви вълнува сега, Без да изтъквате заслугите си.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

КВАРТАЛ НА ГР.НОВИ ИСКЪР / ПРЕДМЕТИ ЗА СПОМЕН

ПЛАЧ / ПРЕЗИДЕНТ НА ПОЛША /1990-1995/

ГЕОМЕТРИЧНО ПОНЯТИЕ / ПЕРСОНАЖ В СЛАВЯНСКАТА МИТОЛОГИЯ

ВИЕТНАМСКА ИНФ.АГЕНЦИЯ

НАЙ-ВИСОКА ТОЧКА / МЪЖКИ ГОРНИ ДРЕХИ /ОСТ./ / ПТИЦА С РАЗКОШНИ ПЕРА

БУЕН КОН / РЕКА В РУМЪНИЯ

ГИМНАСТИЧЕСКИ УРЕД / КАНТОН В ШВЕЙЦАРИЯ

ВИСШИ ЧОВЕШКИ ЦЕЛИ

КОНСКИ ХОД / ЗАДНА ЧАСТ НА ГЛАВА

ЗОВ / ЧИСЛО

ПОРЯДЪК / СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ ХР. СМИРНЕНСКИ / ВОЙНИШКО ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ

ВИСИНИ / ТРАКИЙСКИ ВЛАДЕТЕЛ /384-359 ПР. ХР./

ДЕЙСТВИЕ / БЕЗПРАВЕН ЧОВЕК

ЦЯР / КЛЕВЕТА

АНТИЧНО ИМЕ НА Р. ЯНТРА / ТУРСКИ АРХИТЕКТ

НРАВСТВЕНОСТ

РЕКА В ГЕРМАНИЯ / ПИЛОТ, АВИАТОР

СВЕТОВНА ОРГАНИЗАЦИЯ / ФРЕНСКИ ХИМИК

ТЪРГОВСКИ ОБЕКТ / ИРАКСКИ ЖИВОПИСЕЦ

ПЛОД С КИСЕЛ ВКУС

БИВШ НАШ МОТОКРОСИСТ, СЕГА ТРЕНЬОР

ПОХВАТ / ЧАСТИ ОТ ХИМ.ЕЛЕМЕНТ

ФРЕНСКИ КИНОАКТЬОР-“КЛЕТНИЦИТЕ“

СГРАДИ ЗА НОЩУВКИ / НАШ КИНОАКТЬОР-„ДВОЙНИКЪТ“

МЯРКА ЗА СКЪПОЦЕННОСТИ /МН.Ч./ / СТАРИНЕН ФРЕНСКИ ТАНЦ

ДРЕВНО САРМАТСКО ПЛЕМЕ

ВЛАГА ПО ТЯЛОТО

ГРАД В ИСПАНИЯ / ГРАД В КАЗАХСТАН

СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ ЕМ.ПОПДИМИТРОВ / МЯРКА ЗА ОТВОР НА ТРЪБИ / АНТИЧЕН ГРАД ДО СВИЩОВ

ИНДИЙСКИ ДРАМАТУРГ / ЩАТ В ИНДИЯ

ЖИВОТИНСКА МАЗНИНА / ПОСТИЛКА ЗА ПОД

ГРАДИНСКО ЦВЕТЕ / ОРГАНИЧНО ВЪГЛЕВОДОРОДНО СЪЕДИНЕНИЕ

ДЕБЕЛОКОЖО ТРОПИЧЕСКО ЖИВОТНО

РЕКА В ТОГО / СТРАНА В ПРАВОЪГЪЛЕН ТРИЪГЪЛНИК

ВИД СПОРТ / СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ ИВ.ВАЗОВ

ЧАСТ ОТ ОБУВКА / НАПОИТЕЛНО СЪОРЪЖЕНИЕ

СОЛЕНО ЕЗЕРО ДО МОРЕ

ОФИЦЕРСКИ ЧИН

ГРАД В ГЕРМАНИЯ / БЪЛГ.КОМПОЗИТОР-ОП. „ГЕРГАНА“

ПРИВИЧКА

ДУХОВ МУЗ. ИНСТРУМЕНТ /МН.Ч./ / МАСТИЛО ЗА КОПИРНА ТЕХНИКА

ХАРТИИ ЗА ОБЛЕПВАНЕ НА СТЕНИ / НАШ ВОКАЛЕН ДУЕТ

ОРИГИНАЛНИ ПРЕДМЕТИ ИЛИ ДОКУМЕНТИ

ПАЗАРСКА ЧАНТА

ТЕСТЕНИ ИЗДЕЛИЯ / ВЕЛОСИПЕДИ

НАШ ВЕСТНИК / УЧЕНИК НА ХРИСТОС

АВСТРАЛИЙСКА ЩРАУСОВА ПТИЦА / УНГАРСКИ ХИМИК / ГОРНА ЧАСТ НА СТАЯ

НЕМСКИ ПИСАТЕЛ / КОЛБАС

МЯРКА ЗА ВЕЛИЧИНА НА БУКВИ / ФРЕНСКИ КИНОАКТЬОР-“ФАНТОМАС“

ЖП СПИРКА

КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА / ЗАПУШАЛКА

ДРЕВНОЕВРЕЙСКА МЯРКА ЗА ОБЕМ / РЕКА В АФРИКА

ГРАД В ЛИБИЯ / КИНОФЕСТИВАРЕН ЦЕНТЪР ВЪВ ФРАНЦИЯ

ГОЛЯМА ВЕКОВНА ГОРА

ФРЕНСКИ ЖИВОПИСЕЦ / РОМАН ОТ СТ.ЛЕМ

НОТА

ГРАД В ГЪРЦИЯ / БАЛЕТНА СТЪПКА

ПРЕДПАЗНА ОГРАДА, ПЕРИЛО / ТРОПИЧЕСКИ ПЛОДОВЕ

МЕТАЛНИ СЪДОВЕ ЗА ТЕЧНОСТИ

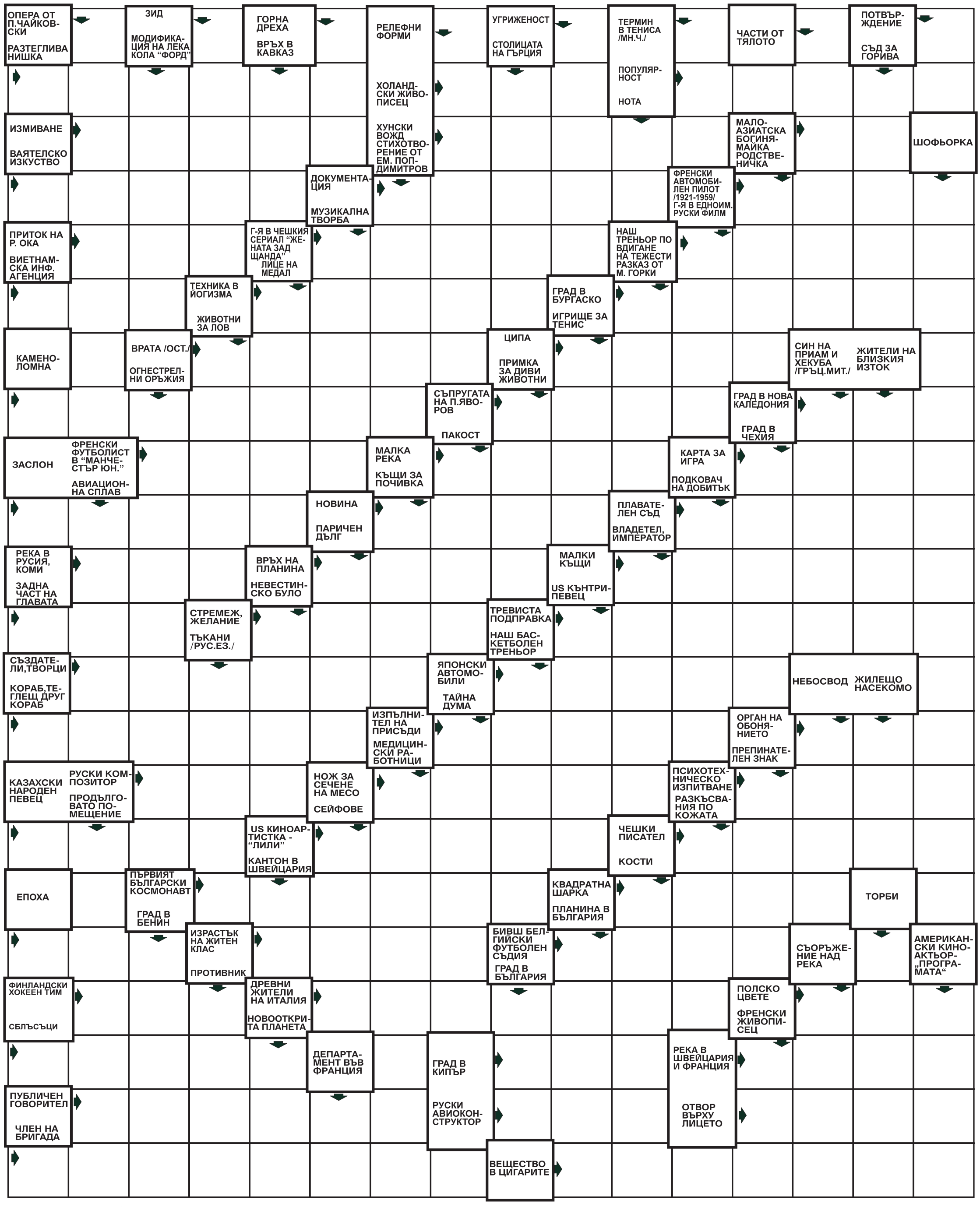
РЕЧНИК: Акен, Апекс, Наналал, Ури.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

РЕЧНИК: Апана, "Илв".

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ДЪЖДОБРАН - ДРАГОЕВО - КИНТАНА - АЛДО - МАКСИМ - ОЗ - РАЗЦЕНКА - ЖИЛО - НА - ОТЕЛО - УМУ - ТИМОР - УТРО - ИСК - ЕЛАИНИ - ТА.
ОТВЕСНО: ВЪДИЧАРИ - МУЛ - ЖРН - КАЛКУТА - АДАТ - СЗО - РИ - ОГА - ИЦ - ОТОН - АБОНАМЕНТИ - РЕАЛ - НАЕМИ - РАВ - ДОК - ЛОСТ - НОВОЗАГОРКА.
СЪГЛАСНО СКАНДИ
ВОДОРАВНО: СЛАВЯНОВО - АВЕР - ТАЛ - ИВА - КОИЛО - ОСКАР - АВ - ЛВОВ - ГЕТО - ЮЛАР - КАНТОНЕРИ - ДРА - ИРОС - ЕРА - УЗАНА - ЕВТИМ - ДА - СИЯ - ИНАТ.
ОТВЕСНО: СЛАВОВ - АДРЕС - АВАСО - НРАВИ - ДВЕ - КВОТА - ТЯ - ЯРКА - ЛО - УИ - ОРГАНИЗМИ - РОТИ - ЕРЕРА - ВАЛАТ - РОНДА - КОЛОВОЗ - СААТ.
ПИРАМИДИ
1.АР. 2.НАР. 3.ОРАН. 4.НОРМА. 5.РАМОНА. 6.АРМАНДО. 7.ДРАГОМАН. 8.ДРАГОМАНИ. 9.ДРАГОМАНКИ. 10.ДРАГОМАНСКИ. 11.МИ. 12.МИТ. 13.МИТО. 14.МИТОВ. 15.МИТРОВ. 16. МИТИРОВ. 17.ДИМИТРОВ. 18.ДИМИТРОВА. 19.ДИМИТРАКОВ. 20.ДИМИТРАЧКОВ. 21.НЕ. 22.НЕС. 23.СЕНА. 24.АРСЕН. 25.КРАСЕН. 26.АРСЕНКА. 27.КАСИРАНЕ. 28.КЛАСИРАНЕ. 29.СКЛАДИРАНЕ. 30.ДЕКЛАСИРАНЕ.

9	3	2	4	7	5	6	1	8
7	4	1	6	8	3	9	5	2
5	6	8	9	1	2	4	3	7
4	5	6	1	3	7	8	2	9
1	8	9	2	6	4	5	7	3
3	2	7	8	5	9	1	4	6
8	7	3	5	9	1	2	6	4
2	9	5	7	4	6	3	8	1
6	1	4	3	2	8	7	9	5

4	2	1	8	7	6	5	9	3
8	5	9	2	4	3	1	6	7
3	6	7	1	9	5	8	4	2
9	1	6	4	5	7	2	3	8
2	3	8	9	6	1	7	5	4
7	4	5	3	2	8	9	1	6
1	7	3	5	8	4	6	2	9
5	8	2	6	3	9	4	7	1
6	9	4	7	1	2	3	8	5

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 27 ЮЛИ 2013

Ботев очаква Щутгарт

„Канарчетата" се разправиха и със Зрински Мостар (2:0)

Владимир НИКОЛОВ,
пратеник на ДУМА

Ботев Пд ще играе с германския колос Щутгарт в III квалификационен кръг на Лига Европа. Това стана, след като тимът на Мъри Стоилов се разправи с босненския Зрински Мостар с 2:0 в реванша. "Канарчетата" продължават в следващия кръг с общ резултат 3:1. Пред 11 000 бултраси на ст. "Лазур" в Бургас головете вкараха Мариян Огнянов (80) и Тодор Неделев (88). Пловдивчани изиграха мача дисциплинирано и въпреки че стигнаха трудно до победата, не оставиха съмнение в превъзходството си. За целия двубой гостите нито веднъж не застрашиха вратата на Адам Стаховяк. Ботев изравни 50-годишен рекорд от 4 поредни мача без загуба в евротурнирите, независимо че игра без основните си нападатели Валери Домовчийски, който е наказан, и контузеният Вандер Виейра. Предишното им постижение датира от 1962-1963 г. Тогава "жълточерните" първо падат от Стяуа, но след това записват поредица от 4 двубоя без поражения в КНК, преди да отпаднат от Атлетико след 0:4 в Мадрид. Първият мач в Пловдив завършва 1:1.

Мъри Стоилов също записа личен рекорд, след като 5-и пореден мач не загуби в континенталните турнири. Серията му започва от престоя в Анортозис (Кип) и сега 4 мача с Ботев.

Феновете на Ботев пък оставиха добри впечатления в Бургас с доброто си и мирно поведение. Те окупираха заведенията още по обяд, но всичко бе като на празник. Учудени останаха само летовниците от чужбина, на които трябваше да се обяснява, че на Ботев им предстои най-важният мач в евротурнирите.

Първият сблъсък на "канарчетата" срещу 5-кратния шампион на Германия е в четвъртък, а реваншът е седмица по-късно на "Мерцедес Бенц Арена", който е с капацитет от 60 441 места. Щутгарт се класира за Лига Европа, след като игра финал за Купата на Германия с шампиона Байерн (2:3). В Бундеслигата "швабите" завършиха 12-и с 43 т., на 13 т. над спасителната линия.

Спортният директор на Щутгарт Фреди Бобич предупреди играчите да не подценяват Ботев. "Радвам се, че ще играем срещу този тим, най-вече защото мачът ще е в Бургас", каза Бобич, който бе спортен директор на Черноморец през сезон 2009/2010. "Ботев вече е изиграл няколко срещи, игровият ритъм на отбора е по-добър в сравнение с нашия, а в I кръг на първенството е победил Левски", каза още Бобич.

СЛЕД МАЧА

Снимка СПОРТАЛ

Тодор Неделев оформя резултата за победата на Ботев в Бургас. За халфа на "канарчетата" това бе 5-и гол за сезона

СТАНИМИР СТОИЛОВ, треньор на Ботев:

"Чакахме нашите ситуации, дойдоха накрая, но така е по-сладко. Ботев изигра типичен европейски мач. Това е стилът, който трябва да усъвършенстваме в евромачовете, без емоционални изблици и излишни емоции. Доволен съм, че ще играем срещу сериозен съперник, какъвто е Щутгарт. Това си го заслужиха и футболисти, и фенове, и ръководителите. За мен няма никакво значение къде е първият мач. Плюс за нас ще бъде, че няма да имаме дълго пътуване. Искам първо да видя Щутгарт като игра, като поведение, за да мога да говоря по-конкретно. Не е първият случай, в който български отбор побеждава по-добър тим или фаворит, както и да загуби от аутсайдер. Който подцени даден мач или съперник, може да си изпати, това важи и за нас."

ТОДОР НЕДЕЛЕВ, халф:

"Треньорът не ни каза нищо специално. Просто искаше да победим, както и направихме. Другата седмица ще играем доста по-сериозен мач. Дано вземем аванс срещу Щутгарт. Имаме една седмица, за да се възстановим. Нека първо да спечелим в първенството, после ще мислим за Щутгарт. Президентът и собственикът дойдоха в съблекалнята и празнувахме. Щастлив съм."

ЦВЕТАН ВАСИЛЕВ, собственик:

"Радвам се, че мога да помогна на такъв велик клуб. Дано продължим в същия дух да побеждаваме и мачкаме. Има още много към какво да се стремим и да се усъвършенстваме. Не сме максималисти, но съм убеден, че отборът върви по правилния път. Попълненията са добри, намерили са мястото си в отбора. Оттам нататък трябва и шанс."

Берое отпадна

Берое отпадна от Лига Европа, след като завърши 2:2 в реванша с Апоел Тел Авив. Заралии напуснаха турнира с общ резултат 3:6. Головете на ст. "Блумфийлд" вкараха Пламен Крумов (45) и Давид Каядо 71, а Омар Дамари (22-д и (61) на 2 пъти извеждаше израелците. Тимът на Петър Хубчев можеше и да бие, но Венцислав Христов нацели напречната греда, а в края Иво Иванов не успя да прати топката в мрежата от 2 м. "Начинът, по който изиграхме 2-рия мач, ми дава повод да се гордеем. Бяхме равностойни. Още преди първата среща признахме, че те са фаворит. Сега не мога да кажа защо не играхме така и в първия мач", каза Хубчев.

"Доказахме, че сме стойностен отбор, който може да играе футбол. Представихме достойно България. При гола ми видях, че вратарят не е направил добре стената си и реших да го изненадам и се получи. За мое щастие успях да вкарам. Супер", обяви Крумов.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 27 юли 2013 г. се навършва
ЕДНА ГОДИНА от смъртта на

о.з. генерал
СТОЯН
ПЕТКОВ
СЕЙМЕНОВ

1925-2012
роден в гр.Панагюрище

Нека си спомним за добрия баща, съпруг, дядо и истинския приятел, достоен пример за всеотдайно и честно изживян живот.
С обич и тъга се прекланяме пред светлата му памет!

От семейството и приятели

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 27 юли 2013 г. се навършват 24 ГОДИНИ
от смъртта на нашия скъп

арх.
ТЕОФИЛ
СТЕФАНОВ
САЧКОВ

Да си спомним
с обич и признателност
за него!

От семейството

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ

ПО ТВ 7
20.00 Черноморец - Лудогорец
ПО НЮЗ 7
18.00 Черно море - Славия
ПО РИНГ
12.30 Динамо Москва - Спартак
пО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Борусия Д - Байерн

УТРЕ

ПО ТВ 7
20.00 Левски - Локо Пд
ПО НЮЗ 7
18.00 Ботев Пд - Пирин ГД
ПО РИНГ
12.30 Локомотив - ЦСКА
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.45 Кьолн - Фортуна

РЕЗУЛТАТИ

Лига Европа, II квалификационен кръг, реванши

Ботев Пд - Зрински Мостар (БиХ) 2:0 (1:1 в първия мач) *1:0 Огнянов (80), 2:0 Неделев (88);* ***Апоел Тел Авив (Изр) - Берое 2:2 (4:1)*** *1:0 Дамари (22-g), 1:1 Крумов (45), 2:1 Дамари (61), 2:2 Каядо (71); Тренчин (Слвк) - Гьотеборг (Шв) 2:1 (0:0); Минск (Блрс) - Валета (Мал) 2:0 (1:1); Рубин Казан (Рус) - Ягодина (Сърб) 1:0 (3:2); Милсами (Молд) - Шахтьор (Блрс) 4:2 след дузпи (1:1); Жилина (Слвк) - Олимпия Любляна (Слвн) 2:0 (1:3); Рудар (Чгора) - Шльонск (Пол) 2:2 (0:4); Гливице (Пол) - Агдам (Азер) 2:2 (1:2); Турново (Мак) - Хайдук (Хърв) 1:1 (1:2); Жьонес (Люкс) - Вентспилс (Лат) 1:4 (0:1); Щурм Грац (Ав) - Брейдаблик (Исл) 0:1 (0:0); Пюник (Арм) - Жалгирис (Лат) 1:1 (0:2); Интер Баку (Азер) - Тромсо (Нор) 1:0 (0:2); Актобе (Каз) - Ил Ход (Нор) 2:0 (0:1); Хазар Ленкоран (Азер) - Макаби Хайфа (Изр) 0:8 (0:2); Чихура (Груз) - Тун (Швейц) 1:3 (0:2); Омония (Кип) - Астра (Рум) 1:2 (1:1); Слован (Чех) - Сконто (Лат) 1:0 (1:2); Гефле (Шв) - Анортозис (Кип) 4:0 (0:3); Хаекен (Шв) - Спарта (Чех) 1:0 (2:2); Пандури (Рум) - Левадия (Ест) 4:0 (0:0); Дача (Молд) - Черноморец (Укр) 2:1 (0:2); Утрехт (Хол) - Диферданж (Люкс) 3:3 (1:2); Сеница (Слвк) - Младост (Чгора) 0:1 (2:2); Локомотив - (Хърв) - Динамо (Блрс) 2:3 (2:1); Викингур (Фар. о-ви) - Петролул (Рум) 0:4 (0:3); Престейтън Таун (Уелс) - Риека (Хърв) 0:3 (0:5); Алборг (Дан) - Дила Гори (Груз) 0:0 (0:3); Стандард (Бел) - КР (Исл) 3:1 (3:1); ИБВ (Исл) - Цървена звезда (Сърб) 0:0 (0:2); Хонвед (Унг) - Войводина (Сърб) 1:3 (0:2); Дебрецен (Унг) - Стромсгодсет (Нор) 0:3 (2:2); Широки Бриег (БиХ) - Иртиш (Каз) 2:0 (2:3); Хибърниън (Шот) - Малмьо (Шв) 0:7 (0:2); Дери Сити (Ирл) - Трабзонспор (Тур) 0:3 (2:4); Лех (Пол) - Хонка (Фин) 2:1 (3:1); Линфийлд (С. Ирл) - Ксанти (Гър) 1:2 (1:0); Сейнт Джонстън (Шот) - Розенборг (Нор) 1:1 (1:0); Сараево (БиХ) - Кукеши (Алб) 0:0 (2:3)*

MOMO

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №59

6 от 49
I ТЕГЛЕНЕ
I гр. (6) няма
II гр. (5) 12 по 3205,20 лв.
III гр. (4) 527 по 73,00 лв.
IV гр. (3) 12 242 по 4,40 лв.
ДЖАКПОТ: 272 612,10 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 2 278 067,01 лв.

6 от 42
I гр. (6) 1 от 978 854,20 лв.
II гр. (5) 39 по 565,40 лв.
III гр. (4) 1558 по 14,20 лв.
IV гр. (3) 18 466 по 1,70 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ:
I гр. (5) 2 по 10 630,40 лв.
II гр. (4) 301 по 70,60 лв.
III гр. (3) 10 199 по 2,80 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
I гр. (5) 1 от 21 260,90 лв.
II гр. (4) 588 по 36,20 лв.
III гр. (3) 12 890 по 2,20 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
I гр. (3) 13 по 1479,90 лв.
II гр. (2) 1992 по 9,70 лв.

www.duma.bg

ЕВА ЯНЕВА:

Готова съм пак да играя за България

Никой не очакваше толкова добро представяне на мъжкия ни национален отбор, казва бившата капитанка на жените

Георги АРГИРОВ

ЕВА ДИМИТРОВА ЯНЕВА е родена на 31 юли 1985 г. в София. Завършила е Държавното спортно училище "Ген. Владимир Стойчев". Преди седмици се дипломира като учител по физическо възпитание в Шуменския университет "Константин Преславски". Като малка Янева се пробва в ездата и ските, но съветите на майка и я карат да започне да се занимава с волейбол. Първият клуб на Ева е ЦСКА, където играе от 1996 до 2004 г. След това носи екипите на Стинол Липецк (Рус) до 2005 г., Кан (Фр) до 2010 г., Омичка Омск (Рус) до 2011 г., Динамо Москва (Рус) до 2012 г. От миналата година Янева се състезава за Джапан Табако Марвълус (Яп). През 2010 г. става капитан на женския национален отбор, като наследява Любка Дебърлиева. Преди европейското първенство през 2011 г. малко неочаквано Янева бе изгонена. В момента екснационалката е в София, възстановява се от контузия в десния лакът и следи с интерес какво става с родния волейбол.

□ *Ева, преди месец си завършила висше образование. Защо избра точно Шумен и след като си придобила педагогическа квалификация, преподаваше ли на ученици, докато ти е траел стажът?*

- Завърших Шуменския университет по стечение на обстоятелствата. Можех да запиша и НСА "Васил Левски", но предпочетох Шуменския. В този университет също получих добро образование. Да, имах час по физическо, той беше изпит за педагогическа квалификация. Само че го проведох преди близо 2 г. По мое мнение се представих добре.

□ *Бидейки учителка за 1 час, спомни ли си твоите първи стъпки в спортното училище или в ЦСКА?*

- Да, разбира се. Много дължа на първата ми треньорка, помня, че много се грижеше за мен и останалите момичета. Не е лесно да се занимаваш едновременно с 15-16 момичета, които са деца. Помня, че от детските формации до жени отборът на ЦСКА беше много силен. В повечето случаи биехме с по 3:0 гейма.

□ *Докато играеше при "червените", бяхте непобедими, а Борислав Кьосев беше опората на отбора. Защо след 3 поредни шампионски титли Кьосев се оттегли от женския волейболен ЦСКА?*

- По онова време аз бях на 20-21 г. и много не се замислях за странични неща. Много е трудно в тези времена да се издържа един отбор на високо ниво. Предполагам, че това е изиграло някаква роля.

□ *Какво е мнението ти за сегашното състояние на волейбола при "армейците"? Сашо Попов прави и невъзможното да издържа отбора?*

- Това е още едно потвърждение на думите ми за трудните времена в спорта в България. Поначало съм "за" инициативи от типа "100 сърца за ЦСКА".

□ *Има ли професионализъм в българския спорт или поне във волейбола, качествено ли се управляват клубовете, добра ли е политиката в областта на спорта?*

- Ако трябва да правя сравнение между българския волейбол и там, където съм била, разликата е огромна. Но въпреки всичко хората правят, каквото могат.

□ *Какво е мнението ти за състоянието на материално-техническата база на "Ген. Владимир Стойчев". Ти си учила в училището, едва ли моментното състояние на залите за тренировки е било поразлично от времето, когато ти си тренирала в тях.*

- Това е отражение на българския спорт. Но знаете ли, когато си на 15-16 г., ти не мислиш чак толкова затова къде и при какви условия трениращ. Аз и съотборничките ми приемахме нещата със смях. Мога да споделя едно впечатление по темата - във Франция и Япония във всяко училище има развит детски спорт, при това няколко. И съответната база също.

□ *Засягаш интересна тема. Как са устроени системите за масов и професионален спорт в държавите, в които си била? Преди години ние се гордеехме с начина на образование и подготовка на спортистите ни. Как е днес в чужбина?*

- Във Франция има типични спортни училища, като това, в което аз съм учила. В Япония е друго. Там независимо от гимназията, която учиш, задължително имаш усилено изучаване на спорт. Повтарям се, но местните училища развиват всестранно спорта. Структурата, устройството на масовия и детския спорт са по различен начин. Включвам и университетите.

□ *Рано излезе в чужбина.*

- Да, на 21 години.

□ *Какво си спомняш от първите си години в чужбина, например в Русия?*

- Бях малка и ми беше доста тежко, но свикнах. Първата година в Русия бяхме заедно с Любка Дебърлиева. В битово отношение нещата не бяха много цветущи. В днешно време технологиите са развити, но преди 10 г. не бяха чак толкова. Нямах интернет, телевизорът беше с 3 руски канала.

□ *Първоначално в Русия не си била в отбор с високи спортни цели. Естествено, всеки спортист иска да печели титли и признание, но това добре ли е, или не за един младок. Не е ли по-добре да отидеш в по-непретенциозен отбор, където да се утвърдиш и изградиш име или високите цели се постигат с големи отбори?*

- Няма еднозначен отговор. Мога да дам пример със себе си. Ако тогава бях отишла в отбор с по-големи претенции, нямаше да издържа. Борихме се за медали, но нямахме традициите на другите отбори. Тогавашният ми треньор ме пускаше да играя по-малко. Показвах огромно желание, един ден той ми каза, че ако продължавам в този дух, другата година ще играя редовно в по-голям клуб. И бе прав.

□ *Колко години изкара във Франция?*

- Отидох за 2 г., останах 5. Като слязох от самолета, не можех да повярвам къде съм. Всичко беше уредено - жилище, кола, условия за тренировки. Играех в Кан, няма нужда да обяснявам какъв град е.

□ *Успя ли да посетиш филмовия фестивал?*

- Разбира се.

□ *Защо напусна Кан?*

- В един момент усетих, че имам нужда от ново предизвикателство.

□ *Така се озова в Омск. Какво си спомняш от този период?*

- Освен студа ли? Един малък град, който е доста по-различен от Москва. В залата е студено, хората се чудат как да се стоплят, ние играем по къси гащета. Но и тук положителните емоции преобладават над отрицателните.

□ *След Омск се озова в Москва.*

- Да, продължих кариерата си в Динамо Москва. Друг отбор, с високи цели, които трябваше да се преследват. Това бе голяма крачка напред в кариерата ми, но Москва не ми допадна.

□ *След Москва отиде в Япония.*

- Да, ръководството на отбора отдавна ме следеше, един път им отказах, но втория нямаше как. Това бе по времето на трагедията в японската атомна централа "Фукушима", хората проявиха разбиране, на следващата година отново ми предложиха и нямаше как да откажа.

□ *Да, но там получи контузия.*

- Това се случва на всеки професионален спортист, не правя изключение. Интересното е, че получих травмата навръх нашия национален празник - 3 март. В Япония е доста различно, но се свиква. Всичко е уредено и организирано до последната минута и човек няма много време за неща извън волейбола. Аз все пак съм там да играя професионално и това е на първо място. Действително социалният живот не е така пъстър както тук, повечето японци не говорят английски и комуникацията е доста трудна.

Още в средата на сезона имах разговори с ръководството на клуба и реших, че искам да остана още един сезон, защото ми харесва начинът им на работа. Смятам, че още една година прекарана там, ще ми помогне, а и съм отишла, за да печеля титли. Сега не успяхме, но не искам да се прибирам без медал от Япония. Имах оферти от други отбори, но ги отказах, защото вече бях казала, че оставам. Стилът на играене на волейбол в Япония е специфичен. Атаката там не е сила, трябва да си хитър. Блокът, който правят, не е много висок, но те така подреждат нещата, че винаги е трудно да направиш точка от първия опит. За да реализираш, трябва да използваш хитрост, това ми липсваше. Аз съм силов играч и в повечето случай залагах на сила, но там това не помага. Определено имам напредък. Всеки ден тренираме различните елементи и това доста помага.

□ *Доволна ли си от представянето на националните отбори мъже и жени?*

- Да, никой не очакваше от мъжете да се класират във финалната четворка на Световната лига. Съотборничките ми направиха едно задоволително представяне, макар че винаги може и повече. Според мен нямахме късмет срещу доста добре подготвения отбор на Германия, който в последните години показва доста добра игра, от което натрупаха и самочувствие. Смятам, че бронзовите медали са задоволителни. Има още върху какво да се работи. А може би е по-добре, че стана така, за да се видят грешките. Мисля, че на Гран при може да се получи добро представяне.

□ *Ако в момента кажат, че отборът има нужда от теб, готова ли си отново да облечеш националната фланелка?*

- С най-голямо удоволствие. За жалост контузията не би ми позволила, тъй като все още не съм се възстановила напълно, просто нямам физическата възможност в момента.

□ *Не си тръгна от отбора по най-добрия начин.*

- Не искам да се връщам назад. За мен тази тема е приключена, надявам се и за федерацията.

□ *Имаше или нямаше скандали на "любовна" тема между състезателки и треньори? Помним какъв скандал се разрази.*

- Мога само да потвърдя, че действително е имало такива есемеси. Кой ги е изпращал и защо не знам и не бих искала да ги коментирам.

□ *Имаш ли си в момента приятел и понаучи ли японски?*

- Да, имам. Казва се Валери, руснак е и в момента е с мен в София. Говоря руски и френски на приличното ниво, но не и японски. Той все пак е доста труден.

□ *Известна ли е България в Япония?*

- Да, първото нещо, което казват японците, като чуят България, е Котоошу, Стоичков, кисело мляко и рози.

www.duma.bg

Ева Янева пак иска в националния

Стр. 39

Бандата подписа с белгийци

Доскорошният капитан на ЦСКА Иван Бандаловски подписа с белгийския ОХЛ. 26-годишният национал премина като свободен агент, тъй като в края на миналия месец разтрогна по взаимно съгласие договора си с "армейците". Контрактът на Бандаловски е за 3 години. От Оуд-Хьоверле Льовен поясняват, че бившият му отбор е имал финансови проблеми и Бандаловски е решил да избере ново предизвикателство. Българинът е привлечен в тима за заместник на контузения защитник Гюнтер Ванауденарде.
Белгийският отбор се състезава в елита, където през последния сезон остана на 10-о място. Бандаловски е роден на 23 ноември 1986 година, юноша на Левски. Играе още за Литекс, Фейенорд и Локо Сф. След това идва трансферът в ЦСКА. През януари тази година пък бе избран за капитан на тима.

Снимка CSKA.BG

Новите попълнения на ЦСКА Ревсон Кордейро Дос Сантос (вдясно) и Бруно Морейра позират с фланелката на "армейците", след като подписаха за по 1 г. 2-мата идват под наем от Насионал Мадейра

Стенли помага на момче с левкемия

Бившият капитан на националния отбор е приютил родителите на шотландчето

Стилиян Петров за пореден път доказа, че сърцето му е огромно и мисли за доброто на всички. Бившият капитан на националния ни отбор и Астън Вила разкри, че в дома си в Бирмингам е приютил родителите на момченце, болно от левкемия.

"Помагам на тези хора, защото знам с какво се сблъскват. Сам не можеш да се справиш в подобен момент, много е трудно. Момченцето е на 3 г. Диагностицирано е с левкемия и се лекува в местната болница. Майка му е от Глазгоу и е запален привърженик на Рейнджърс. Забавляваме се невероятно", обяснява бившият футболист на Селтик - големият враг на "сините" от Глазгоу.

Стан, който вече е треньор в школата на Астън Вила, споделя също така, че големият му син Стилиян-младши постоянно го разпитвал кога семейството ще се прибере у дома, визирайки Глазгоу, където той е роден. "Беше на 3 г., когато тръгнахме за Бирмингам. Но не е спирал да ме пита кога ще се приберем в Глазгоу", признава Петров, който разкрива също така, че Стилиян-младши постоянно казвал на баща си, че е шотландец и ако би избирал за кой национален отбор да играе, това категорично е Шотландия.

Стан също така благодари на феновете на Селтик, които го подкрепиха в битката с левкемията. "Радостно е, че дори след толкова години не са ме забравили. Получих хиляди писма, съобщения от хора, които дори не познавам. Повярвайте, това помага", обяснява Петров, който с екипа на "детелините" изигра 312 мача, вкара 65 гола и спечели 10 трофея. Българинът разкри, че на бенефиса му на 8 септември на ст. "Селтик Парк" участие вече са потвърдили Димитър Бербатов, Хенрик Ларсон, Пол Ламърт, Джон Хартсън, Рой Кийн, Брад Фридъл, Шей Гивън, Ричард Дън и Гарет Бари.

Руснаци дават 12 млн. евро за бивш халф на Левски

ЦСКА Москва иска да привлече бившия халф на Левски и настоящ на Краснодар Жоао Жоазиньо, твърди в. "Известия". Шампионът на Русия е готов да даде 12 млн. евро за правата на бразилеца. Той е спряган за заместник на напускащия в Милан Кейсуке Хонда (Яп). "В ЦСКА играят много футболисти от най-висока класа, но някои от тях само могат да завиждат на таланта на Жоазиньо. Той създаваше проблеми на всички водещи клубове в първенството", каза известният специалист Александър Тарханов, който работи успешно като треньор и президент в ЦСКА. Московските "армейци", които взеха Георги Миланов, искаха да привлекат Жоазиньо още миналото лято, но тогава не се стигна до трансфер.

Иван Иванов пак се приближава до Базел

Трансферът на Иван Иванов-Русия в Базел все пак ще се осъществи, след като швейцарският шампион продаде Александър Драгович на Динамо Киев. Роднят защитник е смятан за заместник на сърбина, който се забави с преминаването си в украинския гранд.
В Швейцария очакват скоро бившият играч на ЦСКА да премине медицински тестове и да стане футболист на Базел за 1 600 000 евро. При трансфер Иванов ще може да играе за Базел в плейофния кръг на евротурнира, но ако Партизан отстрани Лудогорец.

гледайте

ПО БНТ СВЯТ
ЛЕКА АТЛЕТИКА
17.30 Балканиада в Стара Загора
ПО БНТ 2
ОЛИМПИАДА ЗА ГЛУХИ В СОФИЯ
23.45 (дневник)
ПО ЕВРОСПОРТ
СП ПО ПЛУВНИ СПОРТОВЕ В БАРСЕЛОНА
11.00, 15.00 и 18.30 Скокове във вода
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.45 Класика Сан Себастиян
СПИДУЕЙ
19.30 ЕШ в Полша
БОКС
22.30 Якуп Салам - Одланиер Солис
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КОЛОЕЗДЕНЕ
18.30 Обиколка на Полша (Етап I, Роверето - Мадона ди Кампилио)
ПО ФИЛМ +
ТЕНИС
06.00 Турнир в Станфорд (жени)
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Унгария (квалификация)

УТРЕ

ПО БНТ 1
ОЛИМПИАДА ЗА ГЛУХИ В СОФИЯ
00.15 (дневник)
ПО БНТ СВЯТ
ЛЕКА АТЛЕТИКА
17.30 Балканиада в Стара Загора
ПО ЕВРОСПОРТ
СП ПО ПЛУВНИ СПОРТОВЕ В БАРСЕЛОНА
11.00 и 19.00 Плуване
15.00 Скокове във вода
21.15 Водна топка
АВТОМОБИЛИЗЪМ
12.45 Порше къп в Унгария
СКИ-СКОКОВЕ
13.30 Лятна Гран при в Хинтерцартен
ПО ЕВРОСПОРТ 2
АВТОМОБИЛИЗЪМ
10.0 Серии GP3 в Унгария
КОЛОЕЗДЕНЕ
18.30 Обиколка на Полша (Етап II, Вал ди Соле - Вал ди Фаса)
ПО ФИЛМ +
ТЕНИС
05.00 Турнир в Станфорд (жени)
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Унгария

5000 СПОРТИСТИ НА ДЕФЛИМПИКС В СОФИЯ

5000 спортисти ще участват на Олимпийските игри за хора с увреден слух (Дефлимпикс) в София. Церемонията по откриване бе снощи в "Арена Армеец". Форумът ще продължи до 4 август в различни спортни съоръжения в столицата и футболните игрища в Правец. Олимпиадата за глухи включва състезания в 18 вида спорт с участници от 90 държави. На 10-дневните стартове България ще бъде представена от 50 спортисти в следните спортове: бадминтон, борба, боулинг, волейбол, джудо, карате, таекуондо, лека атлетика, плуване и тенис на маса.

Игрите бяха открити от министъра на младежта и спорта проф. Мариана Георгиева.

Снимка БГНЕС

Себастиан Фетел (Гер, Ред Бул) бе най-бърз в първите 2 тренировки за Гран при на Унгария. Във 2-рата сесия той даде време от 1:21:264 мин., а 2-ри е съотборникът му Марк Уебър (Авл) на 0,044 сек. 3-ти е Ромен Грожан (Швейц, Лотус)